

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
ourgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri p. št. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440
Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo — Oglasi
po tarifu.

Razumen trgovec ne ugiba,

kje bo oglaševal, ker ve, da ima le dnevnik
z vedno polnim malim oglasnikom maso
kupnomočnih čitateljev.

„Jutro“ ima danes n. pr. 444 malih oglasov
in mnogo inseratov naših najboljših turdk.

Hoover ali Roosevelt

Vsa Amerika v nestrpnem pričakovanju izida pred-
sedniških volitev, ki bodo v sredo — Listi napove-
dujejo zmago demokratskega kandidata Roosevelta

New York, 5. novembra. g. Volina bor-
ba je že prekorajla vrhunce. V zadnjih
dnevih se je razpoloženje vidno preokre-
nilo v korist Hooverja, vendar pa velja de-
mokratiški kandidat Roosevelt slej ko prej
kot verjetni zmagovalce. V Wallstreetu so
steve za njegovo izvolitev v razmerju 5 :
1. V San Louisu, bivšem središču ameri-
ške pivovarniške industrije, je imel pred-
sednik Hoover volilni govor, v katerem je
posebno poudarjal pomoč, ki jo je Ameri-
ka nudila Nemčiji. Nemčija se bliža pod
bremenom svojih dolgov naglomu razkro-
ju, nemški narod pa je razočaran in ob-
upan. Vse Nemce je polagoma prevzel
prepričanje, da jih bo mogla iz njihovega
brezupnega položaja rešiti samo revolucija
kakor v sovjetski Rusiji. V interesu
človeštva se je ameriška vlada odločila za
pomozno akcijo v korist Nemčije. Nema-
ški predsednik Hindenburg, ki je vedel za
obisk poslanika Sheffetta pri Hooverju, je
poslal prav njemu klice na pomoč, kakor
jih doslej ne pozna zgodovina diplomacije.
V tem pozivu je Hindenburg prosil Hoover-
ja, naj pride Nemčiji na pomoč, da bo re-
šil velik narod. Hoover je nastopil seveda
s tem govorom le iz taktičnih razlogov,
ker je v San Louisu precej Nemcev.

Na predvečer predsedniških volitev, dne
8. novembra, bo po sklepu republiške
stranke govoril za vse ameriške brezzične
postaje, razen predsednika Hooverja, tudi
njegov prednik Coolidge.

Popularni bivši newyorški župan Jimmy

Walker, ki je bil glavni agitator demokra-
tov, se je to pot popolnoma umaknil iz
javnega življenja in se vzdiral vsake agi-
tacije, ker je diskreditiran zaradi znane
afere v mestnem svetu. Najzatrnejši re-
porterji ga ne morejo pregovoriti za nobe-
no izjavo. Walker stanuje v enem najbolj-
ših hotelov New Yorka in ne pusti niko-
gar k sebi.

Po zaključnem izidu potkusnega gleso-
vanja neke ameriške revije je dobil Roo-
sevelt večino v 41 izmed 48 držav Unije.
Razmerje glasov pa je 3 : 2 za Roosevelta.
Po kalkulacijah tega lista bi utegnil Roo-
sevelt dobiti 474 izmed 531 glasov.

London, 5. novembra. AA. »Daily Tele-
graph« poroča iz New Yorka, da so tamkaj
splošno prepričani o Rooseveltovi zmagi
pri predsedniških volitvah. To prepričanje
je tolikšno, da se po mnogih ulicah že se-
daj vidijo svetlobni napisi z besedami:
Trikratni hura predsedniku Rooseveltu!

Ameriški listi napovedujejo, da bo imel
demokratski kandidat dva milijona več
glasov kakor Hoover.

New York, 5. nov. AA. Tukajšnji pouče-
ni krogi trdijo, da ni izključeno, da bo
kongres po predsedniških volitvah izpre-
menil Vosteadov zakon o prepovedi alko-
holnih pijač. V tem primeru bi ameriški
interesi po poročilu listov zahtevali, naj
kongres zaščiti prodajo ameriških vin. Ta-
ko bi prepoved za pivo in vina iz Anglije,
Nemčije, Italije in Francije še naprej ob-
stajala.

Herriot o ciljih francoske politike

Neločljivost razorožitve in varnosti — Manifestacija pri-
ateljstva Francije in Španij

Toulouse, 5. novembra. d. Ministrski
predsednik Herriot je na kongresu rati-
kalne socialistične stranke podrobno ob-
razilo vidno politiko. Predvsem se je
bavil z zadevo generala Weyganda ter po-
udarjal, da ne pozna nobene postranske
vlade in da je vodja francoske vojske voj-
ni minister Paul Boncour. Vem, da ne bom
večino ostal na vladi, je dejal, toda nikdar
ne bom izdal idealov svoje stranke za to,
da bi lahko ostal še dalje na vladi. Osta-
se nam protidemokratska finančna in dav-
na politika, toda vse svet ve, da imamo
12 milijard deficita. Zelim s svojo voljo,
da bi prišlo do finančnega ozdravljenja, ter
bom zastavljal življenje vlade za rešitev
pročnega vprašanja.

Govoril o zunanjih politikah, je Herriot
omnil Youngov načrt, na katerega je
Nemčija prostovoljno pristala kot proti-
koncesijo za izpriznitev Porenja. Jaz moram
brantati pogodbe, je dejal, ker temelji
na njih novi evropski red. Če pogodbe ne
bodo imele nobene veljave, se je treba bati
nahujskega. Kljub vsemu sem v Lausannu
priboril od Nemčije 3 milijarde mark, to-
da Amerika nam je prej sporočila, da mo-
ramo plačati in da ne bo upoštevala na-
daljnjih morebitnih reparacijskih žtetv.

Glede razorožitve je izjavil Herriot, da
je bil Hooverv načrt v prvotni obliki ne-
sprejemljiv. Po tem načrtu bi se franco-
ska stalna vojska zmanjšala na 62.000 mož.
Odravnili bi se tudi tanki in težko to-
ništvo, čeprav stremi vsa vojaška politika
Francije za tem, da bi se ljudje nadome-
stili z materialom. L. 1914 niso mogli fran-
coski vojniki postaviti nasproti napadalcem
ničesar drugega kakor svoja gola prsa.
Francija tedaj ni bila oborožena. Varnost
ni abstrakten pojem, ker pomeni življenje
otrok Francije. Herriot je poudarjal, da
je prepričan pacifist, da pa ne bo nikdar
pripravljen ločiti vprašanje razorožitve od
vprašanja varnosti. Razorožitve in varnost
sta združena tudi po čl. 8 pakta Društva
narodov. To je torej tudi teza Društva
narodov. Kakor vedno v preteklosti Francija

je branila samo svojih, temveč interese vseh
narodov. Svojišas je proglasila človeške
pravice, sedaj pa brani organizacijo mira.
Pot je težavna, kljub temu pa je treba iti
kvišku do vrhunce.

Ministrski predsednik Herriot je dosegel
na kongresu v Toulouseu znaten uspeh, ker
se mu je posrečilo prepričati večino kon-
gresa o absolutni potrebi zahteve po var-
nosti in nedotekljivosti sedanjega franco-
skega vojaškega proračuna.

Toulouse, 5. novembra. AA. Radikalno
socialistični kongres je danes izrekel špan-
skemu poslancu Saleroju, ki se je udeležil
zasedanja kongresa in prinesel pozdra-
ve španskih radikalnih socialistov, dobro-
došlico z željo, naj bi se prijateljsko razme-
rje med obema republikama še zboljša-
lo v znamenju napredka.

Nato je podal predsednik vlade Herriot
tole izjavo:

»Ko se je razvedelo, da pojdem v Mad-
rid, da sporočim mladi španski republiki
pozdrave francoske republike, so se vnovič
začele širiti zlobne vesti, ki jih v nekaterih
krogih stalno razširjajo. Skušali so prepri-
čati španski ljudstvo, da ga hočemo zaple-
sti v bogve kakšno pustovščino. Na tem
mestu moram izjaviti, da je španski narod
vstal proti tem poizkusom in da ni verjel
niti besede laži, ki so jih na tak način
širili. Dokaz temu so tudi velikanske ma-
nifestacije, ki so jih doživeli tko smo odha-
jali iz Madrida in kakršnih v svojem živ-
ljenju še ne pomnim. Neizmerna množica
ljudi je ob sviranju marševske podravljale
in vzklikala zastopnikom Francije. Med
potovanjem sem imel priliko ugotoviti, da
je španska republika docela konsolidirana
in da jo vodijo vneti in pogumni državni-
ci. Predsedniku Aznari španskemu parla-
mentu in španskemu narodu sem prinesel
velike pozdrave in zagotovilo, da se smejem
zavešati na trdno podporo francoske re-
publike pri izgradnji bratstva in prijatelj-
stva, ki nas mora skupno voditi po poti
svobode in mira.«

vil, da bo nova vlada povsem nadaljevala
dosedanjo zunanjo politiko. Prizadeval si
bo še bolj izpopolniti prijateljske odnose
z večimi in drugimi državami, pred-
vsem pa tesno prijateljsko razmerje z Ju-
goslavijo, Turčijo in Rumunijo.

Akcija za francosko-rusko zblizanje

Pariz, 5. nov. 8. Kakor poročajo tukajšnji
emigrantski listi, prične v kratkem izhajati
nov sovjetsko-ruski list v francosčini in ru-
ščini. Naloga lista bo predvsem, da v jav-
nosti sondira teren za rusko-francosko zbliz-
janje. Odgovorno uredništvo za francoski
del lista prevzame književnik Henry Bar-
busse. Kot sodrnik bo pri listu sodelo-
val tudi ruski romanopisec Babel, ki biva
sedaj v Rusiji. Končno bo pri listu sodelo-
val tudi vojni strokovnjak grof Ilenajev, ki
je bil pred in med vojno vodja ruske
protišpijonaže v zaveznikih državah.

Druga Srškičeva vlada

Nova vlada je bila sinoči imenovana in zaprisežena — V bistvu pred-
stavlja rekonstrukcijo dosedanje vlade — Dr. Kramer je stalni na-
mestnik predsednika vlade — Visoko odlikovanje Ivana Mohoriča

Beograd, 5. novembra v. Po celodnevni pogajanji mandatarja
krone g. dr. Srškiča s političnimi voditelji je bila danes pozno popol-
dne vladna kriza rešena. Dr. Milan Srškič je predložil Nj. Vel. kralju
listo svoje vlade, ki v glavnem predstavlja rekonstrukcijo njegovega
dosedanjega kabineta, le da so nekateri resori na novo zasedeni. Vlada
je sestavljena takole:

predsednik ministrskega sveta: dr. Milan Srškič;
minister brez portfelja in stalni namestnik predsednika ministr-
skega sveta: dr. Albert Kramer;
socialna politika in narodno zdravje: Ivan Pucelj, minister n.
r. in narodni poslanec;
minister brez portfelja: dr. Hamdija Karamehmedović, mi-
nister n. r. in senator;
minister brez portfelja: dr. Dragutin Kojić, minister n. r. in
narodni poslanec;
trgovina: dr. Ilija Šumenković, minister n. r. in narodni po-
slanec;
pravosodje: Božidar Maksimović, minister n. r. in narodni po-
slanec;
promet: inž. Lazar Radivojević, minister n. r. in narodni po-
slanec;
kmetijstvo: Juraj Demetrović, minister n. r. in narodni po-
slanec;
vojska in mornarica: armijski general Dragomir Stojanović,
minister n. r.;
finance: dr. Milorad Djordjević, minister n. r.;
šume in rude: župnik Pavao Matica, narodni poslanec in bivši
minister;
zgradbe: dr. Stjepan Skulj, minister n. r.;
znanje: Bogoljub Jevtić, minister n. r.;
notranje: Žika Lazić, minister n. r.;
prosveto: dr. Radenko Stanković, senator;
telesna vzgoja: dr. Lavoslav Hanžek, narodni poslanec.

Od dosedanjih ministrov v novi vladi niso več: trgovinski mi-
nister g. Ivan Mohorič, minister za šume in rude g. Viktor Pogačnik in
minister za telesno vzgojo dr. Dragan Kraljević.

Nj. Vel. kralj je ukaz o imenovanju nove vlade že podpisal in gg.
ministri so bili nocoj že zapriseženi.

Beograd, 5. novembra v. Nova vlada
g. dr. Milana Srškiča je sestavljena in
je bila že nocoj zaprisežena. Nova vlada
je sestavljena po temeljnih posvetova-
njih političnih voditeljev ter z ozirom
na novo urejene razmere v stranki in
Narodnem predstavništvu. Njena linija
ostane neizpremenjena, njena sestava
pa bolje odgovarja razmeram v parla-
mentu.

V svrhu prilagoditve tem razmeram so
morate biti izvršene tudi nekatere iz-
premembe v sestavi vlade g. dr. Srški-
ča. Med njimi pomeni zlasti odhod do-
sedanjega ministra za trgovino in in-
dustrijo g. Ivana Mohoriča veliko
izgubo za resor in kabinet. G. Mohorič
si je v kratkem času svojega delovna-
ja ustvaril veliko avtoriteto in v jav-
nosti splošno priznanje. G. Mohorič od-
haja z vsemi znaki najvišjega priznanja
za svoje delo. Nj. Vel. kralj ga je po-
vodom postavitev na razpoloženje odli-
koval z lento Jugoslovenske krone, torej
z odlikovanjem, ki ga dobivajo običajno
le ministri po daljšem službovanju.

Ministra gg. dr. Albert Kramer in
Ivan Pucelj sta ostala na svojih do-
sedanjih položajih s tem, da je g. dr.
Kramer določen za stalnega namestni-
ka ministrskega predsednika, kar daje
njegovemu položaju posebno obeležje.
Seveda obdrži g. dr. Kramer tudi svojo
važno funkcijo generalnega tajnika
stranke, ki postaja z dovršitvijo orga-
nizacije stranke in pričetkom priprave
za stranki kongres vse obsežnejša in
važnejša.

Važna je tudi izprememba v prosvet-
nem resoru, ki ga je prevzel senator,
univerzitetni profesor dr. Radenko
Stanković, odlični znanstvenik, mož
širokih pogledov in pravega jugosloven-
skega čustvovanja.

Ministrstvo za šume in rude je pre-
vzel bivši minister g. Pavao Matica,
svoječasno eden glavnih Radićevih so-
tudičkov. On je aktiven katoliški du-
hovnik in uživa kot narodni poslanec
tudi v parlamentu velik ugled.

Novi minister za telesno vzgojo dr.
Lavoslav Hanžek odhaja iz vrst nek-
danje Hrvatske. Njegov urad je dolgo-
letni narodni poslanec, ki bo gotovo po-
kazal razumevanje za važne agende
telesne vzgoje in industrijo

prevzame dosednji minister za pravo-
sodje g. dr. Ilija Šumenković, bivši
večkratni minister in dolgoletni na-
rodni poslanec, ki je bil pred volitvami
8. novembra več let naš stalni delegat
pri Društvu narodov v Ženevi. Dr. Šu-
menković je mož širokega obzora in bo
sigurno nadaljeval v ministrstvu za tr-
govino in industrijo politiko svojih pred-
hodnikov gg. dr. Kramera in Ivana Mo-
horiča. Naš gospodarski svet lahko ima
vanj popolno zaupanje.

V ministrstvo pravde se vrača dose-
dani minister brez portfelja g. Boža
Maksimović, ki je ta resor že
upravljal.

Tako sestavljena vlada bo v začetku
tedna sestavila svoj delovni program, ki
ostane v bistvu enak program bivše
vlade in se bo najbrž v četrtek pred-
stavila Narodni skupščini.

Odlikovani bivši ministri

Beograd, 5. novembra. AA. Z ukazom Nj.
Vel. kralja z dne 5. t. m. so odlikovani z
redom jugoslovenske krone I. stopnje mi-
nistri na razpoloženju dr. Dragan Kraljević,
Ivan Mohorič in Viktor Pogačnik.

Novi prosvetni minister

Minister prosvete dr. Radenko Stanković
je profesor in tajnik beogradske uni-
verzije. Pred svetovno vojno je bil ugleden
javni delavec v Zagrebu ter se je odlikoval
v vseh nacionalnih akcijah, zlasti v času
narodnega osvobodjenja in je bil poverjenik
za socialno politiko v Narodnem Vijeću.
Malo po prevratu se je preselil v Beograd
kjer je nekaj časa skupno z gg. Jurajem
Demetrovićem in dr. Kostom Kumanudjem
izdal časopis »Jugoslovenska njiva«. Leta
1927. je bil izvoljen za občinskega poslanca,
pozneje je bil banovinski svetnik in je
že dalj časa član vrhovne uprave saveza
Sokola kraljevine Jugoslavije, od 8. no-

vembra lanskega leta pa narodni poslanec.
Pri volitvah v ustavotvorno skupščino je
bil nosilec kandidatne liste Hrvatske za-
jednice. Mnogo se je udeleževal publici-
stično in je na glasu zlasti kot poznavalec
komunalnih vprašanj.

Ministra Kramer in Pucelj v Mariboru

Beograd, 5. novembra v. Ministra gg.
dr. Albert Kramer in Ivan Pucelj sta
nocoj odpotovala v Maribor, kjer bosta
jutri govorila na velikem manifestacij-
skem zborovanju, ki se bo vršilo ob pol
10. dopoldne v unionski dvorani. Ostali
najavljeni ministri so bili zaradi poli-
tičnih prilik zadržani, minister g. Deme-
trović pa je odpotoval na velik manife-
stacijski shod v Gospiću.

Stavka v Berlinu se nadaljuje

Berlin, 5. novembra. 8. Davi je dobila
policijski strog nalog, naj z vsemi sredstvi
pobija stavkovno gibanje. Policijski urad-
niki so dobili navodila, naj v primeru po-
trebe tudi z orožjem posežejo vmes. Isto-
časno je vodstvo stavke izdalo odredbo, da
se mora stavka nadaljevati. Za sedaj še
ni mogoče presoditi nadaljnega razvoja
dogodkov. Vse kaže, da bo danes uveden
zasični promet. Zapore, ki jih je stavko-
ba delavstvo postavilo včeraj popoldne na
raznih mestih posameznih prog, so bile
ponoči odstranjene. Tudi tramvajске kre-
tnice so do neke mere popravile. Ponoči pa
se je položaj še poslabšal. K vodstvu stav-
ke prometnih namestencev je prišla depu-
tacija smetarjev in mu sporočila, da na-
meravajo tudi vozniški smeti pričeti stav-
ko. V plinarnah je delavstvo včeraj sicer
glasovalo proti novim plačam, vendar pa
se za stavko še ni odločilo. Davi so se
znova pričela pogajanja med zastopniki
plinarniškega delavstva in direkcijo tvor-
ni.

Paniški delavci so poslali stavkujočemu
delavstvu v Berlinu brzojavko, v kateri
mu izražajo svoje simpatije ter sporoča-
jo, da se pripravljajo tudi oni na stavko.
Zato zasledujejo dogodke v Berlinu z
vsem zanimanjem.

Dopolnila je berlinskemu prometnemu
društvu uspelo vzpostaviti delni promet na
20 tramvajskih progah ter obnoviti promet
tudi na eni progi podzemeljske železnice,
popolnoma še počiva promet z avtobusi.
Vsek posamezen tramvajski voz spremlja
policijska. V vozu je po en policijski urad-
nik z nalogo da takoj posreduje. Čim se
pojavi kakš nered. Izmed 22.000 uradnikov
in namestencev berlinskega prometnega
društva se je vrnilo na delo 5000 ljudi. In-
cidentov dopoldne ni bilo. Ponoči je de-
lavstvo znova postavilo nekaj ovir, ki so
jih davi znova odstranili. Med tem se na-
daljuje preiskava policije, da bi se izle-
cilo takoj vodstvo stavkujočega delavstva.

Berlin, 5. nov. g. Poulična sila prestol-
nice se je zadnji dan pred volitvami za-
rad hudega dežja bistveno izpremenila. Po
cestah je mirno, prometna stavka pa traja
v celoti dalje. Poslopja so v primeri s
prejšnjimi volitvami prav skromno v za-
stavah in samo narodni socialisti, komu-
nisti ter socialni demokratje tekmujejo
med seboj v okrašenju svojih stavb, de-
čim so se meščanske stranke popolnoma
poskrile.

Socialno-demokratski »Vorwärts« zavze-
ma prav tako kot svobodne delavske or-
ganizacije stalne proteste, ki jih je
kratkotako označeval kot prevratni po-
izkusi. V pretekli noči so brezposelnosti na-
dajali svoje sabotažno delo ter so na več
sto mestih poškodovali naprave cestne že-
leznice. Na več mestih so tračnice in kre-
tnice zadelali z mavcem ali pa sploh za-
barikadiral prehode. Marsikje so povzro-
čili sositke na ta način, da so gornje vođe
zvezali s tračnicami. Napadli so tudi več
uslužbencev cestne železnice, ki so hoteli
na delo. V večernih urah je bil položaj še
popolnoma nejasen.

Naredba o zavarovanju av- tobusnih potnikov ukinjena

Beograd, 5. novembra. p. Trgovin-
ski minister je danes ukinil naredbo o
navodilih za obvezno zavarovanje
potnikov od strani avtobusnih podjetij.
Izdana bodo nova navodila.

Zborovanje mlinarjev

Beograd, 5. novembra p. Vodstvo zveze
mlinarske industrije je imelo danes sejo v
zvezi mlinarjev v Beogradu. Razpravljali
so o vprašanju strokovnih združenj, o
obratnem zakonu, o notranju skupnih dav-
kov v tečajnih listih produktov borz, o
stanju kvalitete žita za predelavo v mli-
nih in o železniških tarifah.

Trboveljski pevčki v Zagrebu

Zagreb, 5. novembra n. Danes je pri-
pel v Zagreb mladinski pevski zbor iz Tr-
bovelj. Na postaji so mlade pevce spre-
jeli zagrebški učitelji in jih pogostili. Tr-
boveljski slavčki bodo nastopili jutri v
Glasbenem zavodu z velikim koncertom.

Amnestija v Italiji

Rim, 5. nov. AA. Ministrski svet je odo-
bril in predložil kralju v podpis dekret o
amnestiji za delikte in zločine proti fa-
šizmu. Amnestija pa ne velja za tiste, ki
so bili obsojeni v odsotnosti, oziroma če
so bili ponovno obsojeni zaradi omeje-
nih deliktov.

Nova grška vlada

Atene, 5. novembra. d. Nova grška vlada
je sestavljena takole: predsedstvo in fi-
nance Tsaldaris, zunanje zadeve Raftis,
pravosodje Papanastasiu, notranje zadeve
Metaxas, vojska Kondilis, mornarica Had-
zikiriakos, narodno gospodarstvo Pesna-
zoglou, promet Stratos, prosveta Hadjisko-
s, narodno zdravje Kodjamenis, kmetijstvo
Teotakis, državni podtajnik za finančne
zadeve Evlambios.

Ministrski predsednik Tsaldaris je izja-

Volilna nedelja v Nemčiji

Razruvane notranje prilike v Nemčiji so dovedle do absurda, da smatrajo državljani volilno pravico, to velevažno pridobitev v političnem razvoju človeške družbe, za nadležno in nevšečno breme, volilni akt sam in se bolj priprave zanj pa za izvor neredov in za sprostitve najhujših strasti. Naj se pri tem navaja kot olajševalna okoliščina izredno stanje v Nemčiji, trezni in pametni volilci vendar vedo, da oblastniki grdo zlorabljajo njih same, institucije volitev in državno upravo, ako jih v enem letu že petič vabijo in rote, naj z glasovnico v roki odločno spor v pravcu državne politike in o osebah njenega vodstva. Bolj ko kdaj naj je povprečnemu volilcu v Nemčiji jasno, da je njegova odločitev prazna formalnost in da ne bo imela odločilnega vpliva na vodstvo državne politike. Odločitev o tem je že padla brez volila in mimo njega, kajti oblastniki bi upoštevali le »pametno« voljo nemškega naroda, t. j. voljo, ki bi v vsem potrdila načela, po katerih hoče reševati narod desničarska oligarhija.

Pri takem stanju stvari ni prav nikako čudo, ako stoji današnje volitve v znamenju splošne letargije. Stiri volilne kampanje tega leta so ubile vsak interes nemških ljudskih slojev, iztrošile so borbenost in ognjevitost agitatorjev in kandidatov in posušile volilne fonde. Tako je bila volilna borba dokaj manj živahna, nego so je bili vagoni Nemci doslej, priznati pa se mora, da je ta splošna utrujenost prinesla eno dobroto: Borba je bila daleko manj nasilna, poboji in umori niso bili tako pogosti in politične strasti niso divjale tako brezobzirno in sirovo, kakor prejšnje mesece. Na dlani je zaključek, da hočejo Papen, Schleicher in tovariši utruditi nemške mase z brezplodnimi volitvami, spraviti ob ves ugleb republike in parlamentarizem ter omehčati narod, da bo brez odpora vzel na svoja pleča jarem, ki mu ga pripravlja prusko junkerstvo. V splošni razkasanosti samo ta sloj ve, kaj hoče, in v tem je vsa njegova moč.

Čuden paradoks nemške volilne borbe je tudi v okoliščini, da imajo razen Hugenbergovega bloka vse nastopajoče stranke skupnega nasprotnika, ki mu pa nihče ne more do živega, ker je ta skupni nasprotnik toliko pameten in prevečan, da njegovih kandidatov ni na bojišču, kjer bi privlačili udarce strnišnih sovražnikov. Vendar pa govorniki vseh strank krepko mlajajo po Papenu, s čimer pa v očeh in pojmovanju preprostih volilcev močno zabrisajo načelno razliko med programi strank in je fluktuirajoči množici s tem še bolj otežkočen izbor po prostem preudarku.

Krog, ki so v nemških homatijah še ohranili hladno kri, si obetajo od današnjih volitev en sam velik uspeh: znaten vpadek hitlerjevskih glasov, ki naj označi začetek konca nekdanje vsemogočnosti velikega Adolfa. Mož in z njim tudi njegova 13 milijonska armada, ki je dobil odločilen udarec že 13. avgusta, ko je od Hindenburga zahteval vso oblast v državi, stari maršal pa mu je baje ponudil le portfelj pošte in brzojava. Nastopil je bil zadnji psihološki moment, da si Hitlerjeve oborožene formacije vzamejo s silo, do česar se stranka ni mogla dokopati po parlamentarni poti. Kakor vse odločilne mo-

mente, tako je Hitler tudi tega zamudil nepovratno.

Napovedi hitlerjevskih izgub se gibljejo med 10 in 20 odst., kar je enako izgubi 1.300.000 do 2.600.000 glasov, v mandatih pa 30 do 50. Kdo bo požel ta izpadek? Ko je Papen tako zvito prevzel vse točke nacionalističnega programa Hitlerjeve stranke in ga tudi pričel izvajati z uspehom, je Hitlerju ostala samo obupna siromaščina njegovih socialnih idej. Zato bodo njegove zastave zapustili prvi oni živili, ki jih je narodni socializem pritegnil iz vrst marksistov. Jasno je, da bo tem težak povratek v socialno demokracijo, zato se bodo po ogromni večini zatekli pod praporočnik komunističnega voditelja Thälmana, ki nosi častni naslov komandirja neke sovjetske konjiške brigade. Poznavalci prilik obetajo komunistom prirastek dobrih 20 odst. Koliko je vredna v moralnem oziru ta masa, ki prehaja iz ene skrajnosti v drugo, je odprto vprašanje, na vsak način pa so sto in stototiso takih volilcev od volilni žari vplivna vojska, pa naj je njihova moralna še tako dvomljiva. Komunisti se bodo vsekakor močno okoristili na stroške Hitlerja, do neke mere pa tudi na stroške socialne demokracije. Slednja stranka koraka od poraza do poraza zaradi neodločnega vodstva in zaradi okornosti birokracije strokovnih zvez, ki so izgubili vsako razumevanje za razpoloženje delavstva. Zato bodo socialni demokrati gotovo nazadovali tako po številu glasov kakor tudi po številu mandatov.

Drugi smeječi se dedič hitlerjevskega poraza bo po vsej verjetnosti Hugenberg, ki bo po tolikih razočaranih preteklih let morda le prišel na zeleno vejo, saj mu obetajo v zvezi z nemško ljudsko stranko 70 do 80 mandatov. Ta skupina bo v bodočnosti opora Papenu in njegovemu nasledniku. Kako bodo od Hitlerja uhajali h komunistom marksistično usmerjeni delavci, tako si bodo nemški nacionalci opomogli z glasovi onih hitlerjevcev, ki so bili nacionalističnega mišljenja.

Položaj centroma ni mnogo boljši od položaja socialistov. Njegove izgube sicer gotovo ne bodo velike, vendar se mora bati vsaj manjših izgub na glasovih in mandatih, ker je njegovo vodstvo v teku volilne kampanje skorito do zadnjega časa paktiralo s Hitlerjevi. Vsekakor sta centrum in socialna demokracija dve stranki, ki bosta brez pomembnejših izgub izšli iz današnjih volitev. Glavno premikanje sil se bo izvršilo med Hitlerjevi ter komunisti in nacionalci, v škodo prvih in v korist slednjih dveh.

Kar se tiče uspeha volitev, smo že omenili, da bodo v tem, ker bodo pokazale, da Hitlerjeva zvezda blede; neprijetno je le dejstvo, da v pretežni meri v korist skrajne leve. Pomembnejša in usodnejša pa je okoliščina, da bo z izgubo narodnih socialistov odpadla edina možnost večinske koalicije: Hitler + centrum. Razmerje sil bo v novem parlamentu kazalo še večjo razcepljenost. Papen, Schleicher in Gayl si gotovo veselo manejo roke, kajti današnje volitve bodo utrdile njihovo vlado. Čeprav se glasovi o omajenem stališču kancelarja ponavljajo z vedno večjo upornostjo.

Svečana otvoritev Mariborskega tedna

Jesensko prireditev je v navzočnosti številnih zastopnikov otvoril župan dr. Lipold — Odkritje spominske plošče v krčevinski šoli — Veliko učiteljsko zborovanje in koncert

Maribor, 5. novembra

Danes dopoldne ob 11. se je na svečan način v prisotnosti zastopnikov civilnih, vojskih in cerkvenih oblastev, mariborske družstvene javnosti in mnogostevnega občinstva otvorila jesenska prireditev »Mariborskega tedna«. Na slavnostno okrašenem verandi pivovarne Unions so se zbrali predstavniki, ki jih je pozdravil mariborski župan dr. Franjo Lipold, med njimi še posebej zastopnika bana sreskega načelnika dr. Ipavca. V nadaljnjem govoru je naglasil pomen jesenskih prireditev v Mariboru, ki je ostal še vedno živahno in zavredno središče vsega našega obmejnega narodnega in gospodarskega življenja. Mariborske prireditve, ki so bile letos prvič organizirane sistematično in v velikem stilu, nimajo namena kakorkoli škodovati ali konkurirati sličnim prireditvam v naši ožji in širši domovini, temveč jih je izpolnila s tem, da poudarjajo pomen in važnost Maribora kot druge slovenske narodne in gospodarske prestolnice. V imenu bana se je zahvalil za pozdrave sreski načelniku dr. Ipavcu ter želel prireditvam čim lepši uspeh. Nato so si slavnostni gostje ogledali krasno razstavo sačja, perutnine, vrtinarstva in najboljših štajerskih vin, katerih oddelek je ramesčen v stranski unijski dvorani, kjer se je otvorila istočasno tudi splošna vinska poskušnja. Otvoritve so se udeležili tudi narodni poslanci Spindler, Zemljic in Hajdinjak, ki so se o razstavi izrazili zelo povojno.

Dopolnje se je pričelo tudi učiteljsko praznovanje z odkritjem spominske plošče zaslužnemu šolniku Mihi Neratu v krčevinski šoli. Ob 10. dopoldne je otvoril slavnost šolski upravitelj Cvetko, nakar je pevsko društva »Luna« zapelo mogočno pesem »Zadoni nam«. Življenje in delo učiteljskega vzornika Mihe Nerata sta očitala njegov ožji sodelavec šolski upravitelj Pučnik in sedanjí urednik »Popotnik« Senkovič. Nato je vzorno deklamiral mladi učitelj Cvetko prigodno pesem, ki jo je zložil naša do današnje prilike šolski upravitelj Cvetko. Predsednik IJU sekcije za dravsko banovino g. Ivan Dimnik iz Ljubljane je v zanimivih besedah orisal vzorno delo pokojnega Nerata in v imenu 23.000 organiziranih jugoslovenskih učite-

ljev položil pred spominsko ploščo krasen venec. V svojem govoru je naglasil, da je bil Miha Nerat prvi slovenski učitelj, ki je sprožil misel za združenje vsega slovenskega učiteljstva. Nato je govoril sreski načelnik g. Milan Makar, ki je pripeljal za službeno pedagogu Pučeliku red sv. Save V. stopnje, kar so vsi prisotni navdušeno odobraval. Naposled je govoril še starosta Sokčič III. br. prof. Struna, ki je načel misel, da bi Maribor čim prej posvetil eno izmed svojih ulic pokojnemu učitelju Neratu.

V Narodnem domu se je kmalu nato pričelo veliko učiteljsko zborovanje. Zbralo se je učiteljstvo iz petih okrajev, predsedoval je učitelj Hočevar. Zlasti zanimivi sta bili poročili predsednika banovinske sekcije IJU Dimnika in predsednika mariborskega učiteljskega doma Antona Hre. na. Zvečer se je v veliki dvorani Unions vršil z vsem zanimanjem pričakovani koncert Učiteljskega pevskega zbora.

Seja banovinskega odbora JRKD

Maribor, 5. nov. Od 16. do 20. se je vršila v dvorani Narodnega doma državna seja banovinskega odbora JRKD ob prisotnosti članov odbora, senatorjev in narodnih poslancev iz dravske banovine. Seji je predsedoval predsednik banovinskega odbora senator dr. Rajar. Obširno tajniško poročilo je podal banovinski tajnik JRKD dr. Zajec. Po izčrpanem dnevnem redu se je razvila živahna debata o vseh političnih vprašanjih ter so bili tudi srečeti nekateri konkretni sklepi ob splošnem soglasju vseh navzočih. Seja se bo nadaljevala jutri popoldne, ko bodo poročali o položaju slovenski ministri.

Izplačilo kuponov Blairvega posojila

Beograd, 5. novembra p. V oddelku za državne dolgovne in kredite so pričeli 1. novembra izplačevati 21. kupon 8-odstotnega in 7-odstotnega državnega zunanjega Blairvega posojila.

Planinka čaj

Bahovec, planja in preprečuje napadke stradanja, ker daje žilam prožnost, razredča kri, pospešuje cirkulacijo krvi in gibanje vseh telesnih snovi, normalizira delovanje srca in krvnih žil.

Zavrtik 20 Din v apotekah

Upokojitve v železniški službi

Upokojeni so uradniki VIII. skupine: Petrič Rudolf, Ljubljana gl. kol.; Pott Karol, Ljubljana gl. kol.; Frankovič Ivan, Ljubljana gl. kol.; Prosen Mihael, Slov. Javornik; Likonik Jožef, Zidani most; Dege Franc, Poljane; Komac Karel, Zalog; Kusterle Nikolaj, Skofja Loka; Rogac Franc, Ljubljana dol. kol.; Cichočki Franjo, Ljubljana gl. kol.; Petek Franc, Ptuj; Petrič Josip, Ljubljana gl. kol.; Okoren Josip, Ljubljana gl. kol.; Schauerl Ivan, Maribor gl. kol.; Race Josip, Ljubljana gl. kol.; Mally Stefan, Maribor gl. kol.; Kuštrin Ivan, Ljubljana gl. kol.; Smasek Franc, Maribor gl. kol.; Hrovat Mihael, Ljubljana gl. kol.; Pohar Anton, Maribor gl. kol.; Pavlič Henrik, Ljubljana gl. kol.; Zduac Anton, Ljubljana gl. kol.; Heinrich Rudolf, kur. Maribor; Šober Fr., kur. Ljubljana I. gl. kol.; Stolla Alojzij, kur. Ljubljana I. gl. kol.; Anderle Alojzij, kur. Maribor; Burian Leopold, kur. Maribor; Gari Rudolf, kur. Ljubljana I. gl. kol.; Farič Friderik, kur. Maribor; Ficker Aleksander, kur. Ljubljana II. gor. kol.; Edelhauser Alojzij, kur. Maribor; Ogner Franc, kur. Maribor; Bernik Francisek, p. s. Ljubljana gl. proga; Leder Jakob, p. s. Ljubljana gl. proga; IX. skupine: Zupančič Francisek, Ljubljana gl. kol.; Oves Janez, Ljubljana gl. kol.; X. skupine: Naglič Jožef, kur. Ljubljana II. gor. kol.; Ljubič Jožef, Novo mesto; zvančniki I. kategorije: Pajer Anton, kur. Ljubljana II. gor. kol.; Firm Anton, Celje; Cisar Janez, Ljubljana gor. kol.; Jamar Martin, Jesenice; Čajko Franc, Celje; Glavač Janez, Ljubljana gor. kol.; Morello Ferdinand, Ljubljana gor. kol.; Ostermann Alojzij, Novo mesto; Bayner Rudolf, Rakek; Mikolič Andrej, Jesenice; Pilih Franc, Ljubljana gl. kol.; Fatur Anton, Maribor gor. kol.; Pavlič Francisek, Ljubljana gl. kol.; Repnik Francisek, Ljubljana gl. kol.; Kump Jernej, Ljubljana gl. kol.; Lah Stefan, Maribor gl. kol.; Drev Anton, Ljubljana gl. kol.; Lorbek Josip, Maribor gl. kol.; Gorenag Franc, Ljubljana gl. kol.; Rozina Francisek, Ljubljana gl. kol.; Tomkiewicz Ivan, Ljubljana gl. kol.; Heric Franc, Maribor gl. kol.; Godler Andrej, Ljubljana gl. kol.; Vertanik Franc, Ljubljana gl. kol.; zvančniki II. kategorije: Grill Jožef, kur. Maribor; Tanšek Franc, p. s. Ptuj; Kukovica Janez, p. s. Ljubljana gl. proga; Navotnik Franc, p. s. Maribor gor. proga; Medvešek Matija, p. s. Zidani most; Pajk Josip, p. s. Novo mesto; Dekleva Karel, p. s. Celje; Likovič Anton, p. s. Ljubljana gl. proga; Sladič Juraj, p. s. Novo mesto; Geohel Franc, p. s. Ljubljana gl. proga; Tschart Tomaž, p. s. Novo mesto; Jurca Vaentin, p. s. Zidani most; Berce Dominik, p. s. Ptuj; Čepar Josip, Ljubljana gl. kol.; Golob Anton, Ljubljana gor. kol.; Bežjak Franc, Ljubljana gl. kol.; Gasperič, Ribnica; Kunej Anton, Videm-Krško; Bočnik Jakob, Maribor gl. kol.; Pižmoht Janez, Zalog; Jaklič Ivan, Donji Mihajljevec; Cvelbar Juri, Ljubljana gl. kol.; Šuster Jožef, Zidani most; Prodner Ivan, Hrastnik; Zajec Francisek, Crnomelj; Boškin Anton, Novo mesto; Marčun Ignacij, Soteska; Mistej Jakob, Maribor gl. kol.; Anderlič Franc, Ormož; Rettinger Matija, Zidani most; Kacian Josip, Maribor gl. kol.; Očepek Janez, Videm-Krško; Miklauc Ivan, Grobelno; Bertič Jožef, Ljubljana gl. kol.; Jerina Ivan, Ljubljana gl. kol.; Pintar Ivan, Nomen; Kompos Franc, Jesenice; Lavrih Francisek, Ljubljana gl. kol.; Donko Fr., Maribor gl. kol.; Finžgar Janez, Kamnik; Bajc Franc, Logatec; Drolle Jakob, Dobrava-Vintgar; Kmet Anton, Ljubljana gl. kol.; Sumi Franc, Kranj; Čretnik Jurij, Rače-Fram; Vitez Ivan, Maribor gor. kol.; Kováč Janez, Postojna; Wallas Franc, Ljubljana gor. kol.; Lapuh Ignac, Čakovec; Lupine Anton, Zalog; Krajnc Jožef, Maribor gl. kol.; Rozina Alojzij, Kandija; Kristl Franc, Maribor gl. kol.; Krtelj Josip, Ljubljana gl. kol.; Zorc Franc, Čakovec; Trobec Jernej, Ljubljana gl. kol.; Donik Matevž, Pragersko; Trunkelj Francisek, Ljubljana gl. kol.; Urbančič Ludovik, Maribor gl. kol.; Babšek Franc, Pragersko; Oberšek Jožef, Ljubljana gl. kol.; služitelji: Kunst Mihael, kur. Ljubljana II. gor. kol.; Bauer Jožef, Zalog; Jermoušek Stefan, Ljubljana gl. kol.; Čebulec Alojzij, Novo mesto.

Premestitve na meščanskih šolah

Beograd, 5. novembra p. Z odlikom ministra prosvete so premeščeni naslednji strokovni učitelji, odnosno učiteljice: Milena Žun z Viča v Zg. šisko, Josip Stancar iz Ljutomer v Sobotico, Maksimil Rožman iz Ljubljane v St. Vid nad Ljubljano, Neža Zadnik in Marija Kern iz Celja v Slov. Bistrico, Terezija Klinar z Rakeka v Bačko Topolo, Jerica Slapšak iz Ljubljane v Trzin, Palmira Fajdiga iz Ljubljane v St. Vid nad Ljubljano, Jožica Prekuh iz Ljubljane v Zgornjo šisko, Felicit Labernik iz Ljubljane v Vel. Bečkerek, Dora Slapšak iz Ribnice v Sobotico, Ignacij Mlačnik iz Celja v Maribor, Franc Janšovec iz Celja v Voljnik, Bogumir Bačič z Viča v Novi Sad, Stane Medved iz Krškega v Erdevik, dunavska banovina, Avgust Petrič iz St. Vida v Bačko Palanko, Metod Škerjanec iz Trbovelj v Novi Sad, Alfred Kos iz Slovenjgradca v Bačko Palanko, Franjo Rupnik iz Ljubljane v Novi Sad, Angela Lečnik iz Maribora v Vel. Bečkerek, Marija Titar iz Slov. Bistrice v Trbovelj v Vel. Kikindro.

Odlikovanje

Beograd, 5. novembra p. Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil odlikovan z redom Jugoslovenske krone IV. stopnje g. Alojzij Gregorić upokojeni ravnatelj pošte in telegrafa v Ljubljani.

Pomembna manifestacija ob meji

Obmejno prebivalstvo pozdravlja v svoji sredi ugledne politične delavce, ki so zbrani v Mariboru iz vseh krajev Slovenije

Maribor, 5. novembra.

Tretjič zboruje danes in jutri banovinski odbor JRKD za dravsko banovino. Tokrat si je izbral za kraj zborovanja Maribor. V našo sredo so prišli odborniki banovinske organizacije naše velike državne stranke, njeni poslanci, senatorji in člani banovinskega sveta. Jutri pa bo na velikem zboru manifestiralo prebivalstvo. Slišalo bo poročila in govore naših ministrov in drugih uglednih predstavnikov narodne politike.

Važno je, da se je banovinski odbor JRKD sestal v Mariboru, v glavnem centru naše severne narodne in državne meje. Naš narod ob meji je pokazal že ob prevratu, da je njegova miselnost in njegova državljanska zavest odločno jugoslovenska. Toda naš narod ob meji se je moral boriti morda z največjimi težavami. Tu so bili še najmočnejši ostanki avstrijskantskega. Starejša generacija se je šele počasi udeležila v nove razmere. To je bilo tem težje, ker je ljudstvo ob prevratu pričakovalo takojšnjega ozdravljenja ran, ki jih je zasekala vojna. Namesto takojšnje rešitve iz nacionalne, socialne in gospodarske bede pa je seveda tudi pri nas, kakor povsod, sledila doba prvotnih težav, kakor jih prinese s seboj vsaka novourejena državna organizacija. Toda naš narod ob meji je krepko premagal vse težave in njegova jugoslovenska zavest je ostala trdna. Nacionalni duh ni klonil in nezlomljen je preстал vse strankarske prepere, ki so že začeli glodati na državnih koreninah. Morda bolj kakor v katerikoli delu države je občutil naš obmejni narod akt šestega januarja kot odrešenje. Dušča mora strankarskega gospodstva je odpadla, jugoslovenska zavest pa je ostala živa in je še bolj vzplamtela.

Le tako si je razlagati, da je naš obmejni narod tako odlično preстал preizkušnjo volitev. Kajti menda v nobenem kraju, vsaj v dravski banovini, ni bila agitacija za abstinenco pri volitvah tako kljubovanje proti režimu edinstva tako močna in aktivna kakor ravno v Mariboru in okolici. Akcija domačih nasprotnikov, ki so z vsemi silami delali proti volilni udeležbi iz politične užaljenosti in stare strankarske miselnosti, so podprli še vplivi od zunaj, ki so tik ob meji seveda močnejši kakor v notranosti. Pa vendar ta akcija domačih in zunanjih nasprotnikov ni imela uspeha. Naš narod se je v tako obilnem številu odzval klicu k

pozitivnemu sodelovanju pri delu za državno in narodno skupnost. Da je vzbujal strmenje in občudovanje. Pokazalo se je, da je nacionalni čut v našem preprostem ljudstvu vendarle najmočnejši. V volilnem boju so se preizkušale sile in sijamo se zmagala misel jugoslovenske skupnosti nad plemenskim in regionalnim separatizmom. Toda boj še ni popolnoma končan. Organizirane sile iz raznih mariborskih gnezd še vedno obnavljajo svoje poskuse zanesti zmedo v narodne vrste tu ob meji. Maribor in vsa obmejna pokrajina se zdi gotovim elementom, ki vedno ugodno polje za prorokovanja, šepetanja in namigavanja, ki naj sejejo nezaupanje in izpodkopavajo narodno vero. Zdravi intelekt in poštna volja našega ljudstva bosta tudi ta tajna stremljenja premagala.

Vendar pa rabi naš obmejni narod moralne opore, pobude k nadaljnji vztrajnosti, podkrepitve v nacionalni volji. To moramo oporo bodo gotovo prinesla posvetovanja banovinskega odbora JRKD in jutrišnja velika manifestacija.

Delegati strankinih sreskih organizacij, naši poslanci in senatorji bodo razpravljali o vseh važnih vprašanjih, ki so danes aktualna in katerih rešitev je potrebna za nadaljnje delo. Nova vsedržavna stranka je že dobila po zakonu potrebno odobrenje in je opolnomočena za vsestransko politično delovanje. Gotovo bodo predstavniki stranke vodili račune o potrebi podrobnega politično-organizatorskega dela. Program dela bodo morali dati voditelji, graditi pa hočejo vsi zavestni Jugoslovenci, zlasti tudi tu ob meji, kjer se potreba takega neumornega podrobnega dela občuti še prav posebno.

Nedeljska manifestacija pa bo bodi svečana potrditev desedanjega dela in ob enem glasen klicar k nadaljnjemu. Naši politični voditelji nam bodo povedali veselo in bodrilo vest, kako globoko sta prodrli zavest edinstva in volja do ustvarjajoče slege v vse skrajne kote države. Povedali nam bodo, kako zelo so že padle nekdanje plemenske in pokrajinske razcepljenosti in kako silna je državna zavest v našem celokupnem narodu. Manifestacijski shod bo pokazal voljo obmejnega prebivalstva, da hoče vztrajno nadaljevati z desedanjim politično slego, medsebojne strpnosti in neumornega dela za popolno gospodarsko in politično ozdravljenje naše narodne skupnosti.

Novi grobovi

V Šmartnem pri Litiji je v najlepši moški dobi, star 43 let, umrl ugledni trgovec in posestnik g. Josip Gruđen. Vedno delavni in napredni mož je sodeloval povsed, kjerkoli je bila potrebna njegova preudarnost, poštovanost in sposobnost. Tako je bil zvesta opora vsem šmartniskim narodnim organizacijam, zlasti še pevskemu društvu »Zvon«, gasilec društvu »Narodni dom« in s tem Sokolstvu, kot dober gospodar je bil vpliven pri Kmetjski hranilnici in posojilnici, politično pa je krepko stal v vrsti nove vse državne fronte Pogreb blagega pokojnika bo danes ob 15.

V Celju je po daljšem bolehanju umrl g. Fran Plavčak, poštni poduradnik star 55 let. Zapušta vdova. Pogreb splošno spoštovanega moža bo jutri ob 16. iz Stritarjeve ulice 31 na mestno pokopališče.

V Ljubljani na Gosposvetski cesti 7, je umrla gospa Marija Pöschlova. Bolehala je dalje časa. Zapušta dva sinova. K večnemu počitku jo bodo spremili jutri ob 14.30 izpred hiše žalostni k Sv. Kržu. V Tattenbachovi ulici 26 v Mariboru je v čestiti starosti 82 let umrl g. Peter Krebelj, upokojenec in posestnik. Ugledni pokojnik zapušta vdovo in devet otrok, ki pa so že vsi v lepih življenjskih pozicijah. Pogreb bo danes ob pol 15.

Nadalje je umrl v Mariboru g. Florjan Rudolf, uslužbenec državnih železnic v p. Pogreb bo jutri ob 15.45 iz mrtvašnice na mestno pokopališče na Pobrežju.

Pokojnik blag spomin, žalostnim naše iskreno sožalje!

Pogreb dr. Marka Leka

Beograd, 5. novembra p. Na svečan način je bil danes pokopan veliki patriot in predsednik Rdečega križa dr. Marko Leko. Pogreba so se poleg zastopnikov ostale beograjske javnosti udeležili ministri Pučelj, Kojić in Jetić, vsučiliški profesor-ski zbor in drugi. Pri pogrebni svečanosti sta govorila bivši minister dr. Alaupović in Vesevin Čalkanović, na grobu pa se je od pokojnika poslovil glavni tajnik Rdečega križa Marko Marinković. Govorniki so slavili pokojnikove velike zasluge zlasti za povzdigo Rdečega križa.

Kongres nacionalnih delavskih sindikatov

Beograd, 5. novembra p. Uprava državnih monopolov je spričo državnega kongresa jugoslovenskih in nacionalnih delavskih sindikatov dovolila dopust vsem delegatom jugoslovenskih nacionalnih delavskih sindikatov, nameščenim pri podjetjih državnega monopola za 20. in 21. novembra ter za čas, ki je potreben za pot v Beograd in nazaj.

Aretacija Insulla

Atene, 5. novembra AA. Tukajšnja policija je končno aretirala ameriškega mag nata Insulla, ki je nedavno pobežnil iz Zedinjenih držav, kjer je njegov elektrani konzern zašel v finančne težave. Odrta mu, da je pobežnil večje vsote.

Sovjetski volni na Poljskem

Varšava, 5. novembra AA. Tu so obsojili štiri volane, ki so delali za Rusijo. Dva sta bila obsojena na smrt, dva pa na došmrtno ječo.

Promet Poštne hranilnice

Beograd, 5. novembra. AA. Pri Poštni hranilnici in njenih podružnicah se je v oktobru prijavilo 3083 novih vlagateljev. Hranilne vloge so narasle za 2 milijona Din in so znašale pri Poštni hranilnici in njenih podružnicah ob koncu oktobra skupno 402.506.909.05 Din. Novih čekovnih računov je bilo oktobra meseca 1040, tako da znaša skupno število vseh čekovnih računov ob koncu oktobra 21.667. Prometa je bilo na teh računih v oktobru 5.112.574.242 Din 4 par. Prenosov brez gotovine je bilo od tega zneska 43.39 odst. Vlog na tekoćih računih je bilo ob koncu oktobra Din 892.746.012.25, vseh vlog pa je bilo 1295 milijonov Din.

Smrt slovitega arheologa

Pariz, 5. novembra AA. Znani arheolog in filolog Salomon Reinach je umrl v 72. etu starosti.

Za 25 milijard manj zaslužka

Washington, 5. novembra AA. Po podatkih delavske zveze so prejemiki delavstva v Zedinjenih državah padli napram 1. 1929, za 25.020 milijonov dolarjev.

Vremenski pregled

Končno smo vendarle dobili vrsto pravega dne. Ob pričetku tedna smo bili še pod vplivom atlantskih depresij, ki so se polile z izredno naglico druga za drugo ter nam povzročale skrajno spremenljivo vreme prejšnjega tedna. Zanjda v tej seriji se je zapeljala do nedelje jutraj s središčem nad Britanskim otočjem, se prestavila do ponedeljka jutraj nad severozapadno Nemčijo, nato pa čez Poljsko silno naglo odhitela v Rusijo. Poplava polarnega zraka je planila za njo na široko čez srednjo Evropo in močno shladila ozračje. S tem pa se je zaključilo slabo vreme, zakaj zračni tlak se je pod vplivom teh barometričnih sprememb močno dvignil, pri nas na pr. od torika do četrtka za 20 mm. Nad vso južno Evropo se je stvorila velika antiklona, ogromno ob. močje visokega zračnega pritiska, ki se je v njem popolnoma zjasnilo. Vreme se je s tem za nekaj dni povsem umirilo; noči so svedra postale hladne in dobili smo prve snane, podnevi pa je prav prijetno toplo. Še mnogo bolj svedra v sredozemski južni Evropi. Slabo vreme je ostalo omejeno na severozapadno Evropo, kjer spoduje nova atlantska depresija in sili proti vzhodu, a jo doslej mogočna antiklona odvira od naših krajev.

Vremenska napoved

Zagrebiška vremenska napoved za danes: Pretežno vedro ali na nekoliko bolj oblačno. Toplo, stalno — Situacija vzhodnega dela: Barometrična depresija se je formirala nad severnim delom Atlantskega oceana in se je že razširila nad severne dele kontinenta. Antiklon, ki je nekoliko oslabil, je s tožnem delu kontinenta povzročil vedro vreme, tople dneve, hladne noči in intranjo megla. Pritisk je nadel za 0.1 do 0.5 v Primorju, nekoliko manj v vzhodnih delih države.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Sem in tja polagoma bolj oblačno, eicer mlo vreme.

Naši kraji in ljudje

Rudnik središče vedno večje bede

Vsi rudarji so že osem dni brez dela — Skromna pomoč bedni rudarski deci

Hrastnik, 5. novembra. Rudnik je bil nekdanje središče kraja in tudi njegovega blagostanja. Sedaj pa se rudnik kakor okrog kamenčka, vrže, je v tolmun, v krogih širi vedno bujača beda, ki jo občutijo vsi sloji. Vsi hrastniški rudarji praznujejo spet že osmi dan brez dela zaradi tega, ker ne morejo uspeti pozajanja med TPD in železniško upravo o naročilu premoga. Ta pozajanja zaradi naročil so res nekaj čudnega, za revne rudarje pa nekaj strahotnega. Odkar se z dneva v dan večja beda rudarjev in njihovih družin, so pozajanja vedno težja in vršijo se za vsak mesec posebej. Ob začetku krize in deloma še tudi letos so se vsi tolažili, češ da bo z nastopom zimskega časa boljše, ker se pozimi pač rabi več premoga. Zimski čas pa se je, kakor se vidi, prav slab začel.

Nad bednimi rudarji so še tudi usodopolne redukcije, ki so bile deloma že izvedene. Te redukcije zadenejo, kakor smo že poročali, v vseh revirjih TPD tokrat starejše delavce, rednike družin. V teku enega leta bo v hrastniškem in ojaštem rudniškem obratu reduciranih okrog 200 starejših, od težkega dela izmognanih delavcev z rodbinami. Namesto njih pa bodo sprejeti mladi rudarji — samci, ki imajo za nekaj odstotkov nižje mezdje in pri katerih si bo podjetje prihranilo tudi nekaj prispevkov za bolnišnično blaginjo in pokojninski fond ter pri stanovanjih. Bednim starim rudarjem se je zatrla kakor v nekakšno uleto, da bodo na njihovo mesto prišli sinovi in da se tako redukcije ne bodo toliko poznale v rudarskih rodbinah. V resnici pa nihče ne skrbi resno za to, da bi imeli namesto očeta sin skromen zaslužek. Ni čudno, da so rudarji zaradi tega prepričani, da redukcije niso potrebne in da se bo le varčevati na račun največjih revežev.

Zaradi redukcij delovnih moči in zaradi tolikokratnega prekinjanja obratovanja za več dni in kakor sedaj, za ves teden, je položaj delavcev in ž njimi vred tudi vseh manjših obrtnikov, naravnost obupen. Od revščine pri rudniku je prizadet ves kraj in zato so v mnogih ožirih tudi brezupne nade na splošno dobrodelnost in pomoč. Vse je že izčrpano do skrajnih mej.

Tudi kuhinja za ubožno rudarsko deco se bo lahko otvorila šele v ponedeljek. Otvoritev te dobrodelne ustanove se je zavlekla v glavnem zaradi splošnega obubožanja kraja. Ta kuhinja bo dajala revni rudarski deci predpolno mleko, opoldne pa skromno toplo kosilo. Jeli se bodo pripravljale v kuhinji rudniškega samskega doma in se potem opoldne vozile v deško in dekliško šolo. Vožnja in kurjavo bo oskrbel rudnik, ki je dal na razpolago tudi prostore za kuhinjo. Kuhinja bo prehranila 75 otrok iz Hrastnika in 25 otrok iz Dola. Odboru kuhinje je v vsakem oziru pomagala rudniški ravnatelj g. inž. Drole, posebne zasluge za to ustanovitev pa ima tudi ravnatelj Konzumnega društva rudarjev g. Malovrh. Njegova je iniciativa za to ustanovo, vodil pa je kot predsednik ustanovnega odbora tudi vse priprave. Lep dar je naklonil kuhinji tudi dimnikarski mojster g. Forte iz Trbovelj, ki sploh mnogo prispeva za uboge rudarske otroke. Mleko, ki ga bo potrebno na dan po 30 litrov, se bo po sklepu odbora dobavljalo od domačih kmetov. Kuhinja za revne rudarske otroke je važna ustanova, v veliki revščini pa pomeni vendarle samo zelo skromno pomoč.

Obupen položaj na Senovem

Senovo, 5. novembra.

V rudniku Senovem pri Rajhenburgu se praznuje že od 28. oktobra naprej in še ni izgleda, da bi se drugi teden začelo delati. Poleg 300 brezposelnih rudarjev je sedaj že 10 dni brez zaslužka še tistih 130, ki so šteti med zaposlene. Žene jokajo, družinski očetje potrti in žalostni hodijo okrog. Radi bi delali, da se bi pošteno z delom preživljali a dela nimajo! Živeža ne dobijo nikjer, še koruze moke ne dobijo na upanje. Beda je velika, siromaštvo vnebovpijače!

Zupanstvo je brzojavno prosilo za pomoč g. bana in g. narodnega poslanca Ureka. G. sreski načelnik je bil pisмено obveščen. Pomoč je nujno potrebna. Ne sme se dopustiti, da bi naši ljudje umirali glad! Zadržna ura bije!

Ob smrti predsednika Rdečega križa

Pokojni dr. Marko T. Leko je dal dragocen primer velikega rodoljubja in človekoljubnosti

Beograd, 5. novembra.

Z dr. Markom T. Lekom je po dolgi bolezni legel v grob predsednik glavnega odbora Rdečega križa kraljevine Jugoslavije, doma in v tujini čislani filozof in kemik, nekdanji profesor in rektor beogradske Velike šole.

Dr. Leko se je rodil kot potomec ugledne beogradske trgovske rodbine 5. septembra 1853. Filozofijo in kemijo je študiral v Beogradu, v Curihu, kjer je nastopil tudi službo asistenta v kemijskem laboratoriju politehnike. V Švici in pozneje tudi v Nemčiji je sodeloval z mnogimi učenci svetovnega slovesa in mnoge francoske in nemške revije so prinašale njegove odlične razprave o organski in tehnični kemiji. Po desetletnem delovanju v tujini, kjer si je pridobil velik sloves v znanstvenih krogih, se je mladi učenjak vrnil v domovino in postal suplent prve beogradske gimnazije. Tedanjen Srbsko znanstveno društvo ga je takoj pritegnilo med svoje člane in predavatelje, in ko se je društvo pretvorilo v Srbsko znanstveno akademijo je bil izvoljen za njene častnega člana. Kot profesor gimnazije je vršil tudi službo profesorja kemije v beogradski Vojni akademiji, kjer je za gojenje in za srednješolce uredil odlične kemijske laboratorije. Na vojni akademiji je predaval kemijo polnih 14 let, dokler ni postal honorarni profesor za kemijo na beogradski Veliki šoli, kjer je bil dvakrat izvoljen tudi za rektora. Ko je bila Velika šola l. 1905 spremenjena v univerzo, je odložil svoje mesto; univerzitetni profesorji, imenovani od prosvetnega ministrstva, pa so ga takoj izvolili za profesorja kemije. Izvolitve ni sprejel in je bil prihodnje leto upokojen, pa je še nadalje izvrševal službo upravitelja državnega kem. laboratorija.

Pri vsem svojem velikem znanstvenem delu doma in v tujini in povrh še kot kemik, ki se ponavadi popolnoma poslobo v svojo stroko, je v tujini in tudi doma posvečal pozornost vsem pojavom javnega življenja in bil v Švici vodja dijakov — rojakov, doma pa je oživil vrsto razne dobrodelne organizacije dijaštva, ustanovil pa je tudi Združenje srbskih kemikov, kateremu je bil dolgo leta dejanski, pozneje pa častni predsednik. Posebno pozornost je poklanjal vsem ustanovam in organizacijam, ki so bile posvečene zdravstveni službi med ljudstvom, izboljšanju gospodarskih razmer ter dvigavanju splošne prosvete. Pri vseh svojih vni za kemijo, ki je znana kot napačnejša znanost, je ostal tudi globoko čuteč idealist in človekoljub. Baš zaradi tega se je oklenil ideje Rdečega križa. Že leta 1909, je postal odbornik srbskega RK, v najtežjih časih se je posvečal tej organizaciji z največjo marljivostjo in požrtvovalnostjo, od leta 1924. pa ji je predsedoval. Rdeči križ Jugoslavije je zastopal na mnogih mednarodnih konferencah in je postal ugledna osebnost v tem mednarodnem človekoljubnem pokretu. Njegovi predlogi so zlasti mnogo pomagali žrtvam potresnih katastrof v Bolgariji in Grčiji.

Veliki učenjak je potem, ko je odstopil svoja mnoga mesta mlajšim silam, na stara leta z mladeniško silo zaoral v ledi — splošno zdravstveno službo in v velik kompleks delokroga, ki se na splošno imenuje dobrodelnost ali človekoljubje; pridobil si je na tem ogromnem in težavnem torišču nebroj zaslug, uspehe in napredek svojega dela pa si je skušal zagotoviti s svojo brezprimerno delavnostjo ter je gotovo tudi umrl v prepričanju, da tak primer mora na vsak način za vedno služiti svojemu namenu.

„Preporod“ pripravlja proslavo 20letnice

Ko se spominjamo ob priliki 20letnice pomembnega preporodnega pokreta, vseh njegovih velikih borov in dejanj, ki so takrat tako močno odjeknili v širnem svetu, moremo že v uči zgodovinske objektivnosti ugotoviti, da je preporodovska mladina pred 20 leti in kasneje dostojno izvedla naloge, ki jih je ona doba zahtevala od nje. Danes moremo pravilneje oceniti moč te generacije, ki je bila pripravljena na skrajne žrtve. Ker je prav ta mladina imela čiste račune, je bila zato kljub svoji neizkušeni in mladosti dorasla velikim odločilnim časom, kakršni so bili ravno pred in med vojno.

Vsak čas ne zahteva od vsake generacije toliko žrtv, kakor jih je morala dati predvojna generacija, predvsem jugoslovenska mladina. Vendar pa terja vsaka doba od vsake generacije, da če že ni drugega, brezpogojno podredi svoje osebne interese višjim interesom in koristim celote — naroda. Tega se dobro zaveda tudi sedanja preporodovska mladina, ki so ji naložene važne, odgovorne naloge Veliki ideal za katerega so živeli in padali Preporodovci za katerega uresničenje je kraval jugoslovenski narod. Ideal je sicer realiziran, a še ne docela.

Zavedamo se tega in vemo da smo mi tisti ki bomo morali preko vseh opasnosti dokončati preostalo polovico načrta, a še ne gotovega dela. Ni pa in tudi ne bo to samo naša dolžnost. Sleherni Jugosloven si bo moral biti v svojem narodnostnem življenju vedno v svesti krivice, ki se je zgodila našemu narodu z razkosanjem slovenske zemlje.

vsod braniti, če bo treba, z enakimi žrtvami, s kakršnimi je bila ustvarjena. Kot mladi borci bomo ob vsaki priliki delali za razcvit res narodne kulture, pri tem pa ne bomo izgubili iz oči onih vprašanj, ki danes z vso težo nujnosti zahtevajo rešitve, in to: socialno gospodarskih problemov, ki jih je pritrjala človeška družba do take ostrine.

Ko se bomo v dneh 16. do 18. decembra s posebnimi prireditvami, pod pokroviteljstvom g. bana dr. Marušića, tako z izdajo jubilejnega zbornika, s slavnostno akademijo in obnim zborom, oddolžili svetlemu spominu vseh junakov-Preporodovcev, hočemo obenem povedati vsej naši javnosti, kaj hoče današnja mladina. Dobro vemo, da je naš čas blizu, vemo pa tudi, da sami ne bomo zmogli vsega dela, ki nas še čaka, če javnost ne bo vsaj od sedaj naprej pokazala za ves naš trud onega potrebnega razumevanja, pa tudi podpore, ki jo mladina želi in pričakuje, a je bila dosedaj vsega tega le v mali meri deležna.

Zato že danes stopamo s tem opozorilom in prošnjo pred javnost da bo ne glede na kakršnekoli okoliščnosti prihitele k proslavi našega praznika, ki naj bo tudi praznik vse one nepokvarjene in neblazirane mladine, ki resnično čuti, da je velika jugoslovenska ideja vredna naših src in ona nje.

Podrobne podatke o vsebini jubilejnega zbornika, v katerega bodo prispevali mnogi odlični javni delavci, ki so izšli iz vrst Preporoda kakor tudi o programu akademije in slavnostnega občnega zbora, bomo še poročali.

Naval krvi, tesnoba srca, zaslonenost, tesnoba, dražljivost živcev, migreni, otožnost, nesnanje odpravimo kmalu z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Znanstvene usotovitve potrjujejo, da služi »Franz Josefova« v — pri zagatjenju vseh vrst z najhitrejšim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se — v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Sokolski znak in obhajilo

Ljubljana, 5. novembra.

Pred sodnikom-poeidnem deželnega sodišča g. Jakobom Jermanom je bilo danes več kazenskih razprav, od teh sta dve zadevali »estopek po čl. 4. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi. V prvem primeru je bil kočar Tone Bonča iz Trboja pri Smledniku oproščen. V drugi zadevi pa je bil župnik v Železnikih Valentin Brtončič obsojen zaradi prestopka po omenjenem členu na 7 dni zapore in 100 Din denarne kazni, eventualno na nadaljnja dva dneva zapore, toda pogojno za 2 leti. Predmet obsodbi je bil dogodek, ki se je 24. aprila letos primeril v župni cerkvi v Železnikih. K obhajili mizi pred prvo mašo sta pristopila člana tamonjega Sokola Miha in Valentin Šmid s sokolskim znakom. G. župnik ju je sicer obhajal, toda nato jima je pripomnil: »Drugič ne hodita s sokolskim znakom k obhajilu, ker smatram to za izživanje!«

Obtoženi župnik je priznal, da je izrekel te besede, toda diskretno in ne v namenu, da bi hotel delati proti Sokolu nerazpoloženo. Obtoženec branilec dr. Marko Natlačen je zahteval oprostilo sodbu, češ, da je župnik vršil v cerkvi le svojo disciplinsko oblast in izvrševal samo odredbo svojega višjega cerkvenega oblastva.

Sodnik pa je v župnikovih besedah in njegovem nastopu videl dejanski stan prestopka po omenjenem členu. Obsojenec je prijavil priziv.

Novost v Šelenburgovi ulici

nasproti kavarni Zvezdi

DAMSKI PLAŠČI

za gospode po meri, elegantni in nizke cene. 11681 K. PUČNIK.

Krški sokolski oder

Krško, novembra.

Spet se razhajajo naša pota. Zapušča nas dvojica ljudi, ki sta bila z nami nerazdružljiva v delu za lepe ideje Sokolstva. Stalno sta z dušo in srcem spremljala napore krškega Sokola v goreči želji, da bi čim hitreje in čim bolje napredoval. Široko polje udejstvovanja sta našla baš v dramski

družini, ki sta se je z vso ljubeznijo oklenila. Prav to nujno delo ne sme biti neopaženo mimo naše javnosti. Posebej velja to še za popularno in pri nas izredno priljubljeno pevko odličnih kvalitet go. Kristo Varlovo, soprog živnozdravnika g. Varla. Ze v prvih dramah se je izkazala za zrelo umetnico, tako v »Vražji ženski«, »Golgoti« in »Mraku« poleg nešteti drugih vlog. Do prave veljave pa so prišle spevigrice, s katerimi je zaslovel naš sokolski oder po Posavju in v katerih je z dovršenostjo in petju in igri kot najboljša pevka in interpretka glavnih vlog nastopala gospa Varlova. Znani so njeni nastopi v »Evlalji na letovišču«, »On in njegova sestra«, »Mežnarjeva Lizika« itd. Višek pa je dosegla

Saj si vendar rekla, da boš začela varčevati! • „To je vendar moja stara pletena obleka.“ • ??? • „Oprala sem jo z Luxom, pa mi ni treba kupiti nove. Lux pomaga varčevati. Kakor novo je vse, če perem

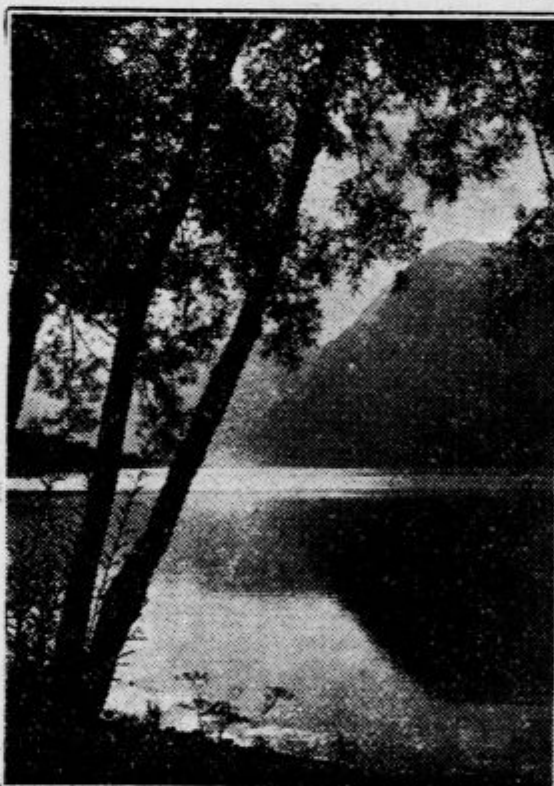

v opereti »Mamselle Nittouche«. Po izjavi glasbenih strokovnjakov ni v umetniškem podajanju kar nič zaostajala za poklicnimi igralkami. Tudi se je izkazala kot spretna režiserka v opereti »Kakor stari, tako mladi«. Krški Sokol je bil nanjo ponosen, saj je imela obsežen repertoar in je obvladala z obsežnostjo svojega glasu najtežje parti-

je. Z njenim odhodom bo v dramski družini zazijala pač nenadomestljiva vrzel. Prav tako uspešno, posebno v dramah, saloigrah in operetah, je nastopal tudi njen soprog Oba je pa dičilo tudi troje najpoglavnejših lastnosti: točnost, vestnost in požrtvovalnost. Ob slovesu jima želimo na novem mestu v Litiji vso srečo!

Nov glasnik lepote naših krajev

V kratkem bo izšel prvi slovenski alpski stenski kolečdar pod imenom »Iz naših krajev«

Cveto Švigelj: Jesensko popoldne ob Bohinjskem jezeru — eden izmed 52 izbranih posnetkov, ki bodo krasili novi alpski stenski kolečdar.

Obeta se nam nov alpski stenski kolečdar. O, ne samo, da je napovedan — tudi v skrbni pripravi je že, da bo kras domov, pisarn, hotelov — nam, našim gostom in tujcem bo z vsakim dnevom glasnik lepote naših krajev, priča naše zavzete ljubezni do biserov naše grude in skale.

V pripravi je: že so zbrane najlepše fotografije, kar jih je doslej ujelo stekleno oko fotografskih objektivov. Sleherni dan bodočega leta, vsaka stran novega stenskega kolečdarja bo predstavljena z motivom iz naših krajev, — vsaka fotografija bo umetnina, polna vonjav, prelestne poezije.

Dovolj nam je tistih brezizraznih šopov bledega papirja, potiskanega s suhim praktičarskimi številkami. Tudi kolečdar ima in mora imeti neko svojo kulturo. Povsod drugod je že tako — zakaj ne bi bilo tudi pri nas?

Poglejte, prosim vas, po drugih, visoko razviti domovinah tujeskega prometa! Kako čudoviti, zgovorni, idealno prepričevalni so stenski kolečdarji zlasti v Švici! Najizbranejšje podobe sleherni dan tolmačijo tujcu

bogastvo, čar, romantiko dežele, švicarskih s.čznikov, sanjavih vasi, drznih planinarskih vzponov, slapov in jezer. Idile, groze, stremeljenja. Ni je silnejše pesmi od one, ki nam jo neizrazno, zgolj v svoji podobi sami diha priroda.

In kdor si sam v svoji sobi, pri delu, truden, opesani in mračen — en sam pogled v prijazno obličje domače zemlje te zveže z njo, dvigne srce in duha v plemeniti ljubezni do nje, ki ti je mati.

Dvainpetdeset zaporednih slik bo krasilo alpski stenski kolečdar. Iz dneva v teden, v mesec in do kraja leta bo novi stenski kolečdar tista vez, ki nas bo nenehoma družila z zemljo, na kateri smo, s soncem, ki je nad nami, z zimo, ki nam ustvarja nova kraljestva.

Beseda o ogromnem intenzivnem reklamnem pomenu takega kolečdarja je odveč. V vsako stanovanje mora novi kolečdar, v vsako pisarno, trgovino, gostilno in hotel — povsod, kjer — — — pričujoči mi in kamor nam v goste pridejo drugi.

Novi kolečdar pripravljajo skrbne, izkušene roke — naš odlični fotoamater g. Cveto Švigelj, priznan pri nas in visoko cenjen v tujini, je duša in vodja tega kulturnega dela. Kolečdar bo tiskan v formatu 18x24 centimetrov na najfinjšem umetniškem papirju v globokem bakrotisku. — Oznanjal bo samo lepoto in dramljavo prav domovinsko ljubezen. Brez te nismo svoji na svojem — po njej nas sodi svet.

Požigalec pod ključem

Zagorje pri Pilistanju, 5. novembra.

»Jutro« je že poročalo o nočnem požaru pri posestniku Teržanu v Bistrici in pisalo, kako je hlapec Černič med potjo, ko je hitel alarmirat gasilce, naletel na požigalec — nekega brezposelnega postopaka. Ta svoj doživljaj je ob pogorišču stoječim slikal v tako živih barvah, da je večina verjela njegovim besedam. Oko postave pa vidi take zgodbe s čisto drugega vidika. Černič se je zapletel v sumljiva protislovja in je bil aretiran.

Černič se že nekaj leta potika po zagorski fari in pogosto menja gospodarje. Pred nekoliko dvema letoma je služil prav pri tem gospodarju, in se je pred tremi tedni spet pojavil pri njem s prošnjo, da bi ga vzel v službo. Gospodar ga je res vzel za hlapca in ga je zalagal ves čas tudi s cigaretami, katere mu je pač dan pred požigom odpovedal. To je nepridiprava takoj zlezila, da je ponoči gospodarju zažgal

DANES SIJAJNA UFINA OPERETA

Plavi sen

Sen mladosti, sreče in ljubezni! Hrepenenje po slavi in razkošju! Muzika in šlagerji: WERNER R. HEYMANN

NAJNOVEJSI UFA ZVOČNI TEDNIK!

Predstave danes v nedeljo ob 3, 5, 7/8 in 10 zvečer.

3

filmske zvezde v opereti

LILIAN HARVEY WILLI FORST WILLY FRITSCH

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124

Naši ameriški rojaki na begu od industrije do farme

Kako je s prostimi državnimi zemljišči v Ameriki — Nevarnost pogubnega bega

New York, konec oktobra Delayski stan ima v svoji zgodovini vse polno preseljevanj in begov iz kraja v kraj, iz dežele v deželo. Posebno pride to v poštev pri naših rojaki v Ameriki, ki sedaj begajo iz mesta v mesto, iz dežele v deželo. Vsi naši listi v Ameriki v zadnjem času mnogo razpravljajo tudi o begu na deželo, na farme. Mnogo se razmišlja o tem, če bi kazalo ustanoviti večje farmerske kolonije, kjer bi se brezposelni tovarniški delavci lahko vsaj za silo preživljali z delom svojih rok. Mnenja so seveda različna, ker je različno tudi življenje v posameznih farmerskih pokrajinah in ker je različen tudi položaj onih delavcev, ki so v industrijskih središčih izgubili delo in zaslužek.

Naši prvotni izseljenci so najbolj silili v industrijska mesta. Razen v Minnesoti se prej kdaj nikjer niso podelali na farme. V sedanjih težkih industrijskih krizi pa se farme spet pojavljajo med drugimi nameni za ohranitev življenja. To ni prvič. Sto let zgodovine ameriškega delavstva je doba kakih 10 do 12 velikih depresij, med katerimi je bilo nekaj let »dobrih časov«. Prve tri finančne krize so bile na vznožju in so trajale delavci, ki so izgubili zaslužek, bežali v divjine srednjega zapada in se tam naselili. Nekdanji delavci so postali farmarji in živeli so še precej dobro, dokler niso prišli za njimi trgovci in bankirji in dokler se niso med farmami ustanovila nova mesta. Na vznožju so prihajali tudi vedno novi delavci iz Evrope in so večino njih seveda takoj prevzela industrijska središča. Sedanja kriza je največja v zgodovini Amerike. Je finančna, industrijska in ekonomska in so prizadeti poleg industrijskih delavcev tudi majni farmarji. Pred to krizo že ni več nikoli nobene »svobodne puščave«, kjer bi lahko človek, kakor nekdanji poskušali svojo srečo. Pri današnjem begu na deželo, na farme, pridejo v poštev samo pokrajine, kjer je kriza uničila že veliko število starih naselencev. Na razpolago so še prosta državna zemljišča, z njimi pa je po uradnih poročilih takole:

V Kaliforniji je prostih zemljišč za 16, v Nevadi za blizu 51 in pol, v Utahu za dobrih 25, v Aljaski pa za 356 milijonov akrov. Od vsega tega sveta pa je le okrog 200 milijonov akrov pripravnega za takojšnjo naselitev. Zemljišča so v južnozapadnih pustinjah, v severno zapadnih preirah in v goratih krajev zapada. Preden danjo krizo je vladni urad v Washingtonu, ki vodi evidenco razpoložljivih zemljišč, dobival na dan okrog 50 vprašanj od ljudi, ki iščejo zemljišča za farme, odkar pa je kriza, prihaja v urad dnevno več tisoč prošelj iz vseh slojev. Navadno se dodeli eni družini 160 akrov, v mnogih primerih pa tudi po 300 do 640. Zemlja je zastonj in je treba plačati le registracijsko pristojbino, ki znaša od 16 do 33 dolarjev, različno od pokrajine in od kakovosti dodeljenega zemljišča. Od vlade se dobe zemljišča sedaj samo še v državah: Michigan, Wisconsin, Kansas, Mississippi, Oklahoma, Alabama in Louisiana. Vse skupaj pa znaša komaj dober milijon akrov in je zaradi tega razumljivo, da se brezposelni industrijski delavci s svojimi nadami obračajo večinoma na zemljišča, ki niso zastonj, in na katerih so že poprej poskušali svojo srečo drugi farmarji.

Baš zaradi krize je napredna na tisoče farm po nizkih cenah. S temi ponudbami je združena tudi reklama, ki pa je brezposelnim delavcem dobro znana kot navadno slepilo. Značilno je tudi, da se oblastva še niso zavzela za rešitev problema, kako bi se dalo s pomočjo neobdelane proste zemlje in mnogostevnih zapuščenih farm pomagati pri reševanju vprašanja brezposelnosti. Do tega ne pride po prizadevanju lokalnih faktorjev posameznih mest, ki hočejo na svoj periferiji uveljaviti v glavnem le vrtnarstvo.

Iz industrijskih krajev silijo na farme v glavnem tri skupine. V prvo spadajo oni, ki so farme zapustili v dobi, ko so industrijska središča nudila boljše zaslužke, in se vračajo sedaj nazaj, smatrajoč poljedelstvo za svoje zadnje zatočišče. V drugi skupini so oni, ki bi se radi na farmah zagotovili vsaj streho nad glavo in skromen živež. V tretji pa so oni, ki imajo nekaj prihranka in so že poprej gojili take načrte. V drugi in v tretji skupini so zastopani naši rojaki.

Brezposelni industrijski delavci, ki jih je kriza spomnila na farme, si morajo dobro premisliti, preden uporabijo svoje prihranke za ustanovitev nove eksistence.

Neki brezposelni mehanik je porabil vse svoje prihranke za prvi obrok kupnine neke farme. Na videz je napravil dobro kupčijo. Cena je bila nizka, poslopje v dobrem stanju in farma je bila blizu glavne ceste. V hiši je bil vodovod, elektrika in celo kopalnica. Poslopja so bila več vredna kot vsa kupnina, poleg poslopja pa je bilo še 60 akrov ravne zemlje, gozdič in sadonosnik. Mehanik pa si poprej ni pridobil pravih informacij o dohodkih posestva in ker sam ni imel izkušenj v poljedelstvu, že prvo leto ni mogel poravnati zapadlega obroka kupnine. Izplačani prvi obrok je bil izgubljen in moral se je vrniti nazaj v mesto med armado drugih brezposelnih siromakov. Prej omenjena razpoložljiva zemljišča so v glavnem primerna za pašnike in je tudi maksimum akrov preamajhen, da bi družina živela lahko samo od živinoreje. V mnogih predelih zapada so še na razpolago zemljišča, naseljenici pa bi morali imeti na razpolago vsak najmanj po 2.000 dolarjev in tudi dobro prakso v obdelovanju zemljišč. Drugače jim preti pogin v begu naokrog.

Beg iz industrije na farmo zahteva torej denar, izkušnje in po vrhu še srečo, če pa ni vsega tega, se pred duri ustavljenih obratov povrnejo še večji reveži kakor so pred nekaj meseci odšli polni nad

na deželo. Iz vsega navedenega je razvidno, da bi lahko dežela preredita mnogo brezposelnih, mnoge bridke izkušnje in uničene eksistence pa pričajo, da je to nemogoče samo zaradi tega, ker v tej strašni krizi merodajni krogi ne posvečajo potrebne skrbi kolonizaciji in ker so tudi zapuščenca zemljišča, bankrotirane farme — zadnji gnoj krize ali depresije, katere ne marajo pobijati tam, kjer ima največ človeških žrtve.

Kmetijski vestnik

Naši špalirji

Koliko zidov, sten, plotov in skednjev imamo golih in nezasedenih in vendar je to imovina, katere vrednost pri nas redkokdaj prav spoznamo. Človeka neprijetno zadene, ko vidi dolge in visoke stene prazne, in to tembolj, ako je videl v drugih deželah, kako vzgajajo špalirno drevje. Na Tirolskem je pisec teh vrst videl žlahtno sadno drevje ob hišah na glavnih ulicah. Debla so bila obita z deskami, da so bila varna pred poškodbami. Tudi na Češkoslovaškem je po vojni gojitev špalirnega sadja močno napredovala. So posestniki, ki imajo vse stene, še celo hlevske, okrašene s špalirji. Le severne stene, kamor nikdar ne poije solnce, so prazne.

Če spoznavajo drugi narodi velike koristi špalirjev in se zavedajo, da ti krasijo ne samo hiše, temveč vso okolico, zakaj bi pri nas tega ne napravili? Mnogo je pri nas posestnikov, ki imajo prav majhne vrtove, kjer ne morejo gojiti kad dosti prosto rastočega sadnega drevja, a stenske in prosto stoječe špalirje bi lahko imeli, ker potrebujejo prav malo prostora. Ni je skoro naprave, ki bi tako odlično pričela o dobrem okusu gospodarjem kakor lepo urejen špalir.

V Ljubljani vidimo ponekod dvojne proste špalirje. Izkušnje pa so pokazale, da dvovrstni prosti špalirji mnogo slabše uspevajo kakor enovrstni. To je povsem umevno, ker imajo vrste komaj za 30 do 40 cm razstoj in se korenine obeh vrst križajo, kar gotovo ne koristi sadju. Drevje se neprimerno bolje počuti v enovrstnem špalirju, ker ne stoji tako na tesnem in ga tudi solnce bolj obseva od obeh strani. To močno vpliva na razvoj mladik in sadja.

Naprava prostega špalirja je dražja kakor stenskega. Vzemimo, da si napravimo prosti špalir s 4 stebri (višina 3,5 m, razdalja 2,5 m). V Ljubljani stane vsak tak betonski stebel z vdelanimi žlicami 80 Din, železne palice, galvanizirane pocinčena žica, klini in vijaki z maticami pa 180 Din, vse skupaj 500 Din kar nikakor ni predrago. Stenski špalir je za polovico cenejši. Seveda je to računano brez špalirnega drevja.

S špalirnim drevjem je precejšnja težava. Najbolje je, če ga človek sam vzgoji iz enoletnih okulantov. Mnogi tega ne umejo, mnogi ne umejo, drugi pa bi radi imeli čimprej sadje in so zato primorani, naročiti tako sadno drevje v drevernicah. Za špalirje je predvsem priporočljivi žlahtne bruske (maslenke) in marelice. Za etajno, vodoravno in poševno palmeto naj bi bil zid vsaj 2 m visok, za pokončne stenske špalirje pa 5 do 6 m.

Varujmo rejo žlahtnih svinj

Reja svinj v Sloveniji je včasih slovela in so inozemci, posebno Čehi radi in dobro plačevali svinje iz naših krajev. Danes se pa to ne more reči, ker so razni trgovci raz-

trosili med naše kmete svinje vseh barv iz Bosne.

Kmet kupi to, kar je cenejše, ne pomisli pa, kako izgubo ima pri tem. Prasca kupi za 30 do 50 Din ceneje, toda rejena žival je potem za celo polovico lažja kakor žival domače pasme, ker bosanska pasma počasi raste in ne doseže nikoli velike teže. Kvaliteta teh svinj pa je pri vsakem kilogramu za 1 Din slabša, tako da ima kmet gotovo pri vsaki svinji 200 Din izgube.

V naši državi imamo najlahtnejše svinje v Križevcih pri Zagrebu in v Varaždinu. To so čisto beli goli prašiči tenkih kosti, ki imajo belo in zelo okusno meso. Trgovci se kar trgajo zanje in se vedno za 1 Din dražje prodajajo kakor drugi.

Sedaj prihaja tudi iz Banata neka nemška križana pasma, ki je za kmeta zelo priporočljiva, ker hitro raste, doseže veliko težo in jo mesarji radi kupijo.

Naš kmet ima lepe dohodeke od svinjere, zato bi se na vsak način moralo prepovedati, da bi se uvažale v Slovenijo svinje iz Bosne, temveč naj bi se k nam uvažali le prešči navedenih žlahtnih plemen.

Pristojni činitelji in Kmetijska družba bi morali skrbeti za to, da ne izgubi kakovost naših svinj svojega slovesa, ki ga je lahko izgubiti, a hudo obnoviti.

Primorski rojaki v Subotici so se organizirali

Subotica, 3. novembra.

Na dan Vseh svetih se je vršil v prostori meščanske šole v Subotici prvi občni zbor prosvetnega in podpornega društva »Istra, Trst, Gorica«. Udeležba je bila nad vse zadovoljiva. Na tem zboru se je šele videlo, kako veliko je v Subotici Slovencev in Hrvatov, ki so pobegnili pred fašističnim režimom z rodne grude v drago Jugoslavijo.

Občni zbor je otvoril začasni predsednik društva dr. Lovro Skaljer. Po pozdravu na vse navzoče je izpregovoril nekaj kratkih, jedrnatih besed, katere so žele obče odobravanje. Spomnil se je narodnih mučnikov, ki so padli za Istra. Ta dan, ko se vsak spomni svojih dragih, umrlih, smo izbrali za občni zbor tudi zaradi tega, da se zbrani spomnimo slovenskih in hrvaških grobov, ki neokrašeni samsajajo daleč od nas emigrantov. Naši krajeji v zasedenem ozemlju so kakor pokopališča. V november padla tudi usodna rapalska pogodba, po kateri so Italijani okupirali slovensko in hrvaško ozemlje. Cutimo, da nam nečesa manjka, srčno pogrešamo rodne grude, morja, kraškega kamenja. Cutimo že dolgo časa potrebo, da se sestanemo s svojimi ljudmi, da se združimo, da drug drugemu priskočimo na pomoč, da se po zgledu drugih ustanovimo emigrantsko društvo, kateri je v naši državi že okrog 40. Prva pobuda za ustanovitev društva »Istra, Trst, Gorica« se je porodila 6. januarja letos, ko je prišel iz Novega Sada dr. Bogdan. Ker pa

je naša vlada tedaj pripravljala novi zakon o društvih, smo morali tudi mi odložiti ustanovitev društva do 6. junija, ko je slednjič prišlo do tega, da smo imeli ustanovni občni zbor na pravni fakulteti in predložili pravila, katera so bila odobrena brez vsakega popravka. Po pozivu na složno delo je dr. Skaljer burno pozdravljen predal besedo tajniku g. Čehiču, ki je izjavil:

Ze davno se je pojavila potreba po emigrantskem društvu v Subotici. Po ustanovnem občnem zboru je začasna uprava imela nekaj informativnih sej. Na teh se je govorilo tudi o emigrantskem kongresu, ki se je vršil v Beogradu. Iz referata o stanju naše emigracije v Jugoslaviji kakor tudi našega naroda v Italiji, se je videlo, da je enim in drugim potrebna pomoč. Težko stanje je i tu i tam. Čulo se je že o nekaterih primerih, da so se poedin emigranti, ki so se tu mučili, slednjič vrnili v Italijo. O tem žalostnem dejstvu smo tudi mi dolžni razpravljati in storiti vse, da nesre-

stva »Istra, Trst, Gorica« je napravil vse, kar je bilo v njegovi moči, na novo izvoljenemu odboru pa leži, da razvijajoče se deio čim intenzivneje nadaljuje.

Navo je tajnik Čehič predal besedo blagajniku Mesulici, ki je izčrpan poročal o stanju članstva, o dohodkih in izdatkih. Po njegovem govoru je bila podana razrešnica začasnemu odboru, nakar je bil izvoljen naslednji novi odbor: predsednik dr. Lovro Skaljer, podpredsednik Grom, prokurist Jugoslovenske banke, I. tajnik Čehič, II. tajnik Kovačič, blagajnik Mesulic, Odborniki: Cukon Dušan, Buič Ante, Rudela Karol, Rubes Albert, Birs Ivan. Namestniki: Fedel, Vokatič in Cukon Tomo. Nadzorni odbor: Zigante Kazimir, Laginja Anton, Rakič Josip, Grbec Anton, Vivoda Josip, Flego Franjo. Pri slučajnostih se je govorilo o Primorcih, ki so najbolj potrebni delarne podpore. Prva pomoč v znesku 350 Din se je podelila dvema siromašna akademikoma. Govorilo se je tudi o ustanovitvi pevskega zbora. Videlo se je takoj, da je zanimanje za petje zelo veliko; po prijavi prvih pevcev smo prepričani, da se bo v kratkem ustanovil slovensko-hrvaški pevski zbor in bomo torej kmalu imeli pri-

ker je poceni . . . zaradi

ne brate pribežnike čim lepše sprejemmo in jim po možnosti pomagamo. Vidi se, da savez dela na to, da vodi zdravo kolonistično politiko, vendar pa težka gospodarska kriza precej ovira delo. V vsej državi se je organiziralo le 5000 članov, a še izven organizacij. Toda nezdrženi ne bomo mogli prosperovati. Začasni odbor dru-

pene in odlične kakovosti . . . Glavno je cena in izborna kakovost

liko slišati v Subotici primorske pesmi. Lepo se razvijajočemu društvu želimo čim večji napredek.

Dogodki za mejo

Fašistična šola v Julijski Krajini

Z nobenimi družinimi javnimi deli in gradnjami (recte: utrdbami in vojaškimi cestami) se menda fašistični režim v Julijski Krajini ni bolj »poslavil« kakor z osnovnimi in srednjimi šolami. Traški tisk ob desetletnici strahovlade tudi tega ni pozabil. Nedvoumno pa je znova potrdil od kraja krivično politiko, ki jo je pričel fašistični režim izvajati napram jugoslovnski narodni manjšini. Tako zvano unitarno načelo, ki ga je s političnega, socialnega in gospodarskega področja znani Gentile pred devetimi leti prestavil tudi v šolo in elementarno vzgojo mladine, pa je moralo tu kljub vsem tehničnim pripomočkom, kljub čeli vrsti novih šolskih poslopj in pomnoženim učnim močem, roditi le klavne uspehe. Preteklo je polno desetletje in ljudstvo še vedno ni poitaljančeno. Mladčji, ki jo je oblast skoraj docela iztrgala vplivu staršev, ko jo je poglaval v azile, osnovne in nadaljevalne šole, v baliske in avangardistične organizacije, v dopolneno in predvojaške tečaje in nazadnje celo med mlade fašiste, tako da se nenehoma giba v italijanskem in šovinistično-fašističnem duhu, je še vedno ohranila svoj jugoslovnski ali po besedah fašističnega tiska — balkanski značaj in dušo.

Toda ti negativni sadovi fašistične politike, ki je računala s popolno narodnostno preobrazitvijo jugoslovenskega elementa, se danes ne odpirajo oč, marveč tirajo trdoglavo rimsko oblast le še bolj do skrajnosti. Fašistični tisk naravnost pove, da šola v Julijski Krajini ni za to, da bi deca našla v njej svojo elementarno in strokovno izobrazbo, marveč da služi v prvi vrsti »visokim politično-nacionalnim idealom«, ki zahtevajo, da zraste zlasti na novih mejah italijanske države rod, ki bo že sam po sebi jamčil za varnost vse nacije. Z drugimi besedami so ti visoki ideali tretjega Rima taki, da bi morala postati jugoslovska deca v Julijski Krajini zalega modernih janičarjev, da bi moral obenem novi rod ostati bežad in neuk, da bi znal kvečjem le še prepevati »Giovinezze«, kričati »Eja, eja, in paradiirati s puško in črno srjaco.

Zares je fašistični režim mnogo storil, da bi med našo ljudstvo zaselj tak »kulturno«. Prva izmed dobrot fašistične Gentilove šolske reforme je bila postopna ukinitvev slovenskih in hrvaških razredov na vseh osnovnih šolah v Julijski Krajini. Ta strahotni proces, ki je trajal celih osem let, se je končal z letom 1930. Istotčasno so izkazale fašistične oblasti enako dobroto 1000 in več slovenskim in hrvaškim učiteljem, ki so jih odtekale ljudstvo in poglale v zadnje zakotne vasi srednje in mestoma celo južne Italije, deloma upokojile in odslovile iz službe, 600 pa prisilile, da so zapustili svoje ljudstvo in svojo domačo grudo ter odromali čez mejo. Njihova mesta pa so zasedli, kakor listi danes s čudnim ponosom ugotavljajo s Sicilijanci Sottosantijevoga kova. Ljudstvo je do dobra okusi-

lo tudi to tretjo dobroto rimskih odrešnikov.

Med tem je zrastle na slovenskih in hrvaških tleh 20 novih šol ter 100 novih dečjih zavetišč in slednja izmed njih pomeni »novo postojanko fašistične kulture na meji«. Toda ta kultura je zaprta med zidove poslopj. Ljudstvo ne zaupa ne šoli ne učiteljem. Prišlo je ponekod celo tako daleč, da hodijo fašistične učiteljice med ljudje le še v varstvu do zob oboroženih karabinerjev.

Enak namen imajo po zatrjevanju fašističnega tiska končno tudi tako zvane nadaljevalne in srednje šole. Enaka usoda kakor ljudske šole je zadela tudi učiteljska v Arbanasih in Tolminu, klasično gimnazijo v Tolminu, realko v Idriji in v zadnjem času še slemenšči v Kopru in Gorici. Z zakonom ministra Giuliana sta izginila s srednjih šol tudi zadnja slovenska in hrvaška učna ura.

Novi procesi proti beguncem

V Gorici je bilo pred dnevi sojenih pet Slovencev zaradi bega čez mejo. Obsojeni so bili: 41letni Josip Koncut iz Vedrijana nad Smartnem v Brdih, 24letni Josip Strukelj iz Košane, 28letni Nikola Martič iz Gorice, 19letna Josipina Strukelj iz Ozeljana pri Sempasu ter 24letni Lojze Skarabot iz Sempasa, in sicer prvi na 8 mesecev ječe in 3500 lir denarne kazni, drugi na 4 mesece in 2300 lir, tretji na 6 mesecev in 3000 lir, zadnja dva pa na trimesečno ječo in po 2000 lir denarne kazni.

Zaradi bega v Jugoslavijo so prijaviili karabinjerji goriskemu sodišču 20letnega Friderika Stenatičiča iz Ivanjeva grada pri Komnu in 30letnega Viktorja Umeka iz Komna.

Na sodišču v Ajdovščini je bil zaradi bega čez mejo obsojen 20letni France Kobal iz Budanja na 4 mesece zopora in 3000 lir denarne kazni.

Drugi procesi.

Pri plesu v Rihembergu je 28letni France Lokar žali nekake vsiljivega karabinjerja. Kljub obsejalnim izpovedim prič ga je sodnik v Ajdovščini obsodil pozorno na 8 mesecev zopora.

Pred istim sodiščem se je vršil tudi proces proti 23letnemu Maku Lezeju in 23letnemu Ferdinandu Potočniku iz St. Vida pri Vipavi ter proti 23letnemu Stefanu Souvanu iz Lokavca pri Ajdovščini, ki so jih prijaviili karabinjerji, češ da se niso odzvali pozivom k vojaškemu naboru. Obtoženci so izpovedali, da so bili pri teh nabornih pregledih zavrnjeni, pa da so vselej prejel osebene pozive. Letos takih pozivov niso dobili in zaradi tega se tudi niso odzvali. Zaradi pomanjkanja dokazov jih je moral sodnik oprostiti.

Ivana Relja, iz Sv. Križa, ki so ga karabinjerji prijaviili, da je večkrat organiziral javne sestanke svetokriških fantov, ne da bi imel potrebne dovoljenja, pa je sodnik pozorno obsodil na 30 dni zopora in 2000 lir denarne kazni.

Josipa Hrovatina, starega 75 let, iz Sempasa, so karabinjerji aretirali in ga pred dnevi izročili goriskemu sodišču, kateremu so javili, da je branil kljub prepovedi nekaj orožja in streliva. V ponedeljek se je vršila razprava. Orožje in strelivo, ki ga je Hrovatina zbral po nekdanjih bojiščih in ga kanil prodati za boren denar, je bilo staro in skoraj popolnoma neuporabno. Kljub temu na je bil Hrovatin pozorno obsojen na mesec dni zopora in 2000 lir denarne kazni.

Policijski psi v Postojni.

Na ozemlju postojnske občine so uredili veliko farmo policijskih psov. Farmo, ki je pod nadzorstvom tehnične šole za policijske pse v Rimu, vodi karabinjerji maresjal Monziello. Na farmi imajo sedaj 29 psov v 31 hlevi. Farma obsega ozemlje 20.000 kv. m. Pse odgajajo na licu mesta. Pse odgaja specializirano osobe. Vsakega posameznega psa vadijo po šest mesecev. Nato ga izročijo obsejalnim stražam, militarjem, karabinjerjem in finančnim stražnikom.

Iz tolmenske gimnazije.

Pred dobrim tednom dni se je pričel pouk na tolmenski gimnaziji. Ves učiteljski zbor in dijaki so se za pričetek novega šolskega leta korporativno udeležili maše v cerkvi sv. Marije. Dijaki so bili vojaško postrojeni in na ukaz vsi v balističnih krojih.

Letos je v tolmenski gimnaziji vpisanih nekaj manj nego 200 dijakov. Večina so nastanjeni v Škodnikovem zavodu.

Aretacija.

V Smartnem pri Kojskem je bil v gredo aretiran 26letni Ivan Vendramin. Karabinjerji so izvršili pri njem preiskavo in našli v hiši nabito puško. Čeprav orožje ni bilo Vendraminovo, marveč od hišnega gospodarja, pri katerem je bil fant obenem namešten, so ga odvedli in oddali v goriske zapote.

E. JUSTIN, slikar-gračar.

Med ljubljanskimi umetninami

II.

Sreda 12. oktobra.

V impozantni stavbi uršulinske cerkve. Sezidali so jo v letih 1718 do 1726 z močno subvencijo Selenburga in njegove soproge Veliki oltar je dovršeno delo Francesca Robbe, najvišji v ljubljanski škofiji, saj meri 14 metrov. Nekaj pocenega v kiparstvu so pa kipi Vere, Unanija in Ljubezni ter kipa sv. Ane, sv. Katarine, po krstnih imenih »možnežne darovaltejice Silka v glavnem oltarju in sv. Trojica, delo redovnice Jožete Strusove, zelo nadarjene učenke mojstra Lazusa. V svetišču se nahaja tudi večja oltarna slika Valentina Mencingerja.

On tod gremo v križansko cerkev. Pospravili so jo stari templarji. Po njih so jo dobili v last križevniki, zato se tudi imenuje po njih Komtur te cerkve Gvdon grof Starhemberg, sorodnik znanega dunajskega branilca iz 1687, je dal staro razpadajočo cerkev podrti in je v 1714 sezidal novo. V cerkvi so iz oltarne slike ki so jih darovali tri tečaj živeče cesarice na Dunaju; vdovi cesarja Leopolda I. in Jožeta I. in soproga cesarja Karla VI. Stranski sliki sta še ohranjeni in to sta sv. Jurij slikarja Ma. Tina Altamonta in sv. Elizabeta, ki jo je slikal Scoonlj; tretja slika je po nesrečnem naključju zgorela, naslikal jo je Rohmar v 1857. O aje najdemo le mal fragment v Narodni galeriji, kamor je prišel iz zapu-

šče graščaka Strahla. Glavni oltar krasí sedaj nova slika, ki jo je naslikal Canon na Dunaju 1859.

Po Bmonski cesti pridemo do male, lične krakovske kapelice. Tu je staroavni kip Matere božje, narejen iz peščenca in polihomiran že v 13. veku. Do 1. 1714 je bila umetnina v križanski cerkvi.

Zadnji ogled tega dne je veljal trnovski cerkvi, ki je poleg cerkve sv. Jožeta najmlajša v Ljubljani, posvečena Janezu Krstniku. Sezidali so jo v letih od 1854 do 1857 v modernem romanskem slogu in v obliki križa. Silka v glavnem oltarju je Mencingerjevo delo iz 1. 1755. Druge oltarne slike je pa napravil Pavel Künl 1856 do 1857. Pri vходу na levi strani je mala slika, po zadržilu g. msgr. Steske, delo Valentina Mencingerja, o čemer pa po primerjavi barv in risbe dvomim. Prej bi jo lahko šteli med dela Janeza Volfa.

Poleg modernega mojstra Mateja Sternena, ki je okrasil trnovsko cerkev z dobriimi freskami, je zastopan z manjšo plastiko kipar Kralj. Njegovo delo pa slabotno neinkuje v primerjavi z bližnjimi umetninami.

Sreda, 19. oktobra. Na precej dobro zaključnem Marijmem trgu stoji monumentalno baročno poslopje z močnim pročeljem: cerkev Marijinega oznanenja in franciskanski samostan. Tu sta prvotno stali dve svetišči. Ker so pa imeli mestni očetje velike skrbi z njima (stavbi sta stali izven mestnega obzidja in so jih večkrat obsegajoci Turki pred Ljubljano uporabljali za skrivališče in oporo), so jih dali potrditi. Sedanja cerkev je zidal na svoje stroške Konrad baron Rus pl. Russenstern. Tudi tu je

veliki oltar delo kiparja Francesca Robbe iz leta 1736. Poleg tega je zelo okusen levi stranski oltar Treh kraljev. Napravljjen je iz barvaste mramorja, črni prevladuje. Postavil ga je Mihael Cussa 1691. Za velikim oltarjem je mavrnska kapelica. Sredi oltarja je marmorski relief sv. Družine, poln nežnosti, mladostno delo Ivana Zajca. Vso cerkev in stranske kapelice je poslikal Matej Langus. Po potresu so popravljali njegove freske slikarji: Josip Kastner, Josip Kleimert in Anton Jebačič. Prva dva sta ustvarila tudi nekaj novih stenskih slik, a slika glavne oltarja je delo Antona Jebačina po Kremser-Schmidt, dočim je slika oltarja Treh kraljev posrečeno delo A. Herleina. V cerkvi so še naslednje oltarne slike: Srce Jezusovo, delo Josipa Kastnerja, sv. Nikolaj Josipa Kleimerta, sv. Frančišek Asiški Franca Kunza, slika Agate, Apolonije in Lucije je delo Josipa Ferdinanda Fromillera, sv. Valentin pa Valentina Mencingerja. Na levem stranskem oltarju je tudi precej velika slika umrlega mojstra Franketa. Mladostno, toda močnistrsko delo. Na zunanjem pročelju je Janez Wolf naslikal sv. Rečanje Telo, pater Aleksander Roblek pa sv. Frančiška in sv. Antona Padovanskega. Slika Rečnjega Telesa je bila pred leti, restavrirana, s tem pa je za vedno izgubila lepoto in čiste barve Janeza Wolfa. Na vrhu stolpi 6 metrov visoki kip Matere božje iz točene pločevine.

Na prostoru, kjer stoji cerkev sv. Petra, je morda stala že pred 1000 leti ena prvih božjih hiš v naših krajih. To je bila župna cerkev za vse kraje, ležeče ob porečju Ljubljanske, župnija je segala od Save do

PREDLOG NOVEGA ZAKONA O ZAŠČITI ZADOLŽENIH KMETOV

Vsebinska in pomen glavnih določb v zakonskem načrtu, ki ga je vlada predložila Narodni skupščini — Kompromisni značaj načrta

Po večmesečnem studiju je vlada v ponedeljek predložila Narodni skupščini načrt novega zakona o zaščiti kmeta. Kdor je zadnji čas čital številne razprave in polemike o tem težavnem vprašanju, kdor je zasledoval različna mnenja, ki so bila izražena na raznih konferencah, in se imel priliko videti ostru nasprotja med posameznimi zainteresiranimi skupinami, ta dobro ve, da more biti zakonski načrt, ki naj na vse strani čim bolj pravično reši težavni in zamotan problem, le kompromis. Da so potrebni izjemni ukrepi, s katerimi naj se olajša izredno kritični položaj kmeta, tega ne more nikdo zanikati. Če pa so taki ukrepi neobhodno potrebni, potem je jasno, da morata biti način in obseg pomoči zadolženim kmetom taka, da bo imelo vse jugoslovensko gospodarstvo od tega največ koristi. Ne sme biti torej preozkornjen iz obzirnosti od onih, ki bi bili neprijetno prizadeti, ne sme pa iti tudi predaleč, zakaj prenezanjeli ukrepi bi lahko prinesli za skupno naše gospodarstvo več škode kakor koristi.

S tega vidika je treba ocenjevati predloženi zakonski načrt, ki kaže v vseh svojih osnovnih potezih prizadevanje, čim bolj pomagati kmetu, ki zaradi nizkih cen svojih pridelkov ne more več prenašati bremena dolgov, obenem pa ektr, da ne bi ta pomoč kmetu prišla v nasprotje s skupnimi narodnimi in gospodarskimi interesi naše države. Morda bo ta ali oni mnenja, da so posamezne določbe zakona premale ali pa preostre, da je obseg zaštite premejen za kmeta ali pa predalekosežen za ostale stanovce. Če pa se postavimo na etališče, da je treba vse nproutioče si interese upoštevati po njihovi važnosti in tehtnosti v okviru skupnih narodnih, socialnih in gospodarskih interesov, tedaj bi prišli v zadrego, ako bi hoteli staviti predloge, ki bi v osnovah bistveno spreminjali predloženi načrt.

V zakonskem predlogu, ki je pred razpravo v Narodnem predstavništvu, so dejansko združeni trije zakonski predlogi, ki so v tesni medsebojni zvezi. Prvi del zakona vsebuje določbe glede zaštite zadolženih in prezadolženih kmetov. Drugi del ureja na enolšno vprašanje obrestne mere in ima namen ustvariti pogoje za pravilno izvajanje zaštite kmeta, tretji del pa vsebuje določbe glede zaštite denarnih zavodov in njihovih vlagateljev, ki se neposredno ali posredno glavni upniki kmeta

Enoletna začasna zaštita kmečkih dolžnikov

Vprašanje zaštite kmeta rešuje zakonski načrt na dvojen način, na eni strani s provizorijem glede ustavitve eksekucije ter maksimiranja obresti in amortizacijskih odplačil, na drugi strani pa z uvedbo prisilne poravnave za kmeta. V teku enoletnega provizorija, ki ga uvaja zakonski načrt, bo zadolžen kmetovalec dolžan plačati z vsemi postranskimi dajatvami vred največ 8% obresti in 2% odplačila glavnice. Plačila se bodo vršila v dveh obrokih, od katerih bo prvi zapadel šele po prihodnji letini, to je do 30. oktobra 1933. Če je dogovorjena nižja obrestna mera, plača dolжник seveda le dogovorjene obresti.

Maksimiranje obrestne mere za kmečke dolgovce v tej enoletni dobi nima za kmetovalec v dravski banovini večjega pomena, ker pri nas obrestna mera za običajne kmečke dolgovce le v manjšem številu primerov presega 8%, dočim je za južno kraje 8% obrestna mera že velika pridobitev. Za vse kmetovalec v naši državi pa je enako važno, da je treba kmetu ne glede na dogovorjeni rok odplačila za dolg plačati v tem letu le 2% amortizacije. Važna je tudi določba, da se obresti, ki do uveljavljanja novega zakona ne bodo plačane, pribijejo na glavnico; če pa je dolжник v dobi sedanjega moratorija plačal višje obresti, kakor je maksimalno dovoljeno, se višek odbije od glavnice. Da se ne bi z dogovorom med upnikom in kmetom izigravale določbe o maksimalni višini obresti, določa zakonski načrt, da sodišča v nobenem primeru ne smejo priznati višjih obresti, medtem ko se upnik, ki bi pobral višje obresti, kaznuje z zaporom do 6 mesecev in z globo do 5000 Din.

Zakonski načrt definira pojem kmetovalca podobno, kakor dosedanj zakon. Za kmetovalce se smatrajo le oni, ki sami ali s člani svoje rodbine (le v izjemnih primerih z najetimi delovnimi silami) obdelujejo zemljo in katerih obdavčeni dohodek izvira pretežno iz kmetijstva. Olajšave v smislu zakona pa veljajo le za take kmete, ki nimajo več kakor 50 hektarov obdelane zemlje (doslej 75 ha).

Kakor v sedanjem zakonu, se tudi po novem zakonskem načrtu odlagajo za dobo enoletnega provizorija vse prisilne prodaje premične in nepremične imovine kmeta, kakor tudi vse prisilne uprave in tudi odvzemi premičnih stvari zaradi izvršbe ali zavarovanja. Nova pa je določba, da se prisilne prodaje, prisilne uprave in odvzemi premičnih stvari lahko dovolijo, zaradi prisilne izterjatve dovoljenih obrokov in obresti kakor tudi terjatve, ki so izzete od zaštite. Izvzeti pa so od dovoljenih olajšav poleg javnih dajatev tudi dolgovi zaradi nakupa potrošnih stvari (pri trgovcih) in dolgovi pri obrtnikih, ki so nastali v poslednjem letu pred uveljavljanjem zakona, nadalje dolgovi, ki so nastali po 20. aprila t. l. (po uveljavljanju sedanjega moratorija), dne, alimentacije, zakupnine, najemnine, terjatve zdravnikov in lekarnarjev itd. V tej točki je za Slovenijo največja novost novega zakona ta, da niso več izzete terjatve za drug, tako da se zaštita kmeta nanaša tudi na njegove dolgovce pri zadružnih hranilnicah in posojilnicah.

Novi zakon bo čim bolj omejitil zlorabo zaštite od strani oseb, ki jim zaštita ne pritiče. Zato določa, da ima vsaka zainteresirana stranka pravico pritožbe na sreskega načelnika, če je bilo komu naupravičeno izdano potrdilo, da je kmet v smislu zakona Sreski načelnik ima pravico tako potrdilo uničiti, proti njegovemu odloku pa se lahko nezadovoljna stranka pritoži na bana, ki odloča končnovalno.

Zakonski načrt deloma omejuje obseg zaštite o sedanjem zakonu (zlasti glede terjatve trošev in obrtnikov in glede izvršbe dovoljenih obrokov), na drugi strani pa razširja zaščito ne le na dolgovce pri zadružnih, marveč tudi na one pri Državni hipotekarni in Privilegirani agrarni banki, ki so po sedanjem zakonu izzeti.

Kakor je iz gornjih določb razvidno, misli zakonski načrt odprto vprašanje konverzije,

to je trajnega znižanja obrestne mere in spremembe kratkoročnih dolgov v dolgoročne. Če zakonski načrt tega vprašanja ne rešuje, s tem seveda še ni rečeno, da konverzija ni več aktualna. Enoletni provizorij ima le namen, začasno urediti vprašanje kmečkih dolgov, dokler ne bo bolj jasna situacija glede bodočih razvojnih možnosti našega kmetijstva, ki mora biti za obseg konverzije merodajna, in dokler ne bodo razmere, za izvedbo definitivne konverzije ugodnejše.

Prisilna poravnava za prezadolžene kmete

Pod nazivom »znižanje dolga prezadolženih kmetov« uvaja zakonski načrt v svojem drugem delu institucijo prisilne poravnave za kmeta. Ako njegovi dolgovci presegajo 70% vrednosti vsega nepremičnega in premičnega premoženja, lahko kmet v treh mesecih po uveljavljanju zakona prosi za znižanje dolga. Postopek je precej podoben postopku, ki velja za prisilno poravnavo v trgovskem svetu. Kmet mora najprej vložiti prošnjo pri okrajnem sodišču in v prošnji navesti vse upnike z višino njihovih terjatev. Čim je predložena prošnja, se ustavi vse tožbe in izvršbe, ki so v teku. Prošnja se zabeleži v zemljiški knjigi. Od dneva, ko kmet vložil prošnjo, ne sme odtujiti ali obremeniti nepremičnin, s premičninami pa sme razpolagati le v okviru rednega gospodarstva. Sodišče določi narek za razpravo in ga objavi v banovinskem službenem listu s pozivom, da vsak upnik prijavi do takrat svojo terjatve. Pri nareku zasliši sodnik dolžnika in upnike, zlasti glede dokazila o terjativah, ki so sporne. Vsak upnik lahko ugovarja terjati drugega upnika iz razlogov, ki jih navaja zakon o pobijanju pravnih dejanj izven konkursa.

Glede ugotovitve vrednosti dolžnikove imovine lahko sodišče določi poseben narek ali pa združi ta narek z narekom za ugotovitev terjatev. Glede načina ocenjevanja vrednosti dolžnikove premočnine in nepremične imovine zakonski načrt ne vsebuje podrobnejših določb, kar bi bilo morda potrebno, ker je ocenitev odločilnega pomena za ves postopek. Zakonski načrt pooblašča le ministra pravde, da izda podrobne predpise o tem.

Ce se izkaže, da dolgovci presegajo 70% premočnine in nepremične imovine, se ti dolgovci prisilno znižajo na 70% po naslednjem redu: Z zastavno pravico (hipoteko) zavarovane terjatve se po redu prvenstva priznajo načelno v celoti s 100% (le če pogojne obresti presegajo 10%, terjatve priznajo le z 90%, če pa presegajo obresti 16%, se te terjatve priznajo le z 80%). Če tako priznane in eventualno znižane zavarovane terjatve ne dosežejo 70% dolžnikove imovine, pridejo na vrsto nezavarovane terjatve; priznajo se le na ostanek do 70%, in sicer v razmerju s svojo velikostjo; terjatve se še glede na dogovorjeno obrestno mero enako znižajo, kakor je to določeno za zavarovane dolgovce. Za tako znižane dolgovce veljajo po končanem postopku iste

omejitve izterjevanja, kakor za druge kmečke dolgovce. Glede znižanja dolgov se dolжник oprosti obvez nasproti porokom. Stroške postopka nosi dolжник, vendar so vsi posli oproščeni take.

Kakor je podobno, bo gori opisan način prisilne poravnave prišel tudi v dravski banovini praktično v poštev, zakaj zadolžitev kmetov je pri nas glede na višino vrednosti imovine dolžnikov precej visoka in pogosto presega 70% vrednosti. Ponovno izražena bojazan, da bi eventualno prisilno znižanje vključnih dolgov diskreditiralo smisel vključbe glede na gornje določbe, menda ne bo upravičena, ker prihaja tako znižanje v poštev le pri vključnih dolgovih, pri katerih je obrestna mera večja od 10%. Na drugi strani pa taka prisilna poravnava tudi ne pomeni oškodovanja upnikov, saj je jasno, da bi iz tako zelo zadolženega posestva ne mogli dobiti polnega povračila, tudi če bi posestvo poglali na boben.

Splošna ureditev obrestne mere

Tretji del zakona ureja na splošno, torej ne samo v zvezi s kmečkimi dolgovi, vprašanje obrestne mere za izposojila in kredite. Prisilni ukrepi v cilju splošnega znižanja obrestne mere za posojila so nujen pogoj za uspešno izvajanje zaštite kmetov in za trajno znižanje obresti za kmečke dolgovce. Znižanje debetnih obresti bo nekako izenačilo pogoje za poslovanje med zavodi, ki so več ali manj prizadeti zaradi ureditve kmečkih dolgov. Imelo bo za posledico tudi znižanje obrestne mere za hranilne vloge. Tako splošno znižanje obrestne mere pa je v okviru danih možnosti potrebno, ker bi sicer vloge pri denarnih zavodih, ki imajo znatnejši del denarnih sredstev angažiranih v kmečkih posojilih in zaradi tega ne morejo vlagateljem plačevati večjih obresti, odtokale iz teh zavodov v one, ki so manj angažirani pri kmetih in lahko zaradi tega nudijo za vloge višje obresti.

Prisilno splošno znižanje obrestne mere je seveda delikatno vprašanje. Koristi more primesti le, če se izvede v okviru gospodarskih možnosti, ki pa so zelo različne po pokrajinah. Zato določa zakonski načrt, da se to vprašanje uredi za vsako banovino posebej po zaslišanju organizacij denarnih zavodov, in sicer od časa do časa s posebno uredbo. S tako uredbo določena višina obrestne mere za posojila in razne vrste kreditov pa bo potem pod grožnjo stroge kazni obvezna za vse denarne zavode in tudi za privatnike.

Četrty del zakonskega načrta vsebuje končno določbe glede zaštite denarnih zavodov, podobno kakor § 5. sedanjega zakona o zaščiti kmeta, toda v preciznejši obliki in s potrebnimi kaveklami proti zlorabam. Vsem tem določbam glede maksimiranja obrestne mere in glede zaštite denarnih zavodov pa je končni namen ta, da zaradi ukrepov v svrhu zaštite kmečkih dolžnikov ne bi trpela sigurnost hranilnih vlog, ki je eden prvih pogojev za redno funkcioniranje gospodarskega življenja.

Pri neugodnem vremenu,

sploh vedno v mrzlejši letni dobi vdrgavajte obraz in roke vsak dan z Nivea-kremo, ne samo na večer, temveč tudi čez dan, predno se greste sprehajati.

NIVEA-CREME

varuje vašo kožo pred slabim vremenom in jo ohrani mehko in gibko. Nivea-krema ni možno nadomestiti, kajti njena posebna učinkovitost temelji na kožo negujočem Euceritu, ki ga samo ona vsebuje. Ne da bi zapuščala za seboj kak blesek, prokline naglo in docela v kožo, in samo krema, ki se popolnoma vpije v kožo, zamore tako dobrodejno učinkovati. Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j. Maribor.

Mleko, okrepčilo naših malčkov

Letos je pričela novomeška mlekaria Mislej dobavljati mleko malčkom na osnovni soli v Novem mestu. Za malenkostno ceno, 5 Din tedensko, dobijo otroci vsak dan ob 10. skodelico toplega mleka. Od doma si vsak prinese kos kruha in tako imajo tečno malico, ki je lačnim žledčkom potrebna. Že na njihovih okroglih ličkih se pozna, kako jim dobro tekne redilna pijača. Pa so se nekateri v teh dveh mesecih, kar uživajo mleko, res zredili z 2 ali celo 3 kg. Zaenkrat uživa mleko dnevno 46 učencev in učenk, katero število pa naj bi se povečalo, kajti bolje je, da si otroci za svoje prihranke kupujejo mleko, kakor da izmetavajo za nepotrebne in zdravju škodljive poslastice.

Zdravstveno policijska služba v prestolnici

Stroga kontrola zdravstvenih in veterinarskih organov — Globe

Beograd, 3. novembra. Iz obširnega poročila beogradskega mestnega občinskega odseka za javno zdravstvo in za zdravstvene ustanove mestne občine posnemamo naslednje zanimive podatke o delovanju teh dveh odsekov v letošnjem septembru. Kažejo na eni strani veliko prizadevanje mestne občine, da bi se zdravstvene razmere na njenem področju zboljšale, kolikor je mogoče, na drugi strani pa, da je to delovanje zelo težavno in da ravno tam, kjer bi moralo računati na največje sodelovanje in podporo, pri beo-

grajskem meščanstvu samem, zadeva na nerazumevanje, veliko nemarnost in celo naravnost na odpor, če ne vedno aktiven, pa vsaj pasiven.

Predvsem nekaj številov o pregledih raznih javnih in zasebnih prostorov, ki jih je izvršila v septembru občinska zdravstvena služba, pri čemer označujejo številke v oklepaju število prostorov, ki so bili vredni graje ali kazni. Pregledalo se je torej: 2956 (517) hiš in dvorišč, 734 (59) gostilnic, kavarn, restavracij, pivnic in klet, 487 (45) mesnic in prekajevalnic, 216 (24) č-

Pozor!

Pri nakupu „cenejših“ žarnic povzroča navidezni prihranek nekoliko dinarjev izgubo, ki presega ta prihranek znatno!

Kupujte ceneno svetlobo, ne pa „poceni“ žarnice!

Le pri uporabi dovršene, na podlagi dolgoletnih izkušenj izdelane žarnice je mogoče pridobiti ob manjši porabi toka več svetlobe.

TUNGSRAM - žarnice!

je pri uporabi poceni in ekonomična.

vapčnic, 431 (44) prodajalnic kruha in pekarn, 96 (6) raznih delavnic in tovarn, 649 (29) trgovin z jestvinami in kolonijalnimi blagom, 756 (125) branjarij, 231 (12) mlekar, 64 (3) slaščičarn, 348 (19) brivnic, 91 (5) javnih kopališč, 389 (86) ljudskih kuhinj, 182 (30) živilskih trgov, 171 (22) pekarn in prodajalnic belega peciva, 115 (6) prodajalnic užičkih proizvodov. Kratko: vseh pregledov je bilo 8121, pri čemer se je našlo 7060 prostorov neoporečnih, 1061 pa ne. Predloženih je bilo 708 kazenskih predlogov.

To zdravstveno-policijsko službo opravlja 8 zdravnikov, 8 zdravstvenih kontrolorjev in 8 paznikov.

V septembru se je v mestni občinski klavnic pregledalo in zaklalo 3006 goved, 3101 tele, 3672 glave drobnice, 5279 svinj in 67 prašičkov, vsega skupaj 15.735. Kot neporabno zaradi metljivosti ali ukravosti se je zavrglo odnosno uničilo med drugim manjšimi količinami mesa in drobovja:

Trije vlomi v kamniški okolici

Vlomilec pri enem vlamu neznan, v obeh drugih primerih pa sta prijatelja tuje lastnine že v rokah pravice

Kamnik, 5. novembra.

V kamniški okolici so bili izvršeni ta teden kar trije vlomi. V Gmajnici pri Mlaki je neznan prijatelj tuje lastnine na praznik Vseh svetnikov vlomil v gostilno pri Jerebu. Izkoristil je ugodni čas, ko so bili vsi domači na pokopališču. Kuhinjsko okno je bilo slabo zaprto, tako da ga je brez težave odprl in zlezal v kuhinjo. Z močnimi kleščami se je spravljal nad kredenco, jo s silo odprl in pobral iz predalov 2800 Din. K sreči se je zadovoljil z najdeno vsoto, kajti če bi še naprej stikal po hiši, bi mu prišla v roke tudi gospodarjeva listnica, v kateri je bila še večja vsota denarja.

Tudi v znani turistovski gostilni pri Korlu v Strahovici so imeli te dni neprijeten nočni obisk. Vlomilec, ki je moral dobro poznati domače razmere, se je, kakor kažejo okoliščine, že v mraku splazil v sobo natakarije Marije Uršičeve v prvo nadstropje in tam skrit počakal, da je vse v hiši utihnilo. Ko je bil prepričan, da tudi natakarija spi, se je splazil k njeni postelji in vzel s stola predpasnik, v katerem je imela črno usnjeno torbico z okrog 900 Din. Nato je odšel po stopnicah v pritlične prostore, kjer je pregledal ukradeno denarnico. Denar je spravil v žep, nekaj računov, ki so bili v denarnici, pa je položil na skaf v veži. V gostilniški sobi je odprl predal kredence in vzel iz njega 300 Din vreden lovski dalnoglob, last župana g. Karla Prelesnika. Obiskal je tudi kuhinjo, kjer se je pošteno najedel, nato pa izginil. Vendar pa ni imel sreče. V Ljubljani je takoj naslednji dan izkušal spraviti dalnoglob v denar, pri čemer je padel v roke očesu postave. Izgovarjal se je, da je dalnoglob njegova last še iz časa vojne, naposled pa je le priznal.

kje ga je dobil. Od ukradenega denarja so dobili pri njem še 627 Din. Ko so ga orožniki privedli v Kamnik, so spoznali v njem nekega rudarja, ki je bil dalje časa zaposlen pri Prelesniku in v Crni.

Tretji vlam pa je bil izvršen v pisarno tovarne »Titana« na Perovem v kamniški občini. Ko je prišla služkinja zvečer, da bi pometla, v pisarno, je našla v njej vse v največjem neredu. Vse je bilo razmetano in raztreseno po sobi. Služkinja je obvestila o vlamu vratarja, ki se je takoj lotil raziskovanja neznanega vlomilca. V bližini tovarne je prijel nekega moškega in ga zaprl v čuvajnico, nato pa je poklical orožnike. Možak je bil golgolač in golorok, ter se je prav čudno obnašal, spoznali so v njem nekega brezposelnega Rusa iz okolice Kamnika. Orožnikom je takoj priznal, da je vlomil v pisarno z namenom, da bi dobil kaj denarja ali pa kako reč, ki bi jo spravil v denar. Pri njem so našli ključ glavnih vrat tovarne in dva ključa, s katerima je odprl vrata pisarne. Ko so orožniki zasliševali vlomilca, sta prišla dva posestnika iz Perovega in naznanila tatvino dveh koles in otroškega vozička. Orožniki so takoj osumili možaka, ki so ga zasliševali, da je on v mraku po neuspešnem vlamu v tovarni pisarno obiskal oba posestnika. Prepričani so bili, da zlikovec ukradenih predmetov ni mogel odpeljati daleč in da jih je najbrž kje skril, ker so ga takoj zvečer že prišli. Res so orožniki našli na neki njijski skriti žensko in možko kolo in otroški voziček. Arretiranec je priznal, da je tudi te tatvine izvršil z namenom, da bi ukradene predmete prodal. Zaprl so ga najprej v občinski zapor, kjer je tako razgrajal, da so vsi mislili, da je zblaznel. Razbil je okno in raztrgal, kar mu je prišlo pod roke.

Težave s trošarino na elektriko

Ljubljana, 5. novembra.

Ljubljanske konzumente električnega toka bo pač zanimalo, koliko so že plačali na državni trošarini, ki je bila letos s 15. avgustom uvedena na porabo toka v vsej banovini. Na električni tok v Ljubljani in dravski banovini sploh je bila že poprej nalozena 3 odst. banovinska trošarina, katere pobiranje pa je bilo v administrativno-tehničnem pogledu dokaj enostavno, kajti elektrarne so te 3 odst. pobirale od zneskov, ki so jih plačevali konzumenti za električni tok. Nasprotno pa je določitev višine državne trošarine in njeno pobiranje dokaj komplicirano in dostikrat skoro neizvedljivo. Državna trošarina namreč ninalozena na višino zneskov, marveč na višino kilowatnih ur, tako je treba plačati za privatno razsvetljavo 70 par. za kw, za industrijo in obrt pa 10 par. dočim je javna razsvetljava oproščena trošarine. Pravilnik zahteva v prvi vrsti, da se morajo povsod uvesti številci električnega toka, tako tudi za javno razsvetljavo. V tem pogledu bodo mnoge elektrarne močno prizadete, ker bodo morale v inozemstvu naročiti do 1000 Din drage številce, samo mestna elektrarna bo morala za to nabavo izdati nad 250.000 Din.

Pri mestni elektrarni je okoli 13.500 konzumentov, tako zasebnikov, javnih kopo-

racij, industrij in raznih podjetij. Od teh je 150 pavšalistov, ki so po večini večji hišni posestniki in lastniki velikih zgradb in plačujejo za razsvetljavo stopnišč pavšal. Sedaj bodo morali pač v smislu pravilnika nabaviti številce tudi za ta pavšalirani električni tok. Ljubljanske industrije rabijo industrijski tok tudi za razsvetljavo. Sedaj bodo morale lotiti oba toka in bo 5 takih industrij moralo nabaviti nove številce.

Mestna elektrarna je začela že septembra pobirati državno trošarino. Knjižgovodstvo je moralo najprej v glavnih knjigah uvesti posebno rubriko. V septembru je že bilo vplačanih 15.611 Din. To je za polovico meseca, v oktobru pa že 97.994 Din. Splošno računajo, da bo državna trošarina na električni tok dosegla v zimskih mesecih nad 100.000. Knjižgovodstvo mestne elektrarne odreja trošarino direktno finančni direkciji s sumarnim zneskom, moralo pa bo pozneje vsakokrat sestavljati specifikacije sezname o konzumu električnega toka in navesti imena posameznih konzumentov. To bo pač povzročilo ogromno dela. Specifikacija zahteva pravilnik, a začasno je bil dosežen poseben dogovor s finančno direkcijo. Vodstvo mestne elektrarne je svojočasno predložilo vladi daljšo spomenico, v kateri je navedlo vse pomisleke in težkoče zaradi pobiranja trošarine.

Najlepše damske plašče

dobite najceneje pri trvdri

A. PAULIN, LJUBLJANA, Kongresni trg šte. 15

zato, ker 1.) so izdelani doma od prvovrstnih delavcev,
2.) sta blago in kožuovina nabavljena direktno iz tovarn.

Poslužite se teh prednosti tudi Vi!

11691

Domače vesti

* Izpremembe v državni službi. Imenovanja sta inženjer Josip Debeljak za profesorja na srednji tehnični šoli v Ljubljani, dr. Fran Kovač pa za veterinarskega pristava pri sreskem načelstvu v Batini.

* Imenovanje v zdravstveni službi. Šef oddelka v murskosoboški državni bolnišnici dr. Silvij Brandini je imenovan za vodjo omenjene bolnišnice.

* Sokolska razstava v Beogradu. Zveza sokolskih društev kraljevine Jugoslavije bo v spomin na dvajsetletnico balkanske vojne priredila v Beogradu v prostoru Oficirskega doma sokolsko razstavo, ki bo odprta v dne 13. do 25. novembra. Pokroviteljstvo je prevzel Nj. Vel. kralj Aleksander. To bo v Jugoslaviji prva razstava te vrste. Razstava bo pokazala razvoj, sedanje stanje in historiat naše ga sokolstva. Vse sokolske župe bodo aranžirale svoje posebne oddelke, ki bodo nudili splošno sliko stanja in delovanja sokolstva v Jugoslaviji. Posetnikom razstave je prometno ministrstvo dovolilo polovično vozno ceno na železnici do Beograda in nazaj, brez oziroma na to, ali so posetniki člani sokolske organizacije ali pa ne. Legitimacijo za polovično vozno dobi vsakdo pri sokolskem društvu v domačem kraju.

100%

Vaših želja zamoremo zadovoljiti z našo ogromno izbiro blaga za jesen in zimo, in nudimo:

Za damske obleke, voln. . . od Din 36.—
Za damske plašče, voln. . . od Din 85.—
Za moške obleke, voln. . . od Din 54.—
Za moške obleke vol. sukno od Din 114.—
Za moške obleke kamgarne od Din 128.—
Za moške suknje Double . . od Din 78.—
Za moške suknje, črno, sivo od Din 115.—
dalje. — Flanel, barhent, baržuni, pliši itd. najceneje.

SPECIALNA TRGOVINA

NOVAK — Ljubljana

Kongresni trg 15 (nasproti nunski cerkvi)

* Službeni list dravske banovine objavlja v 88. letošnji številki med drugim: Oblike žigov za žigosanje meril in merilnih priprav; predpise za naprežanje žigov ter razširitev pogodbe o vzajemnem izročanju krivcev z Veliko Britanijo na Transjordanijo.

Razpis treh mest banovinskih cestarjev. Kr. banska uprava v Ljubljani razpisuje v območju sreskega cestnega odzora v Ljubljani tri službena mesta banovinskih cestarjev. Interesente opozarjamo na razpis v SS. številki „Službenega li. staz.“

Kaj je Lipovica

vé je oni, ki jo uporablja proti izpadanju las. Dobi se v vseh drogerijah, parfumerijah in v brivnicah. 12323

Vse vrste obuvala

gozjerje in druge športne čevlje si nabavite lahko zopet pri stari trvdri

I. BRAJER

brzopopraviljalnica

LJUBLJANA, Novi trg, Breg šte. 1 12832

Naznanilo otvoritve!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da OTVORIM dne 6. novembra v novi palači H. D. B. v Igrski ulici, poleg dramskega gledališča

vegetarijansko in splošno kuhinjo

Gostom bom nudila najzdravnejša jedila novodobne prehrane ter vsakovrstne mrzle in gorke brezalkoholne pijače. Sprejemajo se abonente.

Priporoča se

13264

Marica Brišnik

Ali že mislite na dolge zimske večere? —

RADIO APARAT

Vas bo najbolj zabaval.

MODERNE RADIO APARATE DOBAVI

RADIOVAL

Ljubljana, Dalmatinova ulica šte. 13. Telefon 3363. 13259

NAZNANILO

Slavnomu občinstvu in vsem spoštovanim mnogoštevilnim gostom restavracije »SLON« vjudno sporočam, da sva se z mojimi dosedanjimi družabniki g. Klasek Alojzom sporazumno razšla ter se najlepše zahvaljujem za do sedaj nam izkazovano naklonjenost in zaupanje.

Istčasno dovoljujem si slavnomu občinstvu in vsem spoštovanim gostom restavracije »SLON« javiti, da sem prevzel restavracijo »SLON« 1. novembra sam.

Ob tej priliki prosim slavno občinstvo in vse cenj. goste, da mi do sedaj izkazovano mi zaupanje in naklonjenost poverijo tudi v bodoče. Potruditi se hočem, da dobri sloves restavracije »SLON« ne le obdržim, temveč ga hočem ob solidni postrežbi, prvovrstni kuhinji in izborni, popolnoma novorojeni s pristnimi dolenjskimi in renomiranimi štajerskimi vini založeni, vinski kleti še povečati in razširiti.

Poleg priznane nizkih cen restavracije »SLON« hočem nuditi cenj. gostom še sledeče ugodnosti:

Jedila: Menu obstoječ iz juhe, pečenke, 2 prikup in močnate za Din 12.—. Serviral bodem od vseh na jedilniku se nahajajočih jedi tudi manjše, polovične, porcije. Sprejemam tudi abonente.

Vina: Vsa vina, dolenjska kot štajerska, točim čez ulico Din 2.— ceneje.

Klubova soba: Za sestanke, seje itd. je klubova soba brezplačno na razpolago. Klubovo občinstvo zagotavljam solidne in točne postrežbe.

Mesto plačilnega natakjarja v moji restavraciji je prevzel g. N. Krlisch, dosedaj plačilni kavarne »Emone«.

Za mnogobrojen obisk se priporočam in beležim z odličnim spoštovanjem

Roth Aleksander

restavratore restavracije Hotel »SLON«

13229

Dolly milo

Lavendel, Buttermilk, Idol, Chypre so najboljše za negovanje lica. 329

večkrat napolniti in sta pijana hrulila ljudi in se skrajno nespodobno obnašala. Večkrat sta bila prav nasilna in sta izsiljevala od ljudi boljšo hrano. Naposled sta v Ledini grozila, da bosta zažgala vso vas. Orožniki nasilna postopoma pridno zasledujejo.

* Franz-Josef, grenčica povzroči temeljito čiščenje prebavne poti.

* Opozorjamo na današnji oglas: Žlička hladne vode segreje blazino v treh minutah na 70 ali več stopinj...

* Vsaka dobro oblečena dama nosi steznike od Adele Besednik, Ljubljana, Selenburgova ulica 6.

* Oblike in klobuke kemično čistijo, barva, pilisira in likva tovarna Jos. Reich.

* Vse, ki iščejo dela, opozarjamo na današnji oglas Domače pletarske industrije, Josip Kalis, Maribor, Trubarjeva ul. 2.

Iz Ljubljane

* Vsem organizacijam, ki so nameravale imeti v soboto 12. t. m. svoje prireditve, smo poslali prošnjo, da jih opuste ali prelože. Ker smo morali izpustiti po pomoti kakšno društvo, presimo na tem mestu, da bi na rapalski dan izostale vse prireditve. Omenjamo, da nam je že mnogo društev zagotovilo, da bodo preložila svoje zabave. — Klub jugoslovenskih primorskih akademikov

* Proslava 25-letnice gledališkega delovanja Bojana Pečka bo v petek 11. t. m. Prvak naše operete nastopi v izvorni domači opereti »Erkica«. Opozorjamo ljubitelje naše operete in slavljence, da so vstopnice že v prodaji pri dnevnih blaginjah in gledališču. Sedeži vseh vrst so na razpolago; rezervirajo se lahko tudi telefonsko.

Trgovski učni zavod

Pražakova 8, I. nadst.

prilaga ustne tečajne iz arismetike, po slovenskemu kupcu, reklame, iz vseh trgovskih ved, kakor knjigovodstva, kore, spodbudne, stenografije, strogoledja, vseh modernih jezikov itd.

Začetek vseh tečajev v ponedeljek, 14. novembra

Pišite in pridite po prosojek!

* Predavanje o varčevanju. V sporazumu z banko upravo priredi Zveza jugoslovenskih hranilnic v Ljubljani 7. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice predavanje o pomeni, potrebi in uspehi varčevanja in o posledicah, ki nastanejo, ako se smisel za varčevanje zanemari. Občinstvo se k predavanju vjudno vabi.

* Iz delovanja naših Dolenjcev. Literarnega večera pisateljice Ilke Waschettove v društvu »Krkic pri Mikliču« predsinčnjem se je udeležilo posebno mnogo naših dam. Pa tudi sicer je imel večer Krkic izredno lep obisk, saj je bila velika dvorana pri Mikliču, kjer je prostora za okoli 500 ljudi, napolnena. Večer je otvoril predsednik »Krkic« g. Rostan s kratkim nagovorom, s katerim je predstavil pisateljico zbranimu občinstvu. Ga. Waschettova je recitirala odlomek iz svojega še nenaščenega romana »Vražje dekle«, ki popisuje Valvazorjevo pot iz gradu Bogosperka pri Litiji v Krško. Ko je končala, so ji je zahvalilo občinstvo za lepo prednašanje z burnim plaskanjem, predsednik g. Rostan pa ji je izročil šopek rdečih rož. Zatem se je razvila pri pogrnjenih mizah prisrčna zabava, za katero je vneto skrbel jazz »Odeon«, ki igra tako dovršeno, da mora zadovoljiti vsakega poslušalca. »Krkic« je poskrbel, da bo ta godba svrtila pri vseh družabnih sestankih.

Pri Slamiču slednji požirek je res zadovoljstva izvirnik. Andrejč, Anton, Miha, Blažek, le pojdemo tja na en glažek!

Med. univ.

DR. AHČIN M.

LJUBLJANA, Privoz 20

ordinira od 2. do 4. ure

Telefon 3256 12802

V Beogradu je izšla prva številka glasbenega časopisa

ZVUK

ki se tiska v latinici na 40 straneh velikega formata, z ilustracijami v tekstu in izven teksta, na papirju za umetniški tisk.

Urednik časopisa: Stana Ribnikar

Uredniški odbor sestavljajo: Rikard Švarc, Mihailo Vukdragović, Branko Dragutinović.

Sotrudniki: Jovan Bandur, Beograd; Milan Bajanski, Beograd; Petar Bingulac, Milano; Matija Bravničar, Ljubljana; Dragut. Colić, Beograd; Zlat. Grgošević, Zagreb; Em. Hajek, Beograd; Ant. Lajovic, Ljubljana; Kosta Manojlović, Beograd; Dr. Pavao Markovac, Zagreb; Dr. Bogdan Milanković, Sarajevo; Dr. Miloje Milojević, Beograd; Predrag Milošević, Beograd; Dr. Viktor Novak, Beograd; Slavko Osterc, Ljubljana; Julija Reisserova, Pariz; Dr. Jan Reiser, Praga; Svetislav Stanić, Zagreb, Dr. Božidar Široka, Zagreb, L. M. Škerjanc, Ljubljana, Dr. Danilo Švara, Ljubljana, Marko Tajčević, Zagreb, Stanislav Vinaver, Berlin, Vojislav Vučković, Praga, Jovan Zorko, Beograd.

Naslov uredništva: Stana Ribnikar, Pomenkareva 31, Beograd.

Naslov uprave: Branko Dragutinović, Strahinica bana 72, Beograd.

Naročnina za leto Din 100, za pol leta Din 50.—. Poraznena številka stane Din 12.—. Naročnino je poslali na upravo po poštini položniti ali pa na čekovni račun pri Poštini hranilnici št. 54.977.

Knjižarni, kateri imajo običajne popuste naj se javijo upravi »Zvuka«.

KOPELJ

prirejena s penočo se Velosa tableto iz smrekovega igličja, osvežuje in ozivlja.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Pločevinasta škatla s 6 tabletami Din 20, z 12 tabletami Din 38. Posamezna tableta Din 3.50.

kih, ki se vrše vsak drugi petek v mesecu. Izrazito kulturne prireditve, povrhu pa še brez vstopnine, so senzacija v današnjih budih časih. Seveda je to mogoče le po zaslugi izredno delavnih Dolenjcev, ki se ne strajajo posesti v žep in prispevati dar v kulturne namene. Kakor nam je povedal predsednik g. Rostan, se bo prihodnji družabni sestanek »Krkic« vršil 18. t. m. Na sporedu bo predavanje s skloptičnimi slikami o umetnosti Dolenjske in njene metropole. Predavatelj bo konservator g. dr. Stele.

* Koncert baritonista Borisa Popova. Jutri koncertira po večletnem predskupju zopet v Filharmonični dvorani odlični baritonist g. Boris Popov. Ljubljancem je g. Popov vedno dobrodošel in ljub znanec z našega opernega odra, kjer je nastopal dve leti z resničnimi in velikimi uspehi, pozneje pa je tuptatam le še gostoval. Medtem je pel g. Popov po vsej Evropi pa tudi v Ameriki, ter žel povsod za svoje nastope izredno laiskave ocene. Njegov glas je obsežen, močan, pa tudi mehak in izredno blagodejen. Skratka: g. Popov je pevec velikega formata in izredno priljubljenosti. V ponedeljek zvečer nam bo zapel v Filharmonični dvorani celo vrsto opernih arij, predvsem iz ruske literature, par ruskih pesmi in dve španski. Izmed slovenskih skladateljev je na njegovem koncertu zastopan Fran Gerbič s samosplovom »Podem na preloj«. Vsega skupaj ima na sporedu 12 pevskih točk. Pri klavirju ga spremlja kapelnik dr. Švara. Vstopnice vseh vrst je še dovolj na razpolago in se dobe v ponedeljek ves dan v Matični knjižarni, od pol 20. dalje pa pred Filharmonično dvorano. Cene navadne koncertne.

* Znamenit koncert Glasbene Matice Ljubljane. Sredi tega meseca nastopi zopet zbor Glasb. Matice Ljubljane ter izvajajo s pomnoženim opernim orkestrom prvič na našem koncertnem odru dve znameniti deli slovanske literature. Slavna ruska skladateljica Stravinskaja smo poznali od sedaj le po nekaterih klavirskih delih. Na tem koncertu se bo izvajala njegova »Simfonija psalmov«, skladba religiozne vsebine in religiozne značaja. Zbor ima težko, a hvalevredno nalogo, orkester pa je popolnoma svojevrstno sestavljen. Zvok celotnega umotvora je tako veličasten, da kaj podobnega že dolgo vrsto let nismo slišali na naših koncertnih prireditvah. Poleg Rusy Stravinskaja je na sporedu Poljak Szymanovski. Izvaja se njegova simfonija »Nočni spevi« za soli, zbor in orkester. Tudi to delo je zelo težko, a vendar hvaležno za izvajalca in poslušalca. Tako bomo imeli priliko slišati dvoje velikih slovanskih del.

* Danes poje Richard Tauber v nepozabnem filmu »Pot k slavici«. Prijatelje lege pelja opozarjamo, da predvaja danes ZKD v prostorih Elitnega kina Matice film »Pot k slavici« v katerem nastopa sloviti tenorist kot operni, koncertni in cerkveni pevec ter nam zapoje krasne pesmi in operne arije. Zadnja predstava tega filma bo danes ob 11.

* Pomožna akcija v Ljubljani. Zima se bliža in delavci bodo zaradi pomanjkanja zaslužka začeli pritisniti na socialno politični urad mestnega načestva s prošnjami za podporo. V mestnem občinskem proračunu je za podpore brezposelnim v tekočem letu določena precejšnja vsota, od katere pa sta bili izčrpani že pomladi dve tretjini. Mestna občina je na več sejah socialno političnega odelaka s socialno političnim uradom pretresala vprašanje o virih dohodkov, s katerimi bi se mogli kriti izredni izdatki za podpore potrebnim. Pri razdelitvi podpor bodo prišli v poštev le v mestu Ljubljani pristojni, potrebni in taki, ki že daje časa stanujejo v Ljubljani. — Mestna občina Ljubljanska priredi v korist nujne pomoči potrebnim 6. in 7. januarja v Sokolskem domu na Taboru Dobrodelno akademijo v velikem obsegu. Društva v Ljubljani naj bi dovoljilo za lastne prireditve določiti druge dneve! — Bloki v pomoč potrebnim, ki jih je uvedla mestna občina, so se obnesli kot dobro sredstvo za podpiranje revežev, ker je vsaka zloraba podpore izključena. Dobrosrčne prebivalce mesta Ljubljane prosimo, da si nabavijo or enje ne bloke, ki se dobe v ljubljanskih trafikah in pri mestnem socialno političnem uradu v Mestnem domu, II. nadstropje.

* Darovi. Namesto venca na grob v počastitev spomina blagopojne hčerke načelnika strojnega oddelka direktorja državnih železnic v Ljubljani g. inž. Dolinska Antona so uslužbenec kurilnice Ljubljana I. glav. kol. podarili po mestnem načelstvu 296 Din revirnim otrokom v Ljubljani. — Namesto cvetja na grob pokojnemu g. Pelanu je darovala Stana Sedejova, Kragujevac 100 Din za ljubljansko brezposelnost. — Sokolsko vodstvo na Lipoglavu je poslalo mestnemu socialnopolitičnemu uradu večjo količino jabolk in krompirja, ki so ga zbrali sokolski učenci na pobudo sokskega vodstva za brezposelne v Ljubljani. Naprošajo se tudi druga sokska vodstva, da organizirajo enake nabiralne akcije med učenci premožnejših staršev.

* Predavanje o Kavkazu. SPD opozarja na predavanje Hansa Slezaka o turah v Kavkazu. Predavanje bo v torek 8. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Predavatelj bo podnaslavljal svoja izvajanja s skloptičnimi slikami. Sedež po 6 Din, stojlišča po 3 Din. Dobe se v prodaji v društveni pisarni na Masarykovj cesti 14. I. (palača Grafike) in zvečer pred dvorano Delavske zbornice.

* Krajevna organizacija JRKD za Ko. lezijski okraj (VIII. volišče) ima svoj občni zbor v četrtek 10. t. m. ob 19.30 v gostilni »Svetiče«, Gerbičeva ulica 7. Član in prijatelj vabljen!

* Poroke v septembru. V vseh ljubljanskih cerkvah je bilo septembra poročnih 62 parov. Na posamezne cerkve pridejo: na stolnico 3 pari, na frančiškansko cerkev 14, na šentpetrsko 21 na šentjakobsko 5, na trnovsko 7, na škensko 4 in na viško 8.

ZVOČNI KINO IDEAL

PREMIERA! PREMIERA!

Igo Sym
Dina Gralla
Jakob Tiedtke in
Paul Kemr

v sijajni veseligrri

Eksclenca in njegov šofer

Predstave danes v nedeljo ob 3, 5, 7, in 9. zvečer.

* Večer umetniškega plesa priredila »Svoboda« in »Zarja« v sredo 9. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. To bo I. umetniški plesni večer v tej sezoni. Umetniška plesalka Katja Delakova, znana že iz prosvetnih večerov in iz nastopa v operi, zapleše več lepih, na novo naštudiranih plesov. Pridite in ogledajte si to zanimivo prireditev. Vstopnice so po 8, 6, 4 in 2 Din v Delavski zbornici.

* Tečaj čiščenja jezika za odrasle. Kakor vsako leto, namerava tudi letos JC Lga v Ljubljani prirediti tečaj čiščenja jezika za odrasle, ki ga bo vodil prof. dr. V. Burian. Vpisovanje bo v torek, dne 8. t. m. v šentjakobski šoli ob 18. do 19. ure.

Zimske plašče

in obleke po Vašem okusu izdeluje le

Drago Gorup & Co.

konfekcija

MIKLOŠICEVA CESTA ŠTEV. 16-I. n.

13258

* Ogrevalnica in brezposeln. Ker so začele pritisniti mrzlejšje noči, je tudi večji naval brezposelnih in brezdenovcev v ogrevalnico pri mestni klavirnici. Sedaj prenočuje tam do 30 brezdenovcev. Ogrevalnico so nekoliko preuredili in predstili. Mnogi stanovanjci pa se morajo zadovoljiti tudi s tem, da prenočujejo pod streho na toplem brez odeje. Socialnopolitični urad mestnega načestva je priredil v Mestnem domu sobico, kjer dobivajo brezposelni vsaj dnevno enkrat toplo hrano. Vsak dan pripeljejo iz Delavske zbornice 30 do 40 porcij, ki jih razdele med brezposelne. Socialnopolitični urad je preskrbel sklade in jedilni pribor. Po kosilu uredi sobo in pomije posodo hišnica Mestnega doma.

* Kontrola mleka. Tržno nadzorstvo je s sodelovanjem organov mestnega dohodarstvenega urada tudi v oktobru izvrševalo strogo kontrolo nad mlekom. Rezultati preiskusjenj so bili prav zadovoljivi in je bilo le pri nekaterih vzorcih ugotovljeno onesnaženo mleko.

* Lončari so se preselili. Kakor smo že kratko javili, bo škofijski ordinarijat nekdanje lileve, ki meje ob škofiji na Pogorčarjev trg, v lepe moderne trgovinske lokale po načrtih mojstra Plečnika. Tržno nadzorstvo je imelo mnogo težav, da je preskrbelo dosedanjim lastnikom stojnice ob škofiji primerne prostore. Tam v kotu Pogorčarjevega trga so domovali lončarji, ki so prodajali vsakovrstno ribniško lončeno posodo, tik njih pa so bile stojnice za klobasice. Lončarje so postavili na Poljanski nasip ob Jugoslovanski tiskarni, prodajalke klobas so namestili pod tržno lopo na Pogorčarjevem trgu, a semenaricam so odkazali stari prostor nasproti Kresije.

NACE NAROB. tapetnik. Ljubljana

Gospodstvska cesta 16 (pri Levu) 223

Urbas Marija nasl. najfinjšje kranjske klobase, Ljubljana, Komenskega 16. Tel. 2865

Večerne toalete — damski modni atelje JOSIPINA IGLIČ, Tavčarjeva ulica 3.

Plesna šola Svobode

danes ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti

Predpogoj Vašega zdravja

so visokokvalitetni čevljarski izdelki trvdre

A. Žitert, Ljubljana

Prešernova ulica

Snežke, galoše, športni, promenadni in plesni čevlji modernih oblik. 12696

Velika izbira!

Nizke cene!

Dobrna!

Za srčne, živčne in ženske bolezni. Zdravljenje omogočeno tudi v zimski seziji. — Zakurjenje sobe in kabine na razpolago. 13248

Obvestilo!

P. n. občinstvu vjudno sporočam, da nisem v nikakoli zvezi ali sorodstvu z g. Albertom Černetom zaradi enake obrti, tudi računov, ki prihajajo bodisi pomotoma ali namenoma k meni, ne bom sprejemal. Moja mizarska delavnica se nahaja v bližini Vodnika ter naj se blagovolji pri cestni železnici izstopiti pri Heinricharju v Zg. Šiški. 13257

August Černe

mizar, Zgornja Šiška šte. 122.

VSAK ŠPORTNIK

TURIST

ČASTNIK

POTNIK

AVTOVOZAČ

Vsak zdrav in bolan človek posebno pozimi nujno potrebuje

HELIOIRA TOPLO BLAZINO

da pa se ista s. egreje, ne rabi ne tople vode ne električnega toka, zlička hladne vode segreje blazino v 3 minutah na 70 in več stopinj.

Cena 60 do 120 Din. — Pojasnjuje in prodaja zastopstvo HELIOIRA, CELJE, Razlagova 3a, II. nadstropje. 13236

Zastopniki za obisk privatnih strank se sprejemajo.

KINO LJUBLJANSKI DVOR

Telefon 2730.

TOM MIX

junak in kralj cowbojev divjega zapada v senzacijalni pustolovščini

Beli junak

Dopolnilo sijajna šaloigra!

Predstave danes v nedeljo ob 3, ½ 5., 6., ½ 8. in 9. uri zvečer

u. Živilski trg je bil večerjalo zložen z vsemi potrebščinami, toda promet je bil razmeroma slab. Na trg je bilo pripeljanih nad 20 voz gorenjskega in okoliškega krompirja (približno 20.000 kg) Cena krompirja je nekoliko padla, kajti na prodaj je bil po 0,70 do 0,90 Din, medtem ko je bil poprej celo po 1 Din. Zelne glave so bile po 0,60 do 0,80 Din, medtem ko je bilo 30 vozov. Sadni trg je bil obilno založen z zdravimi jabolkami iz raznih krajev dravske banovine. Cene od 2 do 4,50 Din kg. Mnogo je bilo tudi domačega kostanja po 2 Din liter. Grozdje počasi izginja s sadnega trga. Bilo je le 5 kosar belokranjske izabele po 4 do 5 Din kg. Cene mesa so naslednje: goveje 1, 8 do 10, II. 6 do 8, III. 5 do 7, telečje 1, 10 do 12, II. 8 do 10 Din kg. Podražila se je slanina na 15 do 16 (prej 13 do 14); prav tako tudi mast na 17 do 18 Din. Drazja so tudi jajca, in sicer stane par 2,25 do 2,50 Din, kos pa 1,25 do 1,50 Din. Mnogo je bilo večerjalo na trgu piščancev, ki so jih kmetice ponujale po 30 Din par. Kmečk. kisto zemlje je po 3 Din, trnovsko pa po 4 Din kg. Kisle zelne glave so po 1 Din.

u. Društvo »Soča« vabi svoje člane na XII. redni letni občni zbor, ki se bo vršil 8. t. m. v salonu pri »Levu« ob pol 21. z naslednjim dnevnim redom: nagovor predsednika, poročilo tajnika, blagajnika, načelnika prireditelne komisije in nadzorstva, prebranje dnevnih zapisov, volitve novega odbora in nadzorstva ter slučajnosti. V primeru nesklepnosti se bo vršilo zborovanje pol ure kasneje in bo sklepalo pri vsakega števila navzočih članov.

u. Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je volil pok. g. Martin Jančigaj, trgovec v Zg. Šiški 500 Din. — Čast njegovemu spominu!

u. Smučarski pripravljalnica tečaj po snu, kot smo ga prejšnji mesec videli v Unionu, priredil TKD Atena za dame, dijakine in otroke. Tečaj je neobhodno potreben kot priprava in trening za začetnike in izveščanje. Tečaj bo vodil strokovnjak mesec dni vsak torki in četrtek od pol 18. do pol 19. v telovadnici ženske realne gimnazije na Bleiweisovi cesti. Cena 25 Din za vsakega. Vpisovanje tamkaj v torek 8. t. m. od pol 19. do pol 20. ure.

u. JNAD »Jadrane« ima v sredo 9. t. m. v društveni telovadnici svoj 27. redni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1.) čitanje zapisnika zadnjega rednega občnega zbora in eventuelnih izrednih občnih zbora; 2.) poročila odbornikov; 3.) poročila odsekov; 4.) poročila društvenega razpisnega odbora; 5.) razdelitev društvenih sredstev; 6.) slučajnosti; 7.) poročila preglednikov in absolutorij odboru; 8.) volitve; 9.) proračun za bodočo poslovno leto; 10.) slučajnosti. Člani, udeležite se občnega zbora polnočestno, da bo novi odbor po možnosti mogel upoštevati vaše težnje in po njih usmeriti svoje delo. Začetek točno ob 20.

Zobozdravnik

dr. Jože Rant

v Škofji Loki od 14. novembra dalje

NE ORDINIRA.
(Nadaljno zopetno ordinacijo sporoči.)

13282

Penzion Restavrant Černe

Kranjska gora

Popolnoma nov, 14 sob, topla in mrzla voda, solnčna brezprašna lega, kopalnica, centralna kurjava. Vedno sveži mlečni proizvodi iz domačih mlekarne. Prvovrstna kuhinja. Izbrana vina. Cena pensiona dinarjev 60.—, izven sezone 15% popusta.

Jako pametno napraviš,
Ako čevlje dobre si nabaviš
Radi nizke cene kar dva para,
Ampak le pri trvdki JARA.

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA
št. 20. 13253

Zavarovati se, je boljše
kakor zdraviti!

Zatorej uporabljajte pri prvem pojavu prehlada takoj Gleichenerški Konstantinov ali Ema-vrelec. Dobliva se v lekarnah itd.

Alpski pension »ERIKA«

224a Kranjska gora

V divni legi, obdana z jelovim gozdom. Krasen razgled na planine. Velik prirodni park. Livada za sončenje. Prekrasni izprehodi. Opremljene sobe z vsem komfortom, s toplo in hladno vodo, električno razsvetljavo. Najnižje penzijske cene.

Zdenka Pavlovič.

u. Na Martinovo nedeljo 13. t. m. obiščite prijazni hotel »Bellevue« v Šiški. Krajevna organizacija JRKD za Šiško priredi ta dan celodnevno nagradno streljanje za »Martinovo gos« in druge dobitke. Vabljeni vsi.

u. Lutkovni odsek Ljubljanskega Sokola bo igral danes ob 4. popoldne v Narodnem domu (vhod z Bleiweisove ceste) čarobno igro Janko in Metka.

u. Društvo »Tabor« vabi svoje članstvo, da se v čim večjem številu udeležijo današnje prireditve bratskega društva »Zorac« v Šiški.

u. Akademijo priredi društvo »Tabor« dne 19. t. m. v veliki dvorani hotela Uniona. Nastopijo društveni pevski zbor, mandolinistični in dramatični odsek. Čisti dobiček akademije je namenjen opremitvi prenočišča za brezposelne, ki ga društvo gradi na Viču. Spored akademije bo objavljen v bližnjih dneh. Vabimo cenjeno občinstvo, da poseti to prireditev in s tem podpre materialno in moralno plemenite težnje društva.

u. Navihani vlomilec. Policia je bila te dni opozorjena, da se skriva pri neki ženski v mestu znani vlomilec, 84letni Matija Zidaršič, doma iz Kompolj pri Kotevju. Varnostni organi so šli takoj na posel, a vlomilec je najbrž izvolal nevarnost in je pobežal. Zidaršič je v zadnjem času vlomil v trgovino Kmetijske zadruge v Dobropoljah na Dolenjskem in odpeljal moško kožo, ukradel razno manufakturno blago, nekaj pletenin in za okrog 300 Din gotovine. Zidaršič ima baje v grosupljskem okolišču in po nekaterih krajih na Gorenjskem več ljubice, pri katerih skriva nakradeno blago. Fant je srednje postave, temnikastega obraza, pristrizanih brčic in črnih las. Običlen je navadno v črno obleko.

u. Zasledovan slepar. Varnostna oblast zasledujejo 33letnega Ivana Gračnerja, bivšega bančnega uradnika, doma iz šmarškega sreza. Gračnerja je prijavilo vodstvo Centralnih vinarn iz Ljubljane zaradi večje prevare, ki jo je izvršil na škodo imenovane tvrdke že pred kakima dvema tednoma. Gračner, ki je nestalnega bivališča, se je pred aretacijo umaknil in neznano kam pobegnil iz Ljubljane.

u. Dolgo so ga iskali. Martin P. doma iz Selnice ob Dravi, se je že dalje časa skrival pod raznimi imeni po deželi, pri nas in po Hrvatskem, ker mu ni dišala vojska sukinja. Nedavno je prišel tudi v Ljubljano, kjer se je začel družiti z raznimi brezposelniki. Večraj zjutraj ob priliki racije v mestu pa ga je zajela policija in ga po zaslišanju izročila vojaškemu oblastu.

u. Tatvina v stanovanju. Natakarič Antonij Zajčev, uslužbeni v Trohovi gostilni Ob Ljubljani 21, je te dni ukradel nekdo iz njene sobe 740 Din v bankovcih in nekaj kovanega drobiža, tako da trpi okrog 900 Din škode. Tat je prišel v sobo najbrž v zgodnjih jutranjih urah.

u. Srbske pevčice danes v hotelu Tivoli.

u. Kavarna Tabor. Danes koncert Prvovrsten šramel. Začetek ob 17. uri.

u. Norveške ribje olje dobiti vedno sveže v novootvornji drogeriji Hafner Celovška 44, Ljubljana.

u. Najmoderniji brivski in dameki salon v palači Grafike se pripravlja.

u. Trvdka A. Persche, Mariljn trg 8, pripravlja, tople nogavice, rokavice in Ribana perilo.

Iz Maribora

u. Upravnik carinarnice g. Steva Rafajlovič zapuša po dveletnem bivanju Maribor in odhaja na svoje novo službeno mesto v carinski oddelk finančnega ministrstva. G. inspektorja, ki si je pridobil velike zasluge za zgradbo nove postaje carinarnice in za novo glavno carinarnico, ki se bo gradila v bližnji bodočnosti obenem s carinskimi stanovanjskimi hišami, bodo vsi mariborski, zlasti pa gospodarski in družabni krogi težko pogrešali in mu žele na novem mestu vse uspeh.

u. Ljudska univerza. Izvanredni dogodek čaka drugi teden vse naše ljubitelje planin in gora. Pridobili smo v zvezi z Ljubljano znamenitega planinca H. Slezaka z Dunaja, ki bo predaval o svojih ekskurzijah v gorovju Kavkaza. Drzni planinec je pri tem premagal skupno z nekaterimi prijatelji par vrhov Kavkaza, na katerih še ni prej počivala človeška noga. Predavanje, ki ga spremlja nad 120 okolišnih slik, bo v sredo 9. t. m. ob 20.15.

u. Zveza privatnih nameštencev Jugoslavije sklicuje za danes ob 10. oblastno konferenco, ki bo v dvorani Delavske zbornice in ki se je bodo udeležili zastopniki organizacije, za Delavsko zbornico tov. Filip Uratnik, za Pokojniški zavod g. dr. Sagadin, za ZPNJ E. Fleischer iz Zagreba in drugi. Ob 14. bo govoril g. dr. Reisman Avgust o predmetih: Kateri privatni nameštenci imajo po novem obrtnem zakonu pravico do odpravnine in letnih dopustov; ali je smatrati trgovske pomočnike za višje trgovske osebe. Na to predavanje se vabijo vsi privatni in trgovski nameštenci, ki se za ta vprašanja zanimajo.

u. Sprememba v pobiranju občinskih davčnin na alkoholne pijače. Z večeršnjim dnem je prevzela pobiranje občinskih davčnin na alkoholne pijače (vino, vinski mošt, žganje, spirit, likerje, konjak rum, šampanjec in pivo) za mestno občino finančna kontrola. Zaradi tega je v bodoče vse tozadevne prijave naslavljati na finančno kontrolo in ne več na mestno načelstvo oz. na mestno knjigovodstvo. Občinstvo se opozarja, da vse prejete količine alkoholnih pijač točno prijavljati finančni kontrolni, ker so sicer določene stroge kazni.

u. Promet mariborske carinarnice. Tukajšnja carinarnica izkazuje v preteklem mesecu 4.446.828,75 Din prometa in sicer odpade na uvoz 4.424.873 Din na izvoz pa 21.955,75 Din.

u. Včerajšnji ribji trg je bil dobro založen, cene pa so se precej dvignile. Dočim so se živi krapji prodajali pretekli petek še po 10 Din, jim je večerjalo cena narasla na 16 Din kg, sardoni so bili po 14, sardelice po 16 (prejšnji petek 12 Din), tune po 20 Din in kalamari po 28 Din kilogram.

u. Včerajšnji mariborski trg je bil z vsem prav bogato založen, kar je povzročilo majhen padec cen, zlasti sadja. Slaninariji so pripeljali 26 voz svinjine in slanin, okoliški kmetje pa 50 voz zeljnatih glav, čebule in krompirja, dočim je bilo raznega sadja pripeljana 9 voz. Velika izbira je bila v perutnini, ki je bilo okrog 1500 komadov.

u. S pokvarjeno hrenovko se je pred sinočnjim zastrupil v Dr. Rosine ulici 19 letni natakarc Franc Mlaker. Rešilni oddelk ga je prepeljal v bolnišnico, kjer so mu izpraznili želodec, ter je že izven nevarnosti.

u. Karambol dveh avtomobilov. Na križišču Frankopanske in Ruške ceste sta se predvečerašnjim zadel s strani mestni avtomobil, ki je prihajal iz Studencev, in pa nekaj tovorni avtomobil, ki mu je privozil nasproti iz Frankopanske ulice. K sreči je šofer mestnega avtomobila pravčasno zavril svoje vozilo in tako preprečil hujšo nesrečo. Avtomobil je nekoliko poškodovan na levem sprednjem in zadnjem blatniku, vendar je škoda malenkostna.

u. Nesreča pri delu. Včeraj dopoldne je padla v tukajšnji delavniški državnih železnice 24 letnemu kovaču Avgustu Jurčiču s Spodnje Poljskave na desno nogo zelo težka utež in mu jo zmečkala. Jurčič je bil prepehjan v bolnišnico.

Dne 6. novembra ob 16. uri

JUBILEJNI koncert

raznih moških zborov in solistov

v UNIONU 12819

ČETRTINSKA VOZNIJA.

u. Razne nesreče. Med žaganjem drv je odrezala cirkularka tri prste desne roke 70 letnemu majarju Antonu Vičmanu iz Počehove. Na 27 letnega kotlarja Avgusta Dorčiča s Spodnje Poljskave je padla v železniški delavnici težka kovinska plošča in mu povzročila težke notranje poškodbe. Z zidarskega odra na novi stavbi poštnega carskega oddelka je padel 4 m globoko 18 letni Dukičev delavec Janez Zagar s Pobrežja in se nevarno poškodoval na glavi. Vsi trije sponesrečenci se zdravijo v bolnišnici.

u. Žrtve napada. Pred dnevi so neki fantje napadli v št. lju tu bivajočega 55 letnega vinikarja Ruperta Paumana in ga s poleni tako poškodovali na levi rami in levi nogi, da je moral poljskati zdravniško pomoč v bolnišnici.

Iz Celja

u. »Celjski grofje« v gledališču. Mariborsko gledališče bo gostovalo v Celju 11. t. m. Upriporilo se bo eno najboljših del sodobne slovenske dramatike, Kreftove »Celjske grofe«. Pisec tu odločno zanika trditve, da so bili celjski grofje jugoslovenski heroji, in trdi, da so bili fevdalci iz izrazito nemško politiko ter so jim naki predniki le tlačani. Sodeloval bo ves dramski ansambl. novo kulisarijo pripeljejo iz Maribora. Zaradi velikih stroškov bodo cene povišane. Vstopnice se bodo v knjižarni Leskošek.

u. Na ljudskem vseučilišču v ponedeljek 7. t. m. zvečer ne bo predavanja, ker je predavatelj zadržen.

u. Premestitve v šolski službi. Z deške meščanske šole v Celju sta premeščena strokovna učitelja g. Ignac Mlačnik na meščansko šolo v Maribor in g. Franc Javšovec na meščansko šolo v Vojnik, gđ. Marija Kernova in Neža Zadnikova, strokovni učiteljici na dekliški meščanski šoli v Celju, pa na meščansko šolo v Slovenski Bistrici.

u. Občinstvu iz Celja in okolice priporočamo, da se udeležijo koncerta učiteljskega pevskega zbora iz Ljubljane, ki se bo pričel danes ob 16.30 v dvorani Ljudske posojilnice. Koncert bo gotovo nudil globok umetniški užitek.

Cvetlični salon

A. B. Zelenko

Celje

se je PRESELIL iz Kocenove ulice št. 2 na GLAVNI TRG v prejšnji lokal trvdke Slinger ter se priporoča tudi nadalje cenjenemu občinstvu za blagohotno naklonjenost. 13285

u. Promet s plemenskimi prašiči ukinjen. Ker se je pojavila svinjska kuga v večjem obsegu, je ves promet s plemenskimi prašiči v celjskem srezu ukinjen.

u. Goban, ki tehta 1 in pol kilograma. Katarina Breznikova z Ostrožnega pri Celju, znana nabiralka gob, je prinesla večerjalo na celjski trg orjaškega užitnega gobana (jurčka), ki je tehtal točno polkilogram. Goban je seveda vzbujal splošno pozornost.

u. Žrtve nesreč. V zabukovskem rudniku je v petek zvečer kolo nekega stroja zadelo 32letnega rudarja Franca Hlepa iz Megojnice v glavo in ga hudo poškodovalo. 18-letni instalaterski vajenec Josip Stravs iz Celja je padel s koleza in si zlomil levo podlaketico. 20letna služkinja Rozalija Razpotnikova iz Laškega si je pri padcu izpahnila levo roko v ramenu. 11letni dijak Dušan Derce iz Celja si je pri padcu zlomil levo podlaketico. Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

u. Brata je ustrelil v prvi. V Loki pri Zuzmu se je 42letni organist in posestnik Josip Zekar v petek sprl s svojim bratom zaradi posestva. V prepiru je izvel brat stranski vojaški satarkes in ustrelil Josipa Zekarja v desno stran prsi. Zekarja so prepehali v celjsko bolnico.

u. Ukradena drva je hotel prodati. V četrtek je prišel k g. Adeli Dečkovi v Gaberju 33letni brezposelni Miha Lesjak, doma iz Razbora pri Slovenjgradcu. Prosil jo je, da bi mu dala na razpolago hlapca in voz, ker bi rad prepehla sečen drva iz Lošperka pri Vitanju v Gaberje. Gospa je ugodila Lesjakovi prošnji in mu dala hlapca in voz proti odškodnini 150 Din na razpolago. Lesjak pa se je bil prej domislil z neko stranko v Gaberju, da ji bo pripeljal sečen drva za 250 Din. S hlapcem se je torej odpeljal v Lošperk. Tam je pokazal hlapcu ob cesti spravljena drva. mu naročil, naj jih naloži, in odšel. Hlapec je naložil sečen drva in jih odpeljal proti Celju. Kmalu pa je prišel za njim pravi lastnik drv, posestnik Josip Dobovičnik iz Lošperka. Ko je izvedel, da pelje hlapec drva v Gaberje, se je prijel za njim. V Celju je prijavil zadevo policiji. Lesjaka so prišli, ko je prišel k omenjeni stranki v Gaberju po denar. Mož je za lani ukradel posestniku Tišlerju v Velenju 7 in pol sežnja drv in jih prodal; zato je bil pozneje obsojen na 8 mesecev zapora. Je tudi osumljen, da je lani v septembru vlomil v trafiko v Podgorju pri Slovenjgradcu in odnesel tobake izdelke v vrednosti 2350 Din.

u. Mestni kino bo predvajal danes ob pol 17, pol 19, in pol 21. izvrstno zvočno opereto »Melodija srca« z Willyjem Fritschem in Dito Parlo, jutri ob 20.30 pa sijajni špijski zvočni film »X - 27« (»Onečasna«) s slovitno Marleno Dietrichovo.

u. Obnovite sreče drž. razredne loterije, ker bo kmalu novo žrebanje! Srečke se dobe v podružnici »Jutra« v Celju.

u. Pocen voznja v Celje, eventuelno zastoj, je dana vsemu, kdor nakupi v tovarni oblek Stenkečke svoje potrebščine za zimo in sicer plašče, kostume in krila za dame, kratke in dolge suknje in obleke za gospode, isto tudi za dekleta in fante. Kar mi gotovo, se izdela po meri v 1—2 dneh.

Iz Kranja

u. Gledališki oder Narodne čitalnice je priredil izvrstno uspešno salonsko burko »Nedolžni lahkoživec«. Udeležba je pokazala, da je v današnjih časih naš človek zlasti potreben razvedrila. Gotovo pa je velika zasluga za privlačnost tudi dobro izveščana igralska družina, katere smo sicer vajeni v resnejših dramskih delih. Nekateri so celo dvomili ali bo uspela tem resnim igralcem tudi komedija. Že po prvem dejanju pa se je vsakdo prepričal, da so naši igralci res nadarjeni in da delajo z idealno ljubeznijo. Le taki morejo prikazati življenje, kakršno je. Komedijo je prevredil učitelj Lasič Fran. Posebno poseščeno je del uprizaril in z režijo približal našim domačim prilikam Klavara Ado. Vodilne osebe Rekar-Fugina, Ščinkavec-ing. Valenčič, žena Zofija-Lundrova Mila so reševali svoje nalogo ob takim navdušenju občinstva, da jih je prekinjalo kar pri odprtju sceni. Ne manj važni za celoto so tudi vsi drugi igralci, ki so kar tekmovali z glavnimi vlogami (Lundrova Slava, Mayr Metod, Kovarčič in režiser). Hvalevreden je bil nastop novink, posebno gđ. Stolfove v važni vlogi »zapletljave«, ker se je morala boriti s starimi preizkušenimi igralci. Odrezale so se tudi gđ. Jakševa. Hafnerjeva in Nučičeva, dasi so imele manj hvalne vloge. V spodbudo novim igralcem bodi posebno to, da vidijo, kako more in mora resničen igralec ustvariti tudi iz šibkejšega dramskega dela resnično komedijo. Prikazati človeka v resničnem življenju polnega nesreče, ki pa vzbuja v nas smeh dasi bi z njim najraje grenko sočustvovali. Delo je tudi pri repriji doseglo popoln uspeh.

Iz Tržiča

u. Podružnica SPD v Tržiču sporoča, da sta stalno odprta in oskrbovana Planinski dom na Kofah in Smučarski dom na Zelenici. Lastnik okrepčevališča na Ljubelju gospod Anton Jelenc sporoča podružnici, da je tudi okrepčevalnica na Ljubelju stalno oskrbovana. Na Zelenici je za prvo silo za smučanje dovolj snega.

Z Jesenic

u. Društvo »Soča« na Jesenicah priredi 11. t. m. ob 8. v telovadnici osnovne šole na Jesenicah predavanje o Primorju s skiptičnimi slikami ob priliki 12. obletnice Rapala. Predava akademik Figar iz Ljubljane. Člani in prijatelji iskreno vabljeni!

Iz Zagorja

u. Živina se draži. Na zadnjem sejmu v Zagorju je bila prav živahna kupčija. Cene živin so precej poškobile. Lepi voli so se plačevali po 5 Din za kg žive teže. Kmetje upajo, da se bodo boljše časi.

u. Električne svetilke so pobijali. Letos so občani na Lokah ustanovili Električno zadružno ter napravili razsvetljavo tudi ob glavni cesti. V ponedeljek je bil plačilen dan za rudarje in so potem neki vinjenci nepridipravi od Bregarjeve gostilne proti Lokam pobili s kamenjem vse svetilke. Razgrajali so znani in pridejo pred sodišče.

Iz Trbovelj

u. Rapalski večer. Krajevna organizacija jugoslovenskih emigrantov priredi v soboto 12. t. m. ob 20. v Sokolskem domu akademijo v spomin na 12letnico rapalske pogodbe. Trboveljske rodoljubne organizacije se pozivajo, da se te svečanosti polnoštevno udeležijo.

u. Premesčena sta gđ. Metka Brandstetterjeva, učiteljica na tukajšnji meščanski šoli, na meščansko šolo v Veliko Kikind in g. Metod Škerjanc, učitelj na isti šoli, na meščansko šolo v Novi Sad.

u. Beračenje se izplača. Našo dolino posejajo berači iz vseh krajev. Pred dnevi so javni organi ustavili tujega berača in našli pri njem nad 1000 Din denarja. Dognalo se je, da je nabral samo v Trbovljah nad 500 Din. To je samo eden od številnih tujih beračev, ki naj služijo v primer, koliko denarja niso iz Trbovelj taki ljudje, ki dostikrat niti potrebni niso. Proti tuji beraški nadlogi bi bilo treba nekaj ukreniti.

Iz Hrastnika

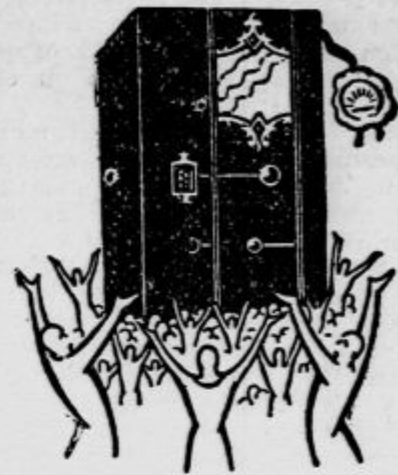
u. Kino Narodni dom predvaja danes ob 15. in 20. film »Pat in Patachon med ljudožrci«.

Iz Konjic

u. Seja sreskega kmetijskega odbora v Konjicah se je vršila 7. oktobra. Agilni predsednik g. Križnič Alojzij je podal poročilo o delu za čas od prevzema poslova v mesecu juliju letos. Odbor je v tem času prav živahno deloval in si je nadel nalogo, izvršiti premiarne živine in ustanoviti Živno-rejsko društvo v Oplotnici. Januarja bo v

Standard
RADIO

Najnovejši izum na polju radiotehnike. Elektrodinamični zvočnik reproducira nedosegljivo lep zvok pri sprejemu vseh evropskih postaj.

SUPER 33

Konjicah vinska razstava, a v decembru in januarju kletarski tečaj isotalm. V sreza se bodo poizkusile uvesti pletarska, slami-karska in domača hišna obrt v kmečkih domovih, posebno na Pohorju. Prošnja za subvencijo se je že vložila. Proračun za leto 1933, se je sprejel soglasno. V posebni točki se je obravnavala prehrana živine v tekoči zimi. Poročilo o tem je podal delavni sreski kmetijski referent g. Nemec Ivan. Povprečno manjka po vseh občinah 10 odstotkov posestnikov krma za živino zaradi hude suše. Soglasno se je sklenilo vložiti nujno prošnjo na ministrstvo za kmetijstvo za podporo glede dobave 20 vagonov krme. Pri točki o vprašanju razdelitve kmetov niso bili storjeni posebni sklepi. Odborniki so prišli do mnenja, da nikakor se ne smejo odpisati dolgov, kar bi bilo zelo kvarno za naše narodno in posebej denarno gospodarstvo, pač pa naj se znižajo obresti in se naj kratkoročni krediti po zakonitem potu izpremenijo v dolgoročne. Večina odbornikov je izrekla mnenje, da bi zakona o razdelitvi kmetov prav za prav sploh ne potrebovali, če bi se posvetila vsa pozornost ureditvi cen med industrijskimi izdelki in kmetijskimi pridelki. Pri slučajnostih so med drugim sklenili opozoriti kmetijsko ministrstvo, da bi se konjiški srez upošteval pri kontingentih za izvoz živine. Na pristojno mesto se odpošlje petica, da se znižajo cene za zdravila za živino. Tako zvana Vitanjska planja in Kumno naj bi se uporabila za ureditev planinskih pašnikov, da bi se moglo v srezu sistematično gojiti planšarstvo v zvezi z mlekarstvom. Sreski kmetijski odbor uvede poizkusno klanje živine in je zadevna komisija že določena. Na podlagi izkušenj pri tem poizkusnem klanju in prodaji mesa se bo nato določil tako zvani mesarski ključ za konjiški srez. Odbor je dosegel, da se je v Konjicah uvedel svinjski sejem vsak prvi četrtek v mesecu, odnosno, če pade ta dan na praznik, bo sejem dan nalo.

Iz Novega mesta

u. Gostovanje ljubljanske drame. V torek 8. t. m. zvečer gostujejo v tukajšnjem prosvetnem domu člani ljubljanske drame in sicer z znamenito Rostandovo tragedijo »Vesta«, ki je dosegla v Ljubljani ogromen uspeh in ki so jo igrali doslej 15 krat.

Dražba

preostalega blaga iz trgovine bivšega trgovca Dularja Cirila bo v shranjevalnici mestnega magistrata v Novem mestu v ponedeljek, dne 7. novembra s pričetkom ob 8. uri zjutraj. 13270

Glavne vloge igrajo najodličnejši člani naše drame: ga. Marija Vera

S P O R T

Primorje ali Ilirija

V prvenstveni tekmi nastopita danes ob 15.15 na igrišču Primorja prvi, ob 13.30 pa rezervni enajstorič naših vodilnih klubov

Ljubljana, 6. novembra. Danes se spoprimeta v viteški nogometni borbi naša dva lokalna tekmeča. Že ves teden se je govorilo med sportniki, da se ta tekma ne bo odigrala in celo se večeraj se je to trdilo.

Res, da niso naši dnevniki ničesar o tem poročali, toda borba je določena za danes in danes bomo lahko gledali medsebojni nastop naših vodilnih nogometnih enajstorič na igrišču Primorja.

Pri nas v Ljubljani je v zadnjem času precej popustilo zanimanje za to sportno panogo, ki v drugih delih države, prav posebno pa še v ostalih kulturnih državah, vsako nedeljo zabava in navdušuje ogromno ljudi. Mi pa tako rekoč zapiramo oči pred dejstvom, da je nogometni pokret, ki je povsod drugod že globoko vsidran v vse sloje naroda pri nas na najprej ljubljenejši sport mladine. Namesto, da se sprijaznimo s tem dejstvom in pomagamo pri gradnji poti, da sportni pokret še bolj dvignemo, se še vedno najdemo ljudje, ki ta dejstva odklanjajo, menijo da brez njih ne gre.

Da se motijo, bo pokazala današnja nedelja v Zagrebu, kjer nastopita finalista v borbi za nogometno prvenstvo države. In

ravno tako bodo pobiteli prijatelji nogometa danes na igrišču Primorja, da v svetu zraku prisostvujejo borbi dveh enakovrednih nogometnih moštveh za prvenstvo naše banovine.

Prav za prav so borbe med našimi vodilnimi kluboma redke, če primerjamo število nastopov lokalnih rivalov po drugih mestih. Zato je škoda, če bi zamudili to priliko, posebno dandanes, ko so odločujoči činitelji obeh klubov pritisnili na svoje delo pravi pečat sportnega smisla. Opuštili so časopisno borbo, ki ubija, ter isto prepustili svojim enajstoričam na zelenem polju.

Tudi nade polagamo v naše nogometne predstavnike. Upamo namreč, da bodo danes in v bodoče nudili v medsebojni borbi vse ono, kar drži in vabi gledalce k igri. Oni naj rešujejo vprašanje: Kdo je boljši ali pa srečnejši? Upamo tudi, da bo znal zagrebski sodnik držati trdno v rokah vajeti današnje igre, ki se bo pričela ob 15.15 ob vsakem vremenu. Rezervni moštvi zaigrata ob 13.30 in tudi zanje veljajo gornje besede. Občinstvo naj dokaže, da z nami pravilno pojmuje sportni smisel.

Službeno iz LNP

(S seje p. o. 2. t. m.)

P. o. je izbral in določil termine Slovanu za odigranje prvenstvenih tekem v drugem razredu, in sicer: 13. novembra Slovan - Jadran; 20. novembra Korotan - Slovan; 27. novembra Grafika - Slovan; 4. decembra Slovan - Hermes.

Vzame se na znanje zapisnik Mo. Trbovlje ob 31. oktobra, nadalje dopis Celje ob 31. oktobra ter poročilo službojočega odbornika g. Logarja o tekmi 30. oktobra na igrišču Ilirije v Ljubljani. — Verifikacija se s pravom nastopa 12. t. m. za SK Rudar Drolz Ivan: za Bratstvo, Jesenice, Rösner Milan, Borovnik Ivan, Grosmaier Anton: za Jugoslavijo, Celje: Jegrišnik Albin in Tofant Juri. — Vzamejo se na znanje sodniška poročila o prvenstveni tekmi Hrastnik - Trbovlje z rezultatom 6 : 4; Atletiki: Jugoslavija 4 : 0; Reke: Sparta 7 : 2; Primorje: Zeleništvar 2 : 2 in o poskusni tekmi Gradanski SK - Pustakovečki SK 0 : 0. — Kazenski odbor se predaja sodniški poročila o prvenstveni tekmi Amater: Dobrna z rezultatom 2 : 0; o kvalifikacijski tekmi Celje: Slovan 4 : 2.

Verifikacija se prvenstvene tekme Grafika: Hermes 3 : 3; Disk: Svoboda, Vič 9 : 1; Reka: Domžale 6 : 3; Sparta: Disk 3 : 1; Zeleništvar: Svoboda 3 : 2; Dobrna: Zagorje 3 : 0; Hrastnik: Rudar 3 : 0; Svoboda: Mura 9 : 1; Olimp: Šostanj 4 : 1; Atletiki: Laško 10 : 1; Disk: Domžale 2 : 0; Jadran: Grafika 4 : 2 in Amater: Hrastnik 6 : 0. — Tajnik II.

Poslovnik

za službojoče odbornike LNP (MO LNP) pri prvenstvenih in ostalih tekмах, h katerim LNP (MO) delegira službojoče odbornike.

CL 1. Službo službojočih odbornikov na igrišču je lahko dvojna: a) rediteljska in b) blagajniška. — CL 2. Za vsako vrsto službe, označene pod 1. a) in b), se lahko določi enega, dva ali po potrebi tudi več odbornikov. V poslednjih dveh primerih se imenuje enega kot vrhovnega reditelja in njegovim odredbam se morajo ostali pokoravati. — A. Rediteljska služba: CL 3. Odbornik, ki vrši rediteljsko službo, mora najprej pregledati igrišče, ali je v redu, v prvi vrsti naprave. Pregled naj po možnosti izvrši skupno z delegatom uprave igrišča. O nerednostih pri napravah in samem igrišču mora poročati v svojem poročilu. — CL 4. Vzame na znanje prigras klubskih rediteljev, če je LNP (MO) zahteval, da iste postavi klub ali klubi, jih razvrsti na najbolj primerna mesta na igrišču po lastni uvidenosti in jih kontrolira, ali vrše službo po njegovih navodilih. Reditelji morajo nositi rediteljski znak svojega kluba. — CL 5. Poteku tekme nudi dovolj pazljivosti in mora biti vedno pripravljen, da prisloži na pomoč sodniku in moštvo v primeru potrebe. — CL 6. V primeru potrebe ugotovi po odigrani tekmi eventualne poškodbe na igrišču, odnosno na napravah, ki so se izvršile tekom tekme, oziroma neposredno pred in neposredno po odigrani tekmi. — CL 7. O poteku tekme je poslati poročilo odboru, ki ga je delegiral, in sicer najkasneje 48 ur po odigrani tekmi. V poročilu je navesti podrobno incidente, kdo jih je zakrivil, izključitev igralcev z navedbo vzroka, zakaj so bili izključeni, poškodbe igralcev, o igri in sodniku, nadalje če so bili reditelji na mestu in vršili v redu svojo službo in druge eventualnosti, ki bi bile važne. — B. Blagajniška služba: CL 8. Odbornik, ki je poverjen za blagajniško službo dostavi klubu, ki je določen, da vodi blagajno, zstopnice. Če iste dostavi klub, jih kontrolira, če preden se prične prava, ali ne bil dovoljena predpoda. Drug klub ima po svojem zastopniku pravico kontrole in se mora v tem pogledu obračati najprej do službojočega odbornika za blagajno. — CL 9. Iz vrst klubskih rediteljev določi biljeterje, če ni iste že postavil LNP (MO). Biljeterje, enako kot reditelje, ki ne vrše v redu svoje službe, se mora odstraniti. — CL 10. Preden mu službojoči odbornik za rediteljsko službo ne javi, da se naprave na igrišču in igrišče v redu, ne dovolj, da se odpre blagajna. V kolikor so posamezniki, ki nimajo prostega vstopa že prišli na igrišče, da igrišče izprazniti. — CL 11. Po končani tekmi napravi obračun s klubom ter izstavi obračun, ki ga podpiše skupno z delegatom obeh klubov. Če niso predpisane v to svrhu tiskovine, ki jih dostavi LNP (MO), mora za pisarniški papir skrbeti klub, ki vodi blagajno (prvo imenovan). — CL 12. Po odigrani tekmi pošlje LNP (MO) tudi neuporabljene (neprodane) vstopnice, če je iste dostavil LNP (MO). Vse obračune sponzorje. Ravno tako mora dostaviti v teku 48 ur po odigrani tekmi znesek ki odplača na LNP (MO) blagajnik oziroma na naslov LNP (MO).

CL 13. Ako je določen za tekmo samo en odbornik, vodi isti obe službi, navedeni pod A in B tega poslovnika. — CL 14. Službojoči odborniki nosijo viden znak LNP (MO). — CL 15. V primeru potrebe sme službojoči odbornik s pomočjo varnostnih organov izprazniti igrišče. Tega se je poslužiti le v primerih, kjer bi se vedla publika izsilovalno in bi obstajala nevarnost, da napade dejansko igrajoče (igrajoči) moštvi. — CL 16. Ta poslovnik je bil sprejet na 8. redni seji n. o. LNP dne 26. X. 1932 ter ima u. o. LNP pravico ga izpolniti ali pa spremeniti in tolačiti. Za LNP: tajnik I.: Kuret M., I. r.

Današnji celjski nogomet. Danes ob 10. dopoldne se bo vršila na igrišču ISSK Maribora v Mariboru prva kvalifikacijska nogometna tekma med SSK Celjem in mariborskim SK Rapidom. Tekmo bo sodil g. dr. Planinšek. Ob tej priliki bo igral znani centerhalf SSK Celja g. Fricko Presinger 150. tekmo za svoj klub. Na sportnem igrišču pri »Skalni kleti« v Zavodni pri Celju se bo vršila danes ob 15. drugorazredna prvenstvena tekma med SK Jugoslavijo iz Celja in SK Laškem.

Nogomet v Kranju je letos napredoval in se razvijal kakor še nobeno leto prej. Ni bilo nedelje brez tekme, včasih še celo dve ali tri. Danes igra proti sedanjim igralcem »old boys« moštvo, sami stari kanoni, ki so pred leti zastopali kranjski nogomet. Med njimi bo igral tudi sedanjí Korotanov srednji napadalec Tine, ki bo ta dan igral že 250. tekmo za Kranj.

Sport v Ptuj. Minilo nedeljo je bila tekma med SK Svobodo iz Maribora in domačim sportnim klubom. Rezultat 3:1 v korist Svobode dokazuje, da je naše agilno moštvo pod vodstvom g. Uršiča že lepo napredovalo. Isti dan se je vršila hazenska tekma med družino Slavije iz Varaždinu in domačo družino, ki je končala z rezultatom 10:5 v korist Slavije. Naša dekleta so se precej popravile in bodo pri vztrajnem treningu gotovo kmalu beležile uspehe.

Prvenstvena nogometna tekma v Zagorju. V nedeljo se je na igrišču v Zagorju vršila prvenstvena nogometna tekma med SK Zagorje in SK Retje iz Trbovlji. Pri predtekmi je igrala rezerva obeh klubov z rezultatom 2 : 2. Prav zanimiva je bila igra prvega moštva. Domače moštvo je pokazalo nekaj tehniškega napredka. Igrali so precej povezovalno in s tem zaslužili dobilih golov. Tudi igra gostov je bila lepa in zanimiva. Z 11-metrovsko so izenačili precej napeto borbo. S potekom igre je bilo število navzočih občinstva zadovoljno. Tekmo ki je končala 1 : 1, je objektivno sodil g. Zupan iz Ljubljane.

Gimnastične vaje za ženske sportnike priredi Mariborski smučarski klub vsak tork in petek ob 20. v dvorani hotela »Zamorca« v Mariboru. Gosposka ulica. Te vaje so zelo koristne za vsakega, ki želi v zimski sezoni uspešno gojiti zdrav smučski sport. Dostop imajo vsi brez razlike spola in starosti ter klubske pripadnosti. Opozorja je, da vsi zainteresirani prinesejo s seboj telovadno ali sploh lažjo obleko ter telovadne čevlje. Te vaje se bodo vršile samo ta mesec ter se lahko računa na odziv. Poučeval bo po priznanem Bilgeri sistemu strokovni učitelj g. Viljem Forstnerič.

Smučska gimnastika. Veliko in upravičeno zanimanje je vzbudil avstrijski smučski učitelj Rittmann s svojo »Smuško gimnastiko«. Ko je bil v Mariboru, je dal dovoljenje ZSO-SPD Maribor, da sme brošuro prevajati in zalagati. SPD Maribor je poveril to našemu znanemu sportnemu delavcu g. Franju Pivki, ki je po nemški brošuri sestavil skoro novo, za naše razmere bolj primerno gimnastiko, dodal nekaj vaj in jih bolj nazorno opisal, tako da bo omogočena smučska gimnastika tudi onim, ki se ne morejo udeležiti tečajev, ki jih prireja sedaj SPD Maribor. Pivkovo brošuro pozdravljamo, saj smo dobili z njo zopet novo knjigo v naši tako revni smučski literaturi. Prihodnji teden, ko izide brošura, naj jo vsi smučarji kupijo, znanja pa naj jo navedejo pri ZSO-SPD Maribor Putnik.

Iz SK Ilirije. Plenariza seja upravnega odbora ob 8. t. m. ob 20. v kavarni Emon. ni / Dnevni red: Poročila sekcijskih načelstev, redni občni zbor in drugo. — Nogometna sekcija: Rezervno moštvo naj se javi danes v garderobi na igrišču Primorja ob 13. prvo moštvo ob 14.15 v garderobi na igrišču Ilirije g. Omanu. Sestavi moštva sta objavljeni kot običajno. — Težkoatletska sekcija za rokoborbo poziva danes ob 17 k Figovcu na dvorišče gg.: Stare, Tičar, Hineč, Kunaver, Presetnik, Stoline, Romanjuk, Hribnar, Šmitek, Dole, Kokalj, Petrovič Ovin, Matiček, Šmuc in Milan Odhod z avtobusom g. Rodeta.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Za današnje tekmo morajo biti na našem igrišču ob 13.: za blagajno gg.: Drufovka, Gostiša, reditelj Fuks, Glavnik, Sketelj ml., Gorjanc Gydo, Erbežnik, Klopčič, Bančič. Ob 13. v garerobi igralci: Baum I. in II., Piskar I., Erman, Usek, Ščanec, Šinkovec, Čalek, Golob, Trček, Petelin, Strnad, Svetec III., Petrič.

SK Jadran. Danes naj bodo na igrišču Ilirije ob 9.15: Podbešek, Kosmač, Iščar, Oven I., II. in III., Kotar, Verbič, Zajc, Kern, Kalčić, Plantan, Kocjan, Januš, Li-povšek. Igramo s SK Zadrugo.

Teniska sekcija Ilirije. V torek ob 7. zvečer v damski sobi Emona važna seja. Vabljeni: gg. ppk. Masek, Kmet, Hitzl, L. Zajc, Hartman, inž. Novak, inž. Lavrenčič. Prosi se točnosti. — Tajnik.

SK Svoboda (Ljubljana). Danes ob 9.45 morajo biti na igrišču Korotana na Rakovniku: Simčič, Marjetič, Spreitzer, Serš, Feliks, Bačič, Podrekar, Gorenc, Frijič, Usnik, Boncelj II., Kržan, Smrekar. Opremo je prinesli s seboj!

NSK Sparta. Danes ob 13.45 na glavnem kolodvoru naj se javijo: Humar, Dolinar, Jenka, Krašovec, Rado, Vrhovec I. in II., Zupanc, Volfart, Novak III., Klandar, Magister in Ban. Vlak odpelje ob 14.10. Igra se prvenstvena tekma v Domžalah.

NSK Sparta. Danes ob 13.45 naj se javijo na glavnem kolodvoru naslednji igralci: Humar, Dolinar, Rado, Nagister, Krašovec, Jenko, Vrhovec I. in II., Volfart, Zupanc, Novak III. in Ban. Igra se prvenstvena tekma s SK Domžale v Domžalah. Vlak odpelje iz Ljubljane ob 14.10.

SK Zadruga. V nedeljo ob 9.30 morajo biti na igrišču Ilirije: Branko, Arhar, Lojzek, Zupci, Stari, Lejka Milan, Pepičku, Jonzek, Janez, Edo, rez. Lamer, Polde. Reditelji: Filip, Urbančič, Tušar, Grzinič.

Kolesarsko in motociklistično društvo »Sava« v Ljubljani bo imelo 20. t. m. v spodnjih prostorih hotela »Bellevue« ob 15. prijateljski sestanek, na katerem se bodo razdelila darila dirkačem zmagovalcem na letošnjih dirkah »Save«, podobora Ljubljane, ZSK Hermes in kolesarskega društva »Sorec« št. Vid. Dirk so se udeležili tudi Primorje, Motokolesarska Ilirija, Velocipedski odtaljon, Sava, Ljubljana iz Dobrunj, Zarja iz Zg. Kašlja, Triglav iz Zadorobrova-Sneberje, Sora iz št. Vida, Disk iz Domžal, Zarja iz Jesenic, SK Kamnik, SK Vrhnikia in Pošta iz Maribora. Vsi člani, članice ter prijatelji kolesarskega sporta se vladno vabijo, da se sestanaka v čim večjem številu udeležijo.

Sokol

Pripravimo se za zimo

Že lansko leto je naše Sokolstvo, zlasti pa vse župe v dravski banovini, pokazalo, da se je smučarstvo v večini društev in čet kar za stalno udomačilo. Ne samo, da so bili vsepovsod osnovani društveni smučarski odseki, ki so gojili več ali manj razne smučarske izlete, pa tudi tekmovalno smučanje, temveč tudi župni smučarski odseki pri tehničnih vodstvih niso držali križem rok. Prirejane so bile prav posrečene župne tekme pri večini žup, savez je imel svoje dvodnevne tekme v Boh. Bistrici, cela vrsta pa je društvenih tekem, ki so se vršile ne samo v lepem redu, temveč tudi po številu in kakovostno prav zadovoljivo. Zato lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da se je smučarstvo v Sokolu udomačilo in se bo vedno bolj in bolj širilo. Ne samo župe dravske banovine, temveč tudi one, ki imajo vsaj nekaj pogojev za razvoj smučarstva, so že pričele lani z organiziranjem smučarskih odsekov po društvi ter deloma to delo tudi že izvršile.

Ali se naj torej lepo zadovoljimo z lanskimi uspehi, četudi že velikimi? Nikakor! Četudi je bilo storjenega že precej, vendar je v poodnih naših župah še nekaj društev in čet, kjer smučarstvo še ni na onaj stopnji organiziranosti, kakor bi bilo želeli. Tudi smatramo kot samo ob sebi umerno, da morajo biti vsi Sokolski smučarji v prvi vrsti delavni v lastnih sokolskih društvih tudi v pogledu smučarstva in šele, ako jim preostaja časa in energije, kje drugje. Svoj čas se je rado naglašalo, da se sokolska organizacija premoaga briga za to panogo telesne vzgoje. Sedaj, ko je led prebit in ko lahko trdimo, da sega število sokolskih smučarjev že v tisoče, leži tako rekoč na dlani, da se bo dalo doseči še mnogo večje uspehe, zlasti ko je vse delo ne samo dobro organizirano, temveč preveča vse Sokole tudi v tem pogledu duh popolne enotnosti in solidarnosti. Saj nam ne gre v prvi vrsti samo za razne zunanje uspehe, razne rekorde, ki rastejo dan na dan in se registrirajo ob vseh mogljivih prilikah, temveč za tem, da se dejanski uspehi te lepši zimski sport v vseh sokolskih edinicah zaradi telesne vzgoje kot take in zato, da bo našo članstvo in naraščaj ter tudi deca deležni tudi pozitivni svežega zraka, saj vemo vsi, da tudi pozimi vežbanje telesa v svežem zraku mnogo več pomeni za zdravje, ako se pravilno vrši, kakor pa v sicer toplih, vendar zadušljivih telovadnicah. Vse telovadnice se daleč ne odgovarjajo higijenskim naziranjem današnje dobe.

Po listih čitamo, da se smučarji že pripravljajo na letošnjo sezono. Nekatere naše edince so z delom tudi že pričele in priprani smo, da bo kmalu završalo po vseh župah, zlasti pa tedaj, ko bodo pričele padati prve snežinke. Vendar pa bo vsak pravi smučar že prej storil svojo dolžnost, pregledal svojo opremo in se temeljito pripravil na dan, ko bo lahko že prveč smučal preko bele pojane.

Torej, organizirajte smučarske odseke po društvih in četah, kjer jih še ni, ojačite že obstoječe odseke z novimi močmi in pripravite vse, teoretično in kvekor tudi praktično na zimsko veselje. Saj imamo danes po vseh društvih že izkušene smučarje-prednjake, ki vedno prav dobro, kaj je potrebno posebno začetnikom, da se jim olajšajo prvi koraki na »dilahe«. Pomenite se o vsem tem in napravite že sedaj načrte vežbanja, porazgovorite se tudi o raznih izletih, ki jih boste napravili. Vseokrog ne pozabite tudi na primerno vežbanje v vseh predpisanih panogah.

Župna smučarska vodstva in savez bodo gotovo tudi letos sodelili, da pridele razne župne in savezne smučarske prireditve, zato velja v tem oziru prav tako naš klic: Pripravljajmo se! — Smuk!

skem delu je priobčen krasen sonet br. Gangla »Tyrš« in sledi nato nekoliko informativnih člankov. Pregled slovenskega Sokolstva je na novo preurejen in so izpušeni vsi detajlni podatki o društvih. Zato pa je pri posameznih župah obširnejše popisana njihova delavnost v preteklem letu. Cena koledarja je precej znižana in so bila vsa društva obveščena potom okrožnice o prodajnih pogojih. Priporočamo vsem bratom in sestram naš koledar.

Godbeni odsek Sokola I. V torek ob 20. skupna vaja obeh oddelkov pihalne godbe. Vsi!

Iz delovanja našega Sokolstva. Sokolsko društvo Varaždin bo razvilo 17. decembra svoj novi prapor, ki mu je kum Nj. Vel. kralj. Društvo bo razviti prapora proslavilo z veliko telovadno akademijo. Župi v Osijeku je podaril kralj Aleksander župni prapor, ki bo razvit prihodnje leto na župnem zletu na svečan način. V Beogradu se bo vršila 14. t. m. velika konferenca vseh sokolskih pisateljev in urednikov sokolskih listov, kjer se bodo pretresala razna važna vprašanja, tičočna se sokolskega publicističnega delovanja.

Zadnja številka »Sokolskega Glasnika« prinaša med drugimi članki prvi del predavanja praškega vseučilišnega profesorja dr. Karla Vajnerja, ki ga je imel v češkem zdravniškem društvu in je tudi izšlo v češkem »Zdravniškem listu« o temi: Tyrševa zapuščina zdravnikom. Opozorjamo nanje vse naše bratske društvene in župne zdravniške ter tudi vse ostale brate, ki se za to zanimajo.

Sokolski dramski odsek v Rimskih Toplicah je pričel svoje redno vsakoletno pro-

svetno delo na odrskih deskah. Nedavno je bila uprizorjena tipična kmečka buča Kela Fernerja »Hlače«. Za danes je pripravil društveni dviglatanski odsek Molierove »Scapinove zvižake« v režiji gđt. M. Petričeve. Tudi za proslavo udeležnosti in Mi-klavžev večer se pripravljajo obsežen in pester program, na kar že danes opozarjamo občinstvo. »Scapinove zvižake«, ki so bile uprizorjene na našem odru še v istem letu, ko so izšle v slovenskem prevodu, bodo postavljene na oder v močno izpopolnjeni obliki in bodo nudile prijeten užitek. Vljudno vabljeni vsi prijatelji komedije! Pričetek v nedeljo ob 16. v dvorani hotela »Nova postaja«.

Iz novomeške sokolske župe. Župni prosvetni odbor je sklenil, da priredi 12. in 13. t. m. v Novem mestu prosvetni tečaj, na katerem bodo predavali poleg domačinov tudi bratje iz Maribora, Kranja in Ljubljane. Zaradi pestrosti programa in številnih priznanih sokolskih predavateljev pričakuje ZPO, da bo udeležba iz vseh društev in čet polnoštevila.

Okrožni tečaj pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah. Slovenjgorski okrožje je priredilo za svoje edince telovadni tečaj, ki se je vršil štiri nedelje v oktobru. Uspelega tečaja se je udeležilo 12 bratov in sester društev ob Sv. Lenarta in čet ob Sv. Trojice, Sv. Ruperta, Sv. Barbare, Sv. Ane, Sv. Jurija in Sv. Benedikta. Na tečaju so sodelovali bratje Davorin Polič, Zoran Polič, Branko Polič in Franjo Vajd. Bratje in sestre bodo znanje, ki so ga pridobili na tem tečaju, gotovo tudi izkoristili pri delu v svojih edinicah.

Iz življenja na deželi

DOLINA V PREKMURJU. Vsi sveti so minili v znamenju žalosti. Vaščani ki so v pretežni večini Madžari, so ob mraku zelo lepo okrasili grobove umrlih. Nebroj svečic je zaplapolalo. Mladinski pevski zbor, ki šteje okoli 50 deklic in dečkov, je krasno zapel pod vodstvom učitelja g. Ljubica na pokopališču »Vigrede«, na vojskih grobovih pa »Oj, Doberdoba«. Zanimiva je šega tukajšnjega prebivalstva. Ob mraku prinese ljudje s seboj na pokopališče stolčke in sede na njih ob grobovih do polnoči. Med tem pa zvoni vaški zvon istotako do polnoči. — Letošnji pridelek vina presega po kvaliteti in kvantiteti lanskega. Mošt je imel sladkorja od 18 do 22 odst. Le cene so slabe. Gibajo se med 1 do 2.25 Din za liter. Enako so cene živini zelo nizke. Zaradi silne suše je pridelek sena nezmaten. Kmetovalci ne morejo prodati živine, zato jo koljejo doma. Goveje meso prodajajo po 3 do 4 Din za kg, telečje 4 do 5 Din, svinjsko 5 do 6 Din. Jajca so po 75 do 80 par kos. Ker se kmetijski pridelek le težko prodajajo, zelo manjka denarja med ljudmi. Tudi vino ne gre v denar. Posledica tega je preobilno uživanje alkohola. — Finančno kontrolo v Pincah (2 km od Doline) je zapustil g. Vrečko Anton, ki je bil premeščen v Posušje v primorski banovini. G. Vrečka, ki je bil splošno priljubljen, bo zelo pogrešali. Želimo mu na novem mestu mnogo sreče!

DOMŽALE. Nekdo se je v »Slovenec« ponovno zaletel z glavo ob občni zbor »Pevskega društva Domžale«, ter še enkrat ugotovil, da ni bil pravilno sklican. Ta ugotovitev je popolnoma odveč, ker kdor je pazljivo prečital naš odgovor v »Jutru« dne 17. oktobra, je videl, da smo se o občnem zboru dovolj jasno izrazili ter pokazali možnost kaj lahko ukrene. Malo preveč rigorozna ocenitev pisca je, ko navaja, da je društvo pri eni slabši intonirani pesmi izgubilo ugled pri vseh Domžalcih. Popolnoma se pa strinjamo z njegovo izjavo samo v tem, da je za besedico nek o čez poza-bil pripisati še besedo nekateri, da bi se glasila takole: »Da so bili nekdo nekateri Domžalci na to društvo ponosni in da sedaj iz razumljivih razlogov isti niso več zadovoljni.« Kajti vprav v tem grom tiči zaje, ki smo ga iskali. Na zadnji odstavek bi mu pa povedali, da človek lahko sliši ptice peti, ne da bi frčal po zraku. Stop.

PRAGERSKO. V nedeljo bo Sokol otvoril dvorano, ki jo je za več let vzel v najem od br. Mulcaja. Stavba je bila prej skladišče, pa so jo zdaj preuredili in napravili v njej tudi oder. — Huda nesreča se je pripetila delavcu Francu Borinu v Stein-klauberjevi opekarni na Pragerskem. Po nepravilnosti je zašel s prsti leve roke v stroj za stiskanje opke, ki mu je zmečkal tri prste. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico. — Dne 23. oktobra se je pomeril poljanski SK Boč z našim sokolskim nogometnim moštvom. Rezultat je bil 13 : 3 za »Boč«. Naše moštvo je imelo preslabo obrambo. V nedeljo bo revanšna tekma.

PRESERJE. Da naš Sokol poživljuje družabno življenje, je priredil nedavno nedeljo svojim članom in po njih upeljanim prijateljem prav uspešno čajanko. Poleg mladine si videl stare korenine v najlepšem zastopstvu. Zvonec zapoje, zavesa se dvigne, vse utihne. Naši igralci so podali ta večer zabavno tridejanjo Golarjevo »Dve nevesti« v prav dovršeni obliki, razen par malih nedostatkov. Režiral je br. Kirm. Proti koncu igre se je po poznalo, da so nekateri igralci imeli premalo časa, da bi se do dobro naučili svojih vlog. Zelo postrvalno se je pa pokazala s. Zupancičeva, ki je prihajala k vjamu celo iz oddaljenega Tomišlja. Po igri je pa nastopil prvi Zupancičev mladi pevski zbor. Mož je pokazal, kaj se lahko doseže tudi na deželi v kratkem času s pridnostjo, vztrajnostjo in dobro voljo. Vsa čast igralcem kakor tudi mlademu pevskemu zboru; vsi so res zaslužili burno povelje občinstva. V posebnem kotu je pa imel obilo posla br. Schein s svojo kuhinjo. Naslednjo nedeljo so igralci ponovili burko »Dve nevesti«. — Nedavno nas je tudi obiskal naš narodni poslanec Koman in je v poljudnem govoru pojasnjeval naš gospodarski položaj, delo v narodni skupščini, poslušal naše težnje in prošnje in dajal razne nasvete. Snegovoril je tudi sreski tajnik JRKD g. Borštnik. Oba govornika sta žela za svoja podavanja toplo zahvalo. Poslušalcev sta imela dosti, večinoma kmetiški gospodarjev in obrtnikov.

ROGAŠEVCI. Naš Sokol je prav delaven. V začetku oktobra se je v prav lepem številu udeležil lahkoatletskih tekem v Mariboru in br. Marič Jože nam je pokazal, da je v vseh panogah lahke atletike dobro podkovan. Zasedel je šesto mesto. Prav častno sta se odrezala tudi br. Lovrenjak Franc in br. Holceld Avgust. V nedeljo 30. oktobra pa nam je dramski odsek vprizoril igro »Milan in njegova hči«. Pred igro nam je br. prosvetar obrazložil pomen bitke na Kumanovem. Igra je

stijajno uspeła. Vsi so lepo podali svoje vloge. Scenarija je bila odlična, za kar gre zahvala igralcem samim, ki so si skoro vse napravili sami. Med odmorji nas je zabavala tamburšarjski odsek društva »Glas Prekmurja«. Le tako naprej! Sedaj se Sokol pripravlja na čim svečanejšo proslavo udeležnosti.

VISNJA GORA. Na Pušljarjevi domačiji v Dragi pri Visnji gori, so že dalje časa periodično izginjavale kokoši, gospodarsko orodje, perilo in drugo. Naposled se je zaveda javila naš: visnjegorski orožniški postaji, ki je šla takoj na delo. Te dni se ji je posrečilo izslediti opasne prijatelje tuje lastnine v osebi dveh domačinov iz Hudega in Drage. Pri obeh se je našlo pri Pušljarju ukradeno blago. Sedeva sta oba nepridiprava tatvino tajila. Pomagalo jima pa ni in kot že dobra znanca orožni-kov in zaporov sta nemudoma romala za zamrežena okenca visnjegorskega sodišča. Neprijetno srečanje je doživel v soboto 29. oktobra sejmski prodajalec, po domače Pincar, na cesti med Krko in Muljavu. Vračal se je s sejma v Žužemberk. Na samotnem kraju pa so nenadno obstopile v mraku njegove voz neke moške postavle in hoče nočes se je preselila sejmarijeva gotovina v žepu napadalec. Za zadove se sedaj zanima orožništvo. Nekaj oseb je že bilo zaradi tega zaslišanih pri sodišču v Visnji gori. — Na vernih duš dan se je vračala dopoldne iz cerkve proti domu 64letna Marija Janežičeva iz Peščenjaka, ki je precej naglušna. V bližini prve hiše na Peščenjku je privozil za njo po cesti: proti Ljubljani osebni avto, last g. Lavriča iz št. Vida pri Stični. Na šoferjeve znake s hupo se je pa ženica v zadnjem trenutku tako neokretno hotela umakniti, da jo je vozilo zadelo in podrla na tla. Zaradi padca se ji je zlomila roka; dobila pa je tudi nekaj lažjih prask. Voznik je avto takoj ustavil, naložil ponesrečenko na voz in jo šвидко odpeljal k zdravnišku g. dr. Fedranu, ki ji je nudil prvo pomoč.

VODICE. Dopolnjen 4. t. m. je treba nekoliko popraviti. Proslava 20letnice kumanske zmage se je vršila na pobudo sokolske čete Vodice-Senkov turn, zavednega župana g. Jenka Jožeta in učiteljev g. Ostanca Franca, Vodnika Ignaca in Inkreta Alfonza ter gđt. Glaesnerjeve Zinke. Proslava se je udeležila šolska mladina vodiške državnice šole. — Dne 8. t. m. se prične Vodiški II. letnik kmetijske nadaljevalne šole, ki jo vodi šolski upravitelj g. Ostanek Franc. Pouk se bo vršil ob torkih in četrtkih od 6. do 9. zvečer.

Iz Ptuja

— Modernizacija javne bolnice. Naposled so vsa dela v javni bolnici končana. Stara okna, ki so bila postavljena pred 56 leti, so se zamenjala z novimi modernimi. Na zadnji strani se je napravil nov prizidek za moderna angleška stanišča na vodo. S tem v zvezi se je izpeljala nova kanalizacija z Osmovo čistilno napravo, ki je instalirana v 6 m globoki greznici. Le žal, da bolnišnica pri tem trpi zaradi pomanjkanja vode. Treba bo misliti še na zgradbo novega vodnjaka.

— Nedovoljena šoferska šola. Pred dnevi so naznanjali v Ptujtu lepaki, da se ustanovi pod strokovnim vodstvom šoferske šole, ki bi jo vodil neki Franjo Krajnc, po poklica šofer iz Trsta, ki se je izdal za inženjerja in ima trimesečno dovoljenje za bivanje v Jugoslaviji. Prijavilo se je že precej učenec

Kraljestvo mode

Iz starega novo

V novi sezoni si radi nabavimo vsaj nekaj novega, a nujno je tudi treba predelati stare obleke, iz katerih zna dama sigurnega okusa čisto napraviti modele, ki so moderniji od novih. Marsikdo je očital pretekli modni, da je preveč enolična. Nu, za letošnjo modo taki očitki ne držijo, ker je tako bogata na idejah, kakor že dolgo ne. Vsi zokusarji pridejo na svoj račun in vsaka dama si more omisliti svoj poseben poseben slog. Ta modna individualnost so seveda izražali tudi v predelavah, kajti ravno tu se najbolj izkazuje modni talenti naših žensk, ki se seveda trudijo, da bi tudi preoblikovane obleke dosegle višek elegancije.

Ker so se od lani spremenile predvsem modne podrobnosti in linija rokavov, zadostuje včasih kakšna malenkost, da moderniziramo staro obleko. Naše skice kažejo, kako je na spreten način mogoče podčrtati značilnost nove mode in s tem pretvoriti stare komade, da učinkujejo, kakor novi.

Na razgrnitosti skici vidimo plašč, ki je bil pred letom še prav moderen... Za današnje pojme je ta oblika zastarela, kajti letos zahteva moda razširjena ramena ter

ELEGANTNOST IN
KVALITETA STA
IZRAZENA V NAŠIH
IZDELKIH. NAJMO-
DERNEJŠI
KRZNENI PLAŠCI

L. Rot

Ljubljana, Mestni trg 5.

skica predstavlja takšno posrečeno dekle sreče, ki poudarja nove modne podrobnosti in se jim veselo posmehuje: predvsem razširjena ramena, kovinske gumbe, štrleče,

kratko krilce moderne jopice, okrogli muf in enostranski klobutek. Če si predstavljamo tudi živahne (tukaj seveda močno pretrane) sezijeke barve, ki jih je treba kar moči originalno sestaviti, bomo razumeli, da mora takšna lutka zbuditi pravcato navdušenje.

Hermelin

je danes prav priljubljen v okrasne svrhe, kajti elegantna žena dobro ve, kako mehko, vojno in gosposko se to krzno odraža od

črne svilene podlage. Ker je znano, da poudarja moda stari bidermajerski slog, se ne smemo čuditi, da ljubi te fine bele proge, ki učinkujejo tako starinsko - ljubko. Med drugim okrasimo nizki, v obraz potisnjeni pol - cilindar z ozko hermelinsko progo namestu traka, široko kožico pa zavezemo okrog vratu, v obliki elegantnega ovratnika.

Zdravniška posvetovalnica

T. T. v T. I. Vaše težave: nervoznost, neopetnost, pomanjkanje teka, pobitost - so tipični znaki za prehodno dobo, ki bodo seveda sčasoma prešli. Če ne prenašate zdravih, se morate držati strogo splošno higienskih predpisov. Svetovalec bi vam pa, da poskusite s preparati šlez z notranjo sekrecijo, torej predvsem s hormoni jajčnikov, kateri se ne morejo smatrati za medikamente v nobenem pomenu besede. Zaradi ravnanja z lašičem vas opozarjamo na »Zdravniško posvetovalnico« od 30. oktobra. - II. Pri degeneraciji možgan 82letnega starčka seveda ni misliti na kako uspešno zdravljenje. Končno je to naravni proces, pri katerem je edino še na mestu skrbna nega. - A. K. Ugotovitev krvne skupine izvršuje higienski zavod v Ljubljani, če pa to ni mogoče, se obrnite na higienski zavod v Zagrebu. - Serološka ugotovitev očetovstva je mogoča samo v negativnem smislu, t. j. ugotovi se lahko samo, da dotični ni oče. - Na tretje in četrto vprašanje vam bo najbolje odgovoril higienski zavod. - H. S. Da se ponovi prestrašite, da imate občutek, kakor da bi vam srce utrpnilo, so znaki močne nervoznosti in prosite zdravnika, da vam zapiše kakšno pomirjevalno sredstvo. Zvečer se ogibajte težkih jedi in kopajte se pred spanjem v mlačni vodi. - K. C. Predvsem vam poročamo, da neozdravljivega lusa ni, ker se tudi zastareli lusi lahko pozdravi s salvarzanom in bizmutom, kateri preparati so popolnoma neškodljivi in ima edino zdraviljenje z njimi popoln uspeh. Prognoza paralize je posledica lusa, vendar se tudi po zastarelem lusu le redkokdaj po-

Avtomobilska lutka

v obleki ekscentrične modne dame predstavlja izvršno zamisljivo, ki učinkuje mnogo veselejšje, kakor druge avtomobilске maske. Seveda pa mora takšna lutka s posebno sigurnostjo zajeti vse značilnosti trenutne mode in jih uspešno karikirati. Naša

javlja. Tudi progresivna paraliza je danes v večini slučajev ozdravljiva. - Franja Z. Ker je beli okoličnica posledica slabokrvnosti, je treba predvsem zdraviti to bolezen. Razen tega vam priporočamo sedeče kopelji s precdkom hrastove skorje. Vsekakor bi pa bila nujna potrebna preiskava po specialistu.

Radio

Izveček iz programov

Nedelja 6. novembra

LJUBLJANA 9.30: Cerkevna glasba. - 10: Versko preavanje. - 10.30: Sah. ura Dr. Vidmar. - 11: Salonski orkester. - 12: Čas, poročila, plošče. - 15.15: Postanek in razvoj ženskega pokreta. - 15.45: Slovenske narodne poje g. Dermota. - 16.30: Veseloligra »Mešetarji s slavco. - 20: Pevski koncert ge. Lovštevca. - 20.45: Salonski kvintet. - 22: Čas, poročila. - 22.15: Jazz na klavirju (G. Svava).
BEOGRAD 12.30: Koncert orkestra. - 19: Narodne pesmi. - 20.35: Orkestralni koncert. - 21.40: Pesmi. - Plesna glasba. - ZAGREB 11.30: Komorna glasba. - 17: Plesna glasba. - 20: Koncertni večer. - 21.30: Nadaljevanje koncerta. - 22.10: Godba za ples. - PRAGA 19: Koncert iz Brna. - 21: Orkester. - 22.25: Jazz. - BRNO 19: Godba na pihala. - 20: Črno-beli večer. - 21: Koncert iz Prage. - VARŠAVA 17: Klavirski koncert. - 20: Koncert finske glasbe. - 22: Godba za ples. - DUNAJ 9.40: Nabožna glasba. - 11.30: Beethovnovne violinske sonate. - 11.30: Simfonični koncert. - 12.45: Lahka godba. - 15.30: Komorna glasba. - 17: Lahka godba orkestra. - 19.35: Ves program iz Berlina. - BERLIN 19: Orkestralni koncert. - 22.30: Lahka glasba in objavljanje volilnih rezultatov. - KÖNIGSBERG 17: Godba na pihala. - 19: Ves program iz Berlina. - MÜHLACKER 19: Ves program iz Berlina. - BUDIMPEŠTA 16.30: Klavir. - 17.30: Koncert orkestra. - 19.15: Dramski večer. - Lahka glasba. - RIM 17: Vokalni in instrumentalni koncert. - 20.45: Verdijeva opera »Aida«.

Ponedeljek 7. novembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. - 12.45: Dnevne vesti. - 13: Čas, plošče, borza. - 17.30: Salonski kvintet. - 18.30: Esperantsko predavanje. - 19: Zdravstvena ura. - 19.30: Prenos opere iz Beograda. - 22.30: Napoved časa in poročila.
BEOGRAD 12.05: Radio - orkester. - 16.30: Popoldanski koncert. - 19.30: Plošče. - 20: Prenos opere iz gledališča. - Lahka glasba. - ZAGREB 12.30: Plošče. - 17: Prenos zvočnega filma. - 20: Prenos opere iz Beograda. - PRAGA 19.20: Prenos iz Brna. - 21: Orkestralni koncert. - 22.20: Lahka glasba. - BRNO 19.20: Opeetni večer. - 21: Prenos koncerta iz Prage. - VARŠAVA 17.35: Pevski in klavirski koncert. - 18: Lahka in plesna glasba. - 20: Prenos evropskega koncerta iz Londona. - 22.30: Godba za ples. - DUNAJ 11.30: Koncert godalnega kvarteta. - 17: Plesna glasba. - 20: Večer lahke glasbe. - 21: Prenos evropskega koncerta iz Londona. - 22.30: Godba za ples. - BERLIN 20.45: Pevski koncert. - 21.30: Literarni program. - 24: Spevoigra. - KÖNIGSBERG 20: Mešan program. - 21: Prenos evropskega koncerta iz Londona. - MÜHLACKER 19.30: Koncert solistov. - 20.05: Orkestralni in pevski koncert.

Torek 8. novembra.

LJUBLJANA 11.15: Solška ura: Predavanje o Reslu (dr. Lavo Cermelj). - 12.15: Plošče. - 12.45: Dnevne vesti. - 13: Čas, plošče, borza. - 17.30: Salonski kvintet. - 18.30: Nemščina. - 19: Gospodarska socialna vzgoja. - 19.30: Zunanji ustroj vsemirja. - 20: Prenos programa iz Zagreba. - 22: Čas, poročila, plošče.
BEOGRAD 11: Radio-orkester. - 16.30: Jugoslovenske pesmi. - 16.30: Lahka godba. - 20: Prenos programa iz Zagreba. - Lahka godba. - ZAGREB 12.30: Plošče. - 17: Popoldanski koncert. - 20: Zgodovinski ciklus klavirske glasbe. - 20.30: Koncertni večer. - 22.40: Lahka godba. - PRAGA 19.50: Paganinijeve violinske sonate. - 20.20: Pevski koncert. - 20.50: Prenos iz Brna. - 22.50: Koncert godbe na pihala. - BRNO 19.50: Koncert koncerta iz Prage. - 20.50: Spevoigra. - 22.20: Prenos iz Prage. - VARŠAVA 17: Simfonični koncert. - 18: Lahka glasba. - 20: Poljuden koncert orkestra in solistov. - 22.15: Godba za ples. - DUNAJ 11.30: Koncert godalnega kvarteta. - 15.20: Schubertova glasba. - 17: Lahka godba orkestra. - 19.35: Prenos Mozartove opere »Cosi fan tutte« iz gledališča. - 22.35: Lahka glasba. - BERLIN 19.10: Lahka godba orkestra. - 20.15: Prenos opere »Corregidor« iz Monakovega. - 22.30: Zabaven program.

Lechner Fettpuder
je že 60 let svetovna znamka.

351

KÖNIGSBERG 19.30: Mešan program na ploščah. - 20.30: Sluhoigra. - 21.20: Koncert Bachove glasbe. - MÜHLACKER 19: Koncert orkestra. - 20.30: Dramski večer. - 22.45: Nočni koncert pesmi in plesov.

Cerkev v trgovski hiši

V Baltinoreu imajo veliko konfekcijsko trgovino za opremo nevest. Zadnje čase so izpopolnili prodajni oddelke s kapelico, v kateri stoji krasen oltar. Pred oltarjem je ves narek za poročno ceremonijo. V klopih ob levi in desni strani sedijo lutke, predstavljajoče svate, manekinke pa hodijo skozi vrata v kapelico in predvajajo pred oltarjem poročni obrede. Da ostane služba do zadnjega učinkovita, ima kapelica tudi orgle iz katerih donijo ves čas predvajanja poročne scene korali, ki omamljajo kupovalce s sladkobo in mehko.

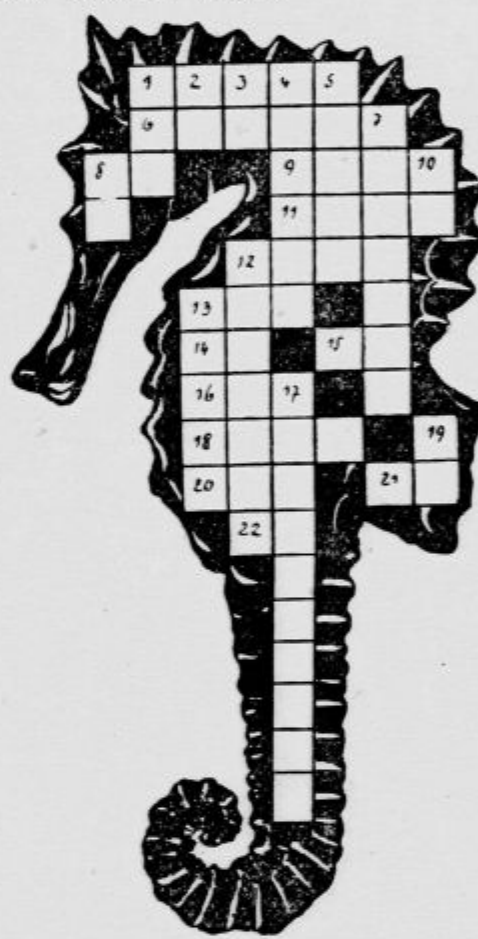
Vas na dražbi

V četrtek so v medžarski vasi Kenezlő eksekvirali 221 kmetov zaradi neplačanih davkov. Na dražbo je ob tej priliki prišla tako rekoč cela vas: 4 madžarski biki, 159 krav, 18 volov, 41 telet, 41 konj, 50 prašičev, 41 vagonov krompirja, 5 in pol vagona rži, 2 vagona ječmena, 1 vagon ovsa, 3 vagoni sene in 30 vagonov živinske klaje. Poleg tega so se prodajali poljedelski stroji in razno pohištje.

Križaljka

„Morski konjiček“

Vodoravno: 1. otok poleg Salamine; 6. element; 8. ptica; 9. ime (it); 11. oblika glagola iti (srbhrv.); 12. letovišče na Jadranu; 13. ameriški pisatelj; 14. veznik; 15. kratica; 16. pleme; 18. gozdna ptica; 20. pastirski bog; 21. kratica.

Navpično: 1. medved (it. fon); 2. domača žival; 3. medved; 4. prestolnica asirskega kraljevstva; 5. pozitivna elektroda; 7. kontinent; 8. veznik; 12. časna nagrada za knjižno delo; 13. različice granata; 17. porušeno izpiranje vode; 19. kem. znak redke kovine.

Rešitev križaljke „Lisica spokornica“

Vodoravno 2. par; 4. bora; 5. tata; 7. os; 8. P. S.; 10. krik; 14. os; 16. kosa; 19. Laval; 20. Ema; 24. rak; 25. in; 26. Ig; 27. on; 28. boemi; 29. J. A. K.; 30. ki; 31. mi; 32. znak.
Navpično: 1. trata; 2. pot; 3. ara; 7. on; 9. porok; 10. klin; 11. rane; 12. lv; 13. kazim; 15. se; 17. lani; 18. ak; 21. mi; 22. aga; 23. Pariz.

K. R. G. Brown: Mož, ki je sedem ur čakal svojo ženo

Dobil sem ga v restavraciji ABC blizu Marble Arch. Sedel je v naslanjaču za mizo in žalostno strmel na stensko uro. S svojo razmršeno brado, ki je izpod nje gledala rdeča, ogoljena pentlja, je bil videti kakor preplašena ovca.

Sedel mi je nasproti. Pristopila je natakarka, potegnila s prezirljivim obrazom krajni krožnik izpred njega in osorno rekla:

»Ali naj še kaj prinesem?«

Možiček se je stresel, še enkrat pogledal na uro in rekel z drhtečim glasom:

»Želel bi... morda... morda bi mi lahko prinesli... jajce na maslu...«

»Jajce na maslu?« je izzivalno ponovila natakarka in se obrnila še k meni. Plaho sem ji povedal svoje skromne želje. Dvignila je glavo in ponosno odšla.

Možiček se je nekaj časa nervozno igral z vilicami. Bojazljivo me je ogledoval od glave do nog, pokašljal in rekel potem v zadregi:

»Oprostite, gospod, ali bi mi lahko nekaj povedali?«

»Prosim, če bom le mogel,« sem ga vzpodbudil.

»Ali... ali gre ta ura prav?«

»Pol sedmih je,« sem dejal in pogledal na svojo uro. »Da, prav gre,«

»Bal sem se že, da ne gre,« je žalostno odvrnil. Hvala za prijaznost.

Natakarka se je spet pokazala za njegovim hrhtom, postavila na mizo krožnik in odšla še bolj ponosno kakor

prej. Možiček je vzdihnil in se z nekakšnim izrazom gnusa zagledal v prineseno jed.

»Strašno,« je obupano zastokal. »Res, strašno...«

»Da, prav imate,« sem mu priznal. »Še nikdar nisem videl tako ogabnega jajca na maslu. Toda... saj vam ga ni treba jesti...«

Možiček je skoraj zajokal in skril obraz v dlani.

»Ne razumete me, gospod,« je odvrnil. »Nisem mislil na jajce, ampak na svojo usodo. Oh, koliko sem že narahil!«

Sumljivo me je pogledal, potem pa je po kratkem razmišljanju odrlil jajce z maslom stran, pomaknil svoj stol k moji mizi in rekel:

»Sodim, da ne morete biti slab človek. Zaupati vam hočem, kako je z menoj. Čakam namreč svojo ženo...«

»Ah,« sem odvrnil. »Milostljiva se je malce zakasnila. Zato se vam pa vendar ne bi bilo treba razburjati. Rajši še malo počakajte! Saj poznate ženske!«

»Vem!« je zaječal. »Vse so enake. Nobena ni boljša od moje. Toda morali bi vedeti, da jo čakam že sedem ur!«

»Sedem ur!« sem začuden vzdihnil. »Ali je to mogoče?«

»Sedem ur!« je potrdil možiček. »Dobro govori!«

»In vseh sedem ur se še nisem ganil s stola.«

Te besede so me tako zmedle, da nisem vedel, kaj naj mu odgovorim. Tudi jaz sem oženjen - toda še samalo se mi ni nikdar, da je mogoče najti človeka, ki bi se tako daleč izpotalil

do bi čakal ženo celih sedem ur. Gotovo je moral opaziti moje začudenje; zato mi je hitro pojasnil:

»Ah, saj je vse skupaj malo drugače. V normalnih razmerah tudi jaz ne bi čakal niti pol ure. Zgodilo pa se je nekaj drugega. Ko sem že čakal skoraj celo uro, me je začela natakarka začudenje gledati. Ker sem bil lačen, sem naročil kosilo. Kotellet in potem še krožnik govedine. Pojedel sem vse, a žene še ni bilo. Čakal sem jo do pol dveh, nato sem se odločil, da pojdem domov. Tega pa nisem mogel storiti, ker je žena vzela denar, preden je šla od doma, jaz pa ga sploh nikdar ne nosim pri sebi. Tako nisem mogel plačati računa.«

»To je res neprijetna okoliščina,« sem odvrnil. »Pa vendar...«

»Je že res,« mi je možiček skočil v besedo. »Vem, da bi lahko blaginjičarki potožil svoje gorje - toda vprašajte jo, ali bi mi verjela in mi zaupala. Po obleki nisem videti bogataš, pri sebi pa tudi nimam ničesar, kar bi ji dal v zastavo, zato se nisem upal stopiti k blaginji. Sicer sem bil pa prepričan, da pride žena prej ali slej. Zato sem naročil kosilo še drugič. Natakarka so tako čudne ženske.«

»Res je! Poznam jih. Ni dobro imeti z njimi opravka.«

»Naročil sem torej klobasico s krompirjevim pirejem,« je nadaljeval možiček. »Jedel sem kolikor mogoče počasi, a v dveh urah sem vendar vse snedel. No, da ne bom pripovedoval pol ure, kako sem naročil, vam samo naštejem, kaj vse sem moral jesti in popiti. Poskušal sem tudi tako, da nekaj časa nisem nič naročil, toda natak-

karica me je gledala tako srdito, da sem moral neprestano naročati. Zdaj pa pride najhujše. Čim več sem jedel, tem bolj sem se bal konca. Moj račun je že rasel v desetake. Kdo jih bo dal, če ne bo žene?... Jedel sem sardine, sardele, čajni prepečenec, mehka in trda jajca, kruh s sirovim maslom, razne torte, mesne paštete, pečene ribe, slaščice, čokoladne rezine, cel kup močnatih jedi, več vrst pečenke in... ne vem, kaj še vse. Našel sem samo to, da sem popil pet litrov piva, štiri limonade in skoraj dva litra čaja...«

Glas mu je pojeval, da je jel ječmati. Kar zgrozil sem se, ko sem pomislil, kakšna muka mora biti, če človek toliko poje in zraven ne prosi.

Vzdihnil je z glasom, ki je izdajal do grla napolnjenega človeka in dodal:

»Zdaj bodo restavracijo zaprli, a jaz ne vem, niti misliti si ne smem, kaj bo z menoj, ko bodo videli, da ne morem plačati računa. Vrgli me bodo ven, na pločnik. Ali pa me celo zapro! Pomislite, taka sramota!«

Obupno se je bil s pestmi po glavi:

»Še enkrat naj mi reče žena, naj jo v Lyonsu čakam!«

»V Lyonsu?« sem ga začuden vprašal. »Kakšen Lyons? Saj sva vendar v restavraciji. A. B. C!«

Možiček je skočil pokoncu, kakor bi ga bil nekdo zbadel s šilom.

»Kaj?« je vzdihnil. »Kaj mi pripovedujete?«

Obrnil se je in pogledal kakor blazen okoli sebe, potem pa je zakrilil z rokama in obupno zatulil:

»Moj Bog! Zmotil sem se! Čaka me je v Lyonsu!«

»No, no,« sem ga ljubeznivo potola-

žil. (Zdelo se mi je, da mu gre že na jok.) »Vendar ne mislite, da vas bom pustil na cedilu. Ne bodo vas zaprli. Vaš račun plačam.«

Možičkov obraz se je zdajci zjasnil. Zgrabil me je za roke in mi jih je iz hvaležnosti tresti, da mi jih je skoraj iztrgal.

»O, hvala vam... iskrena hvala... kako ste bili dobri z menoj, ubogim siromakom... Samo posojilo naj bo... v treh dneh ga vrnem... dajte mi, prosim, svoj naslov... Natakarka... Račun... Plačam!«

Natakarka je milostno prišla, hitro računalna in vrгла listek na mizo.

»122 frankov 40 centov? Se je moč prestrašil.«

»Saj ni toliko!« sem ga potolažil.

Pet minut nato sem mu dal svojo posetnico in še enkrat sem moral poslušati vse izraze njegove hvaležnosti. Nato sva se razšla kot najboljša prijatelja.

Teden dni nato sem slučajno spet stopil v neko restavracijo na Marble Arch. Ko sem gledal po gostih, sem opazil, da seda za sosednjo mizo neki gospod, ki sem ga na videz poznal, zraven njega pa nekdo, ki mu nisem mogel videti v lice. Nenadoma pa sem začul glas, ki je pravil mojemu znancu.

»Sodim, da ne morete biti slab človek. Zaupati vam hočem kako je z menoj: Čakam namreč svojo ženo...«

Ko sem začul te besede, sem vstal in krenil k njemu. Ostro sem ga pogledal:

»Zdi se mi,« sem mu velel, »da ste mi dolžni še sto dva in dvajset...«

Toda molče je že tekel proti vratom in izginil na ulici...

(Prevel B. R.)

A. GATTI MOJI AFRIŠKI DOŽIVLJAJI

II.

Že dolgo sem se veselil povratka v deželo svojih črnih »bratov«, v severno zulujsko pokrajino. Vozili smo se po ozki pešpoti, o kateri sem mislil, da nas bo pripeljala v bližino naših prijateljev. Ležal sem v poldnevni dremavici na strehi avtomobila, ko me nenadoma prebudi divje rjovenje, slično levjemu.

»Uuuuuuh!«
Nekaj korakov pred nami sem zagledal skupino Zulujcev, ki nam je zapirala pot. V zraku so vihneli sulice in majhne ščite iz pisane volovske kože. Eden izmed njih je tako silno zarjovel in znova dokazal svojo umetnost.

Spoznal sem Silevo, mladega Zulujca, ki bi bil pred nekaj meseci skoraj izdihnil pod smrtnimi sunki plesa s sulicami.

»Ohe, Sileva!« sem zaklical. »Kako kaj živiš?«

»Kakor mi pač Umkulumu Kulu da,« je odgovoril, očitno ne preveč vnet za življenje, ki mu ga je bil naklonil Umkulumu Kulu, najvišji med bogovi.

»Ali si se že oženil z Mdabuli?« sem ga vprašal.

Zalostno je odkimal. »Ja baba,« mi je dejal, »prišel sem, da ti povem in te naprosim za pomoč. Tebe, ki si moj oče in mojega očeta oče!«

»Nu, kaj pa se je zgodilo, Sileva?«

Začel je pripovedovati svojo povest. Bila je nekako tale: Želel se je oženiti z Mdabuli, Sukumbanovo hčerko in tudi Mdabuli je imela slične želje. Zdaj je bil pa Ksipuzo, vrhovni glavar, njemu očetu zaradi nenosilnosti prepovedal opravljati obrede.

Zato je morala trpeti Mdabuli, ker je šla klicat Ksipuzo, da je rešil Silevo. Čeprav mu je ponujal Sileva svojo najboljšo kravo v zameno, se stari trdovratnež vendar ni dal pregovoriti.

Edine in zadnje besede so bile: »Dobri Mdabuli za ženo, ko mi Ksipuzo vrne čast čarovnika Bantu-Simbov!«

Sileva je potrpežljivo čakal, da je minilo deset mesecev kazni, a vendar zaman. Po tej dobi Ksipuzo še vedno ni bil vrnil Sukumbani časti — stari lisjak je že vedel za kaj!

Zulujski vojščaki pri poroki svojega tovariša

»Pojdi in govori s Ksipuzom!« me je prosil Sileva. »Če le hočeš, te bo poslušal in vrnil Sukumbani čast, in jaz se bom lahko oženil z Mdabuli ter vedno hvalil tvoje ime!«

Seveda sem mu obljubil pomoč.

Kačja čarovnica Tuadekili

Se isti dan mi je zbor črncev s kričanjem in pozdravi naznanil glavarjev prihod. Prišel je v vsem dostojanstvu, s kožo mladega leoparda čez prsi. Pokrit je bil z velikim šopom dragocenih peres; četa telesne straže ga je spremljala.

Povabil sem ga v svoj šotor; ko se je usedel na tla, sem začel govoriti o Silevi Mdabuli. Pazil sem, da sem bil olikan in nisem žalil ponosa velikega glavarja.

»Nu, dobro!« mi je dejal naposled. »Govoril bom s kačjo krotliko Tuadekili in ti bom kmalu sporočil odgovor!« Šla sva k čarovnični koči in našla tam Silevo, ki je pravkar vpraševal Tuadekili za svet.

Ker me je stvar zelo zanimala, sem prosil čarovnico, naj smem biti navzoč pri njenih obredih.

»Ti si prijatelj Zulujcev,« mi je počasi odgovorila, »ti si Silevov brat in oče, in tvoje oči niso zaslepljene tako, kakor oči drugih belcev!«

Potrpežljivo je poslušala Silevovo povest. Ko je skončal, je vzela vrečo, ki jo je nosila okoli pasu, in vrgla njeno vsebino na preprogo, na kateri smo sedeli.

Sileva, te leopardove koščice ti bodo povedale bodočnost,« je rekla z nizkim glasom, kakor zatopljena v sanje; pazljivo je gledala oblike, ki so jih bile stvorile leopardove koščice.

Kmalu se boš oženil z Mdabuli,« mu je rekla s preroškim glasom. Nato je zbrala koščice in jih spet vrgla na preprogo.

»Toda prej boš preстал preizkušnjo: dokazati moraš, da znaš premagati svojo maščevalnost, če hočeš, da bodo drugi storili isto.«

Nisem prav razumel, za kaj gre, in po Silevovem začudenem obrazu sem sodil, da si tudi on ni na jasnem.

Toda čarovnica je nadaljevala: »Vze-

mi to čarodajno korenino. Jutri, ko bo stalo sonce visoko na nebu, pojdi na grič, posvečen Umkulumu Kulu in jo skrij v sredino velikega mravljišča. Nato pojdi v svoj kralj in potrpežljivo čakaj. Toda zapomni si dobro, za nič na svetu ne smeš ziniti besedice, obrniti glave, niti ne pogledati nazaj, dokler nisi v svojem kralju!«

Ženski gostje pri poroki

Dvignila je desni kazalec in pokazala na nebo: »Umkulumu Kulu tako ukazuje!«

»Umkulumu Kulu!« je ponovil Sileva in pokazal na nebo.

V skrivališču

Čarovnica je opravila svoj posel in izginila v koč.

»Kako si se odločil zastran Sileve?« sem vprašal glavarja.

»Jutri ob zori bova šla skupaj za njim,« mi je rekel Ksipuzo, »in to, kar bo Umkulumu Kulu odločil, se bo zgodilo!«

Drugo jutro sva ob zori zapustila speče taborišče. Dolgo sva hodila in spregovorila le nekaj besed, preden sva prišla na ravni vrh grička, ki je bil brez

Preizkušnja s kopjem

Pogledal sem Ksipuzo in presenečen opazil, da je neprestano gledal Silevo in imel kopje pripravljeno za lučaj.

Sileva se nama je bližal in baš ko je bil nekaj korakov od starega kaktusa, je Ksipuzo zalučil svoje orožje. Hitro in ostro je švignila morilna sulica skozi zrak. Silevo bo pribil na drevo! Sapa mi je zastala. Toda kopje je pod večjim gospodarstvom vodstvom švignilo mimo Sileve in se zadrlo v drevo. Iz rane je pritekel potoček belega, strupenega mleka.

Slišal sem, kako je Sileva zastokal, skočil nazaj in pograbil svojo sulico, pripravljen, da se bori. Ali se bo obrnil in skušal najti skritega sovražnika? Ali bo imel voljo vzdržati in poslušati čarovničin ukaz?

Kmalu nato je glasno odobravanje gledalcev končalo pretep, ki je bil seveda le za šalo. Nato je prišel Ksipuzo, ves služben in teatralen. Spremljali so ga čarovnik Sukumbana in kačarica Tuadekili, večja množica glavarjev manjšega pomena, čarovnikov, starih indunov in drugih imenitnikov. Le lahen migljaj z roko je bil potreben, da je nastal v trenutku popoln mir.

»Sukumbani, iznova čarovnik Bantu-Simbov, ohe!« se je zadril Ksipuzo z močnim glasom.

»Ohe! Ohe!« so vsi zatulili v zboru. Ceremonija Sukumbanove vzpostavitve je bila s tem končana. Ksipuzo je zapovedal obredniku, naj nadaljuje s slovesnostmi, sam se je pa usedel k nam in bil neskončno ponosen, da nam je lahko razkazal slavo svoje moči.

Nenadoma se je začel ples. Zelo dolga vrsta deklic se je bližala, plešoč ob petju visoke in sladke pesmi. Vse so nepremično gledale v tla in ponavljale gibe za Mdabuli, ki jih je vodila. Nevesta je nosila krinko iz pobarvanih kroglic, ki ji je popolnoma zakrivala obraz.

V roki je držala kratek meč, s katerim je neprestano nekaj iskala po travi.

Mdabuli, zvesta običajem svojega plemena, je iskala poti, »ki jo pripelje do moža.«

Cez čas je skočilo iz Silevove skupine nekaj najboljših plesalcev, in njihove

gibke postave so se vile v sijajnih priretnih visoko po zraku. Ves čas so se ozirali in iskali neveste.

Nazadnje se je enemu izmed plesalcev zazdelo, da je prišel pravi trenutek, ko je spoznal Mdabuli in kakor puščica stekel z novico k Silevi.

Nato so Silevovi vojščaki vdrli na pozorišče, na čelu jim Sileva, ki je pograbil Mdabuli, stekel z njo stran in pustil tovariše, da so se vnovič stopili s Sukumbanovimi prijatelji, ki so prišli dekletu na pomoč.

Sileva in Mdabuli, ki sta bila zdaj uradno poročena, sta se vrnila in vodila ples, ki so se mu vsi pridružili. Tako so plesali, dokler ni legel mrak, a ostali so jih nestrudno spremljali s petjem.

Nato so prinesli velikanske krožnike kuhanega volovskega mesa in neke posebne buče. Tako se je začela pojedina, veselje čedalje bolj naraščalo, a bili so vedno disciplinirani in olikani.

Se dolgo v noč se je nadaljeval praznik. Potem pa so se vesele pesmi polegile in na njih mesto so stopile otožne, ki so jih peli zdaj ti pri tem ognju, zdaj drugi pri onem. Bile so pesmi o pretekli slavi njihovega rodu: nekdanjo so vladali vsej južni Afriki, zdaj so bili pa belci izrinili peščico ostalih plemen v Severno Zulujsko pogorje, kamor skoro nikoli ne stopi bela noža.

(Nadaljevanje prihodnje nedelje.)

Jubilej

Habent sua fata picturae.

Že deset let nisem videl prijatelja Nikiforja Petračevskega, odličnega ruskega slikarja. Samo tül sem o njem, da so ga prišli med slikarske zvezdnike, ki bi brez dvoma dosegel Nobelovo nagrado, če bi bil gospod Nobel res tako nobel, da bi bil pustil k tekmovanju tudi likovno umetnost. Te dni pa sem ga srečal v Pragi prav pred »Zlato huso« sredi opoldanske vrveže.

»Zdravstvuj tovariš!« me je objel Nikifor kar na ulici s svojimi orjaškimi rokami, da sem se izgubil med njimi kakor neboljeno dete. »Kako, odkod in kam?« se je vrstilo drug za drugim, dokler nisva osupla ugotovila res čudovitega naključja, da sva oba namenjena k »Zlati husi« na kozarec pizenca.

Ko sva sedela v udobnem kotičku, pa je pomislil prijatelj Nikifor dobro podstavljeni Mačenti!

»Butiljo renskega rizlinga in mešan narerek z nekaj kislimi kumaricami.«

Začuden sem ga gledal: »Kaj so boljše-viki pobrali šila in kopita? Ali si zadolžni glavni dobitek? Ali te je Rotschild posodil? Ali si se celo z milijonarko poročil?«

Od srca se je smejal Nikifor mojemu začudenju in zvito odmajal: »Ne eno, ne drugo.«

»Kako pa misliš? Jaz imam zadnjo krono! Kdo bo pa plačal?«

»Le miren bodi, moj golobček! Danes sem jaz plačnik. Jubilej praznujem!« me je potrpeljal po rami prijatelj.

»Jubilej? Saj si šele lani obhajal pedesetletnico. Menda ne misliš praznovati vsake obletnice, kakor tisti imenitni komik, ki je obhajal kar po tri jubileje na dan in bi bil že vsaj dvesto let star, če bi le glavne desetletnice seštel?«

»Ne tako! Prav pristen jubilej obhajam danes. Sicer ne telesnega, temveč duhovnega rojstva.«

»Kaj si tudi ti začel med budiste ali celo med pokrščevalce?« sem se vedno bolj čutil prijatelju.

Kaj meni mar Budha, Smith in drugi pre-roki! Je zamahnil z roko Nikifor. »Vedi, danes praznujem tridesetletnico reprodukcije svoje prve slike.«

Obrisal sem si potno čelo in mu prav iskreno čestil k jubileju dela.

»Ko bi vedel zgodbo tega slavnega dneva, potem bi mi šele čestital!« je budil prijatelj vedno bolj mojo pozornost.

»No, tak povej že enkrat!« sem postal nestrpen. Medtem je prinesla Mačenska vino in prigrizek. Prav vnelo sva se vrgla na jedato, da je koprnela, kakor sneg na vroči peči. Ko sva še zalila, je pripovedoval Nikifor naslednjo zgodbo svoje prve reprodukcije.

»Tisto leto sem posejal drugi letnik mokske slikarske akademije, pa me je iz takratni slavnj Maikovski — saj ga poznaš — in napisal v »Vremju« topel članek, češ, da mnogo obetam. Komaj sem prišel v rodno mesto Kijev, se je ozgasil že drugi dan pri meni založnik, urednik in pisatelj Sergej Goronin, izdajatelj ilustrirane mesečnice »Vesmir«. Čestil mi je že na hodniku k lepemu usnehu, svoje čestitke je ponovil v pred-sobi. Preden sva aedla za mizo, mi je še tretjič stisnil roko: »Mladi gospod, Nikifor Antonjevič, obudujem vas in vas zavidam za vaš uspeh! Tri dni zopred je hodil k meni čestitil in šele četrtega dne je rekel, da bi se čutila on. Sergej Goronin in njegov list »Vesmir« nadvse počestena, če im bom osrečil s kakšnim utrinkom svojega božanskega čopiča. Pedeset rubljev vam nakažem za reprodukcijo, še tisto uro, ko sprejem vaš umotvor, mi je udaril v roko gospod izdajatelj »Vesmira«. Z obema rokama sem zagrabil za ponudbo, saj veš, da je moj žep že od nekdanj bolehal na nihilitis vacuata.«

S svežimi močmi sem se bil vrzel takoj prve dni po povratku v Moskvo na delo. Najboljše platno sem napel in izbral ves dan barve in čipke v trgovini. Skoraj brez hrane sem slikal že vse poduhovljen tri dni in sem naslikal divno sliko »Vesna med cvetenjem«. Komaj sem strpel, da se je za silo posušila, pa brž na pošto z njo, ker je nihilitis postala spet hudo akutna.

Pa sem čakal teden, dva, tri, ves mesec v prijetnem pričakovanju vsako jutro v postelji: zdaj pa zdaj bo odprl vrata pismo-niša in se mi pokloni: »Vaše prvovhoditeljstvo, pedeset rubljev!« Prav radoveden sem bil, če mi bo našel 25 dvorubelnikov, pet deset rubljev ali celo pedesetarko. Ne, pedesetarko mi ne bo mogel dati, ker nimam 5 kopejk za dostavilno. Zato sem preudarjal, kje bi si izposodil dvajset kopejk — pet za dostavilno, 15 za napitnino —, da bi dobil celo pedesetarko...

Ko ves mesec ni bilo odgovora, sem pisal Sergeju Goroninu, da ga prosim za honorar. Spet ves mesec nobenega odgovora. Morda ni prejel pisma, sem si mislil in sem mu pisal priporočeno pismo — baš tedaj sem namreč prodal velik slikarstvo za polovično ceno, kakor sem bil izdal za platno in barve.

Cez teden dni potrkala nekdo ob desetih na moja vrata. — Pismo-niša! — mi je šlo

po vseh žilah, da mi je srce burno zaplalo. Izvolite!« sem zaklical. Res, pismo-niša so je pokazal med podboji: »Nikifor Petračevski!« in mi pomoli časopis, brez »Vašega prvovhoditeljstva« in brez pedesetarko. Jezno sem odtrgal ovoj in v rokah sem držal predzadnjo številko »Vesmira«. Res, moja »Vesna med cvetenjem« je bila notri. Za pismo sem pa zaman listal.

Na koncu leta sem dobil za svojo sliko »Nebukadnezar« prvo darilo akademije 100 rubljev, sliko sem pa prodal za 500 rubljev. Vsi časniki in časopisi so bili polni moje slave. Le eno me je jezilo v teh krasnih dneh: misel na tistih 50 rubljev, ki mi jih je bil dolžan lastnik, urednik in pisatelj »Vesmira« Sergej Goronin.

Cim sem prišel domov, je bila moja prva pot k njemu. Našel sem ga zamaknjene-ga v kup papirjev. Le izpod nočnikov me je pogledal in nemo pokazal na stol. Tam sem sedel pet minut, potem sem pa vstal: »Gospod Sergej!« — Samo potrpejpal je z roko, da naj sedem in se spet zamaknil v papirje. Čakam spet pet minut, nato pa se razjezijo: »Ni lepo od vas, Sergej Goronin!«

»Nikar se ne vznemirjajte, gospod Nikifor Petračevski! Lepo povejte, kaj vas je prineslo k meni. Morda imate kakšno sliko odveč, ki je ne morete prodati. Slabi časi, slabi časi... Kakor Vas cenim, oprostite, ne morem kupiti.«

»Poprej mi plačajte honorar, Sergej Goronin!« sem ves jezen vzkrikel.

»Kakšen honorar —?« se je resnično zavzel založnik.

»Pedeset rubljev za reprodukcijo moje »Vesne med cvetenjem«, kakor sva se domenila,« sem ga jaz prav tako ves zavzet opomnil.

Sergej Goronin se je na glas zasmejal. Pozladi si je svojo gosto brado in mi rekel z očelovskim glasom:

»Mladi gospod, veseli bodite, da jaz od vas nisem zahteval plačila, ko sem vam v objavo vašega prvencu odprl pot do slave.«

Silno me je razjezila ta nesramnost skopušnega založnika, pa sem vzkliknil: »Vsi originali mi vrnite!«

Spet se je zasmejal Sergej Goronin in si pozladi brado: »Original? Nekaj mi boste pa vendar pustili za moj trud.«

Ves divji sem zagrabil tintnik na njegovi mizi in ga zalučal vanj. »Na še en original zastonj!« Umaknil se je pravočasno, da se je razletel tintnik na steni, pustivši veliko črno liso, kakor posnetek vulkanskega izbruha. In sem odšel. To se je zgodilo 30. oktobra 1902 in obhajam danes tridesetletni jubilej.

»Prav si napravil,« sem pritril prijatelja Nikiforu in trčil z njim za ta važni jubilej.

»Kam pa je prešel tvoj original?« sem ga vprašal, preden sva se lotila.

»Še tisto zimo ga je prodal Goronin v Peterburg za 200 rubljev. Čez deset let nato pa je obhajal šestdesetletnico svojega rojstva in so ga v sliki in besedi slavili kot velikega socialnika ter vzvišenega dobrotnika kulture in človečanstva,« mi je smehljaje prinesel prijatelj Nikifor.

»Tožil bi ga bil nesramnež!« sem se raz-vnel.

Nikifor Petračevski je pa zamahnil z roko: »Ničveč. Če zapišeš zgodbo, jo bo morda bral. V Svici je sedaj s svojimi milijoni v emigraciji.«

Janko Kač.

Tarzan v filmu

Povesti Edgaria Ricea Burroughsa, ki jih zaradi zanimanja čitateljskega občinstva ni hotelo biti konec, so zdaj posnete za platno. Na njem vidimo pohod Evropecev skozi afriški pragozd, vse značilnosti džungle, njene človeške in živalske prebivalce. Film je tako poln šare, da je o njem težko raz-soditi, kaj je na njem etnografsko verne-ga, kaj potvorenega. Ima pa to dobro stran, da je močno učinkovit.

Mestoma je »Tarzan« v filmu zelo na-pet, posebno tam, kjer gredo divjaki čez skalovje in čez reko, v kateri gomazi nil-skih konj. Nekaj nagec zabode z bodalom leoparda in levino, potem pa zadavi še leva. Napet je tudi prizor, v katerem skuša ogromna gorila uropati Jano — in ki se končno gladko in srečno izteče, kakor vse takšne reči, ki so preračunane za maso.

Incident v budimpeštanski operi

V budimpeštanski operi so imeli prošle dni premiero Straussove »Egiptovske Hele-ne«. Po začetku predstave je pridruvala v operno poslopje neka italijanska grofica, ki ima v Budimpešti omoženo hčer. In je zahtevala od vratarja, naj jo pusti na kun-ljeni sedež. Vratar pa se je držal navedi-ravnateljstva in ni dovolil dami vstopa, dokler se ni končalo 1. dejanje. Grofica, ki je bila ovita v hermejinast plašč, pa je bila trmasta. Vrgla se je v dragocenem ko-žuho na tla in se ni dala ugnati, dokler ji niso izjemoma postavili v pritličje po-eh-nega stola, na katerem je sedela počakala, da je padel zastor.

Mlada zakonca Mdabuli in Sileva po poroki

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Na zadnjem ameriškem turnirju v Pasadena je reklama za šah posega po originalnem sredstvu. Nekoga dne so dr. Al-jehin, Kishdan in Dake zasedli letalo in se dvignili visoko nad mlado kalifornsko mesto.

Med poletom sta Kishdan in Dake v dovolj hitrem tempu igrala partijo. Al-jehin je sedel poleg in narekoval poteze v mikrofoni. Seveda jih je hkratu tudi to-mačili in pojasnjeval. Letalo je pošljalo s svojo brezšumni postajo električne valove na vse strani.

Čalec okoli so šahisti z zanimanjem sle-dili partiji v zračnih višavah. Pa svetov-nega prvaka so poslušali. Dnevniški so ob-širno poročali o senzaciji, ki ji tudi bujna ameriška dežela še nima para.

Radio je velik pomagač šahovski ideji. Po vseh civiliziranih deželah. Tudi pri nas. Vse hvale je vredno, da Radio-Ljubljana z vsemu podpira kulturno delo kraljevske igre med Slovence. To smo videli že ob priliki velikega turnirja na Bledu. Kes-neje je naš radio uvrstil šahoveka preda-vanja v svoj program.

V nedeljo, 6. novembra bom ob 10.30 na-daljeval v Radiu-Ljubljana ciklus svojih šahovskih predavanj. To pot se bom lotil končnic, ki so vse premalo priljubljene v naših šahovskih krogih.

Sicer pa končnice vedno mučijo po-vprečnega šahista. Premalo so preorane za široko publiko. Veselilo me bo, če bom mogel izdatno popraviti nedovnem de-ostek.

Zanimanje za dvoboj mojstrov Elikas-es—Spielmann, ki je v njem mladi tirol-ski prvak porazil vele mojstra Spielman-na, je veliko. Partije krožijo po vsem svetu. Zato moram tudi našim šahistom poka-zati, kako mladi mož igra.

Beli: Spielmann Črni: Elikases

1. d2—d4 d7—d5

2. c2—c4 c7—c6

Ta, tako imenovana slovenska obramba, je zelo priljubljena.

3. Se1—f3 e7—e6

4. Sb1—c3 d5—c4

Spielmann je žrtvoval kmeta. Pa je čudno, da ga mladi njegov nasprotnik jemlje in brani. Mladina ima navadno rajša napad.

5. e2—e4 b7—b5

6. e4—e5 Lc8—b7

7. Lf1—e2 Sg8—e7

8. Sc3—e4 Se7—d5

Oba skakača sta si poiskala udobna po-ja.

9. 0—0 Sb8—d7

10. Sf3—g5

To nastaviša past. Črni namreč ne sme odgovoriti 10. ... h7—h6. Sledilo bi: 11. Sg5×e6. f7×e6 12. Le2—h5+ z zmagovi-tim napadom.

10. ... Lf8—e7!

Elikases je videl vse

11 f2—f4 g7—g6

Prav za prav ima črni težave. Vedno je tako, če prebavlja v otvoritvi ugrabljenega kmeta. Beli igra na napad. Saja mora. Kmeta je dal zanj. Spielmann igra celo zelo lepo na napad. S prihodnjo svojo po-tezo začenja dolgo kombinacijo, ki z njo ujame celo nasprotnikovo damo.

12 f4—f5

Čakati beli ne more. Sicer igra črni

Dd8—b6 in c6—c5.

12. ... e6×f5

Na 12. ... g6×f5 bi sledilo: 13. Sg5×

13. f7×e6 14. Le2—h5+, Ke8—f3 15. Lc1—b6+, Kf8—g8 16. Dd1—g4+!! f5×

g4 17. Lh5—f7

13. e5—e6 f7×e6

14. Sg5×e6 Dd8—b6

15. a2—a4!

Spielmann igra silno energično

15. ... f5×e4

Če črni figure ne vzame, temveč igra

15. ... c6—c5, bi sledilo 16. Se6—g7+, Ke8—d8 15. Se4—g5 in nato a4×b5

16. a4—a5!

Beli lovi damo. Na a6 jo žene, kjer jo mora doleteti usoda. Vse to je Spielmann očividno kombiniral že v svoji 11. potezi.

16. ... Db6—a6

17. Dd1—c2 Sd7—f6

Pravilno sodi črni, da se mu mora zrušiti pozicija, če pade kmet na e4. Spiel-mann pa še ni končal.

18. Tf1×f6! Le7×f6

Seveda ne: 18 ... Sd7×f6. Beli bi z 19. Sd5—c7+ dobil damo.

19. Dc2×e4 Ke8—f7

20. Se6—c5

Kajne, da je Spielmann vse to zelo lepo igral. Dama je srečno zajel. Zmaga se mu močno smehljala. Prav za prav je je zaslu-žil, ker je energično kombiniral.

Mladost ima srečo. Elikases ima v svoji poziciji presenetljivo rešitev. Saj je ni mo-gel predvidevati. Spielmann pa še manj, vsaj takrat ne, ko je v 11. potezi napad začel.

19. Dc2×e4 Ke8—f7

20. Se6—c5

Kajne, da je Spielmann vse to zelo lepo igral. Dama je srečno zajel. Zmaga se mu močno smehljala. Prav za prav je je zaslu-žil, ker je energično kombiniral.

Mladost ima srečo. Elikases ima v svoji poziciji presenetljivo rešitev. Saj je ni mo-gel predvidevati. Spielmann pa še manj, vsaj takrat ne, ko je v 11. potezi napad začel.

19. Dc2×e4 Ke8—f7

20. Se6—c5

Kajne, da je Spielmann vse to zelo lepo igral. Dama je srečno zajel. Zmaga se mu močno smehljala. Prav za prav je je zaslu-žil, ker je energično kombiniral.

Mladost ima srečo. Elikases ima v svoji poziciji presenetljivo rešitev. Saj je ni mo-gel predvidevati. Spielmann pa še manj, vsaj takrat ne, ko je v 11. potezi napad začel.

19. Dc2×e4 Ke8—f7

20. Se6—c5

Kajne, da je Spielmann vse to zelo lepo igral. Dama je srečno zajel. Zmaga se mu močno smehljala. Prav za prav je je zaslu-žil, ker je energično kombiniral.

Mladost ima srečo. Elikases ima v svoji poziciji presenetljivo rešitev. Saj je ni mo-gel predvidevati. Spielmann pa še manj, vsaj takrat ne, ko je v 11. potezi napad začel.

19. Dc2×e4 Ke8—f7

20. Se6—c5

Kajne, da je Spielmann vse to zelo lepo igral. Dama je srečno zajel. Zmaga se mu močno smehljala. Prav za prav je je zaslu-žil, ker je energično kombiniral.

Mladost ima srečo. Elikases ima v svoji poziciji presenetljivo rešitev. Saj je ni mo-gel predvidevati. Spielmann pa še manj, vsaj takrat ne, ko je v 11. potezi napad začel.

19. Dc2×e4 Ke8—f7

20. Se6—c5

Kajne, da je Spielmann vse to zelo lepo igral. Dama je srečno zajel. Zmaga se mu močno smehljala. Prav za prav je je zaslu-žil, ker je energično kombiniral.

Mladost ima srečo. Elikases ima v svoji poziciji presenetljivo rešitev. Saj je ni mo-gel predvidevati. Spielmann pa še manj, vsaj takrat ne, ko je v 11. potezi napad začel.

19. Dc2×e4 Ke8—f7

20. Se6—c5

Kajne, da je Spielmann vse to zelo lepo igral. Dama je srečno zajel. Zmaga se mu močno smehljala. Prav za prav je je zaslu-žil, ker je energično kombiniral.

Mladost ima srečo. Elikases ima v svoji poziciji presenetljivo rešitev. Saj je ni mo-gel predvidevati. Spielmann pa še manj, vsaj takrat ne, ko je v 11. potezi napad začel.

19. Dc2×e4 Ke8—f7

20. Se6—c5

Kajne, da je Spielmann vse to zelo lepo igral. Dama je srečno zajel. Zmaga se mu močno smehljala. Prav za prav je je zaslu-žil, ker je energično kombiniral.

Mladost ima srečo. Elikases ima v svoji poziciji presenetljivo rešitev. Saj je ni mo-gel predvidevati. Spielmann pa še manj, vsaj takrat ne, ko je v 11. potezi napad začel.

20. ... Ta3—e8

21. De4—f3

Beli veže lovca, da mu ne udari na d4.

22. ... Te8×e2

To je rešitev! Če vzame sedaj dama trd-njavo, udari lovca z f6 na d4 s šahom in pobije nato belega skakača na c5.

23. Sc5×

Ta veliki rop je sedaj zelo zagrenjen.

23. ... Te2—e1+

24. Kg1—f2 Th8—e8

Črni je počasi nabral nadomestilo za iz-grubljeno damo, razen tega pa ima še mo-čan napad. Beli se ga ne more ubraniti. Preveč črnih figur mu strelja na kralja.

25. b2—b4 Kf7—g8

26. Lc1—b2

Sedaj šele je beli dokončal mobilizacijo!

26. ... Te1—e3

27. Df3—d1 c4—c3

Po težkem boju ima sedaj črni zaključ-no besedo. Elikases igra svoj napad zelo čvrsto.

28. Lb2—c1 c3—c2!

Začetek konca!

29. Dd1×c2 Te3—e2+

30. Dc2×e2 Lf6×d4+

31. Lc1—e3 Te8×e3

32. Pe2—f1

Zalostno.

32. ... Te3—a3+

Beli se vda!

Zelo zanimiva, živa partija, ki je obema mojstroma v čast.

28. Lb2—c1 c3—c2!

Začetek konca!

29. Dd1×c2 Te3—e2+

30. Dc2×e2 Lf6×d4+

31. Lc1—e3 Te8×e3

32. Pe2—f1

Zalostno.

32. ... Te3—a3+

Beli se vda!

Zelo zanimiva, živa partija, ki je obema mojstroma v čast.

28. Lb2—c1 c3—c2!

Začetek konca!

29. Dd1×c2 Te3—e2+

30. Dc2×e2 Lf6×d4+

31. Lc1—e3 Te8×e3

32. Pe2—f1

Zalostno.

32. ... Te3—a3+

Beli se vda!

Zelo zanimiva, živa partija, ki je obema mojstroma v čast.

28. Lb2—c1 c3—c2!

Začetek konca!

sonca in miru, in koliko je v tem nepre-stanem hrepenenju boja na vsakdanji kruh. Pa kljub vsem bolečinam so ti ljudje polni dobrega smeha. — Andrejec, ta ne-poboljšljivi potepuh, ki izgubi harmoniko in vložil potem prošnjo na samega Hinden-burga, naj mu on kupi drugo, da brez harmonike ne more, pa ne more živeti, je vprav imenitno naslikan. Nemške ob-lasti mu harmoniko kupijo. Sam prezid-ent nemške republike! — se baha An-drejec. Pa se ti lepega dne spomni, da nima dežnika. Hm, če mu je Hindenburg lahko kupil harmoniko, bo tudi za »mar-loc« dal, si misli preprosta potepuška du-ša, in dobi — res — še dežnik. Ta tra-gična figura, zmornost vesela in priprav-ljena drugega razveseliti, in na zunan gr-čavi, Pepon s svojo mehko dušo, sta naj-boljša slovenska.

Kljub vsem rastoči bedi, ki utaplja ru-darske kolonije in mrtvaško tišino, nosijo naši ljudje obup zmerom z nekim čudnim ponosom, z dobrim nasmeškom, vsako uro pripravljeni za šalo in s tisto trmasto slo-vensko vero, da pride boljše časi in pa da se vrnejo slej ali prej v domovino. Ali to je le vera, gigantska sila našega človeka, ki se neče vdati, ki neče biti premagan. Na zunan robati, proti seji nepopustljivi — jih od dne do dne bolj grize črv tujstva in stroj jih ubijata, pohabljata, uničujeta cele družine, bolnice so polne, v vsaki hiši je bolnik, glad, generaini direktor, inženjer industrijskega gospodarstva, plača za opremo vile tri milijone dinarjev, ki jo opremilja sušnji umetniki, dekleta pro-padajo, rudar, bit od vsega sveta, kolne in pije, vse je napredaj, vse je za smrt. Mesta rasto. Tam, kjer je prej bilo mo-čvirje, je zdaj nesluteno razkošje, velika-ske trgovske hiše, krasna kinogledališča, bari, hoteli, razkošne ceste, kamni, stro-ji, saje, smrad po očiščju in amonijaku, plavži, žarčice baterije koklerji, podnevi in ponoči kresovi, kriki in stoki, siljane re-klama, neskončne vrste avtomobilov — in rastoči milijoni brezposelnih, armade gladujočih v tej evropski Ameriki, mi-lioščinariji in debeli bogatini, rjave unifor-me ošabnih fašistov, črne uniforme mrkih komunistov, rdeča bandera in Reichsban-ner, procesije demonstrantov, manifestan-tov, protestantov in katolikov, cestne bit-ke zjutraj, opoldne in zvečer, policija, streljanje, mlčki in objokane matere in žene in otroci.

Štrajns obraz doba.

A ob vsem tem Pepon sanja vo toži, — izseljenec, brezposelnik, rudar, miloščinar, — o socialni krivici, o izseljenčev usodi. Zvečer je s svojo ženo Anko na vrtu. Gle data tulipane, ki jih saje duše. Te rože, ki so tako lepe in razumne, da veljajo za podobno neumnosti. Drugim služijo denar-je, same zase pa odčitajo in se plode brez konsti in Pepon govori:

»O tvoji gredi razmišljam, Anka, o tvo-jih tulipanih. Tudi z menoj je tako, tudi z nami... Presajeni smo v to zemljo in ka-ko nas duši! Orumeneli bom jaz in ti in otrok, ki se še rodi in ti, in koliko še dru-gih! Kaj je sam rožnati cvet sadu pa ni-kačkane. In kar je novine, se tu izgub-lja ali gre dalje po svetu. Usodi smo za-pisani. A jaz, Anka, ne bi rad bil tulip-an. Drevo bi hotel biti, jabilan na domači rebri ali pa hrast na gmajni, da bi me še burja ne izručala!

Tako je s Peponom, tako je z vsemi na-šimi Slovence sanje in tožba je to, slo-venski boj — hrepenenje in tožba vsakega majhnega naroda.

Ravljjen je v leta odstavek položil smi-sel svojega dela. Izluščil se sredi knjige kakor biser v boju vsega, vsega proletar-ista in majhnega naroda proti socialni krivici.

Mali Jakob, Nemec, se bje z gospodo po delavskih zbornicah in pisarnah gene-ralnih direktorjev, vodi delegacije stro-kovnih organizacij, majhen je, skoro sme-šen, smešen tem bolj, ker le vse skupaj vrag jemlje. Socialdemokrat je, možček. Rektor Kranach, velika, inteligentna du-ša, je v svojem humorju ujedljiv proti nje-mu kakor gad, človek širokega duha in globokega socialnega čuta, ki pa izginja v lastni bolečini in je nemočen proti indu-strijskim baronom in strojem. Rudar, do-mači in izseljenec, vsi so enaki, pa sanja-jo in tožijo, ali se izgubljajo v strankar-skih bojih, v predmestjih, kjer je trenutek bog, prostitutka ljubezen, beg počitek. Ne-

srečni Helms, Nemec, sdvija zaradi bede in zaradi nesrečne ljubezni do propale Lo-te, ki je okusila razkošje bogatega lase-njerja in njegovega pest, se izgubi na dnu in postane morilec. Sila so se sproščle v nič, v masčevanje brez sledu. Propad.

Ravljjen temu ni kriv. Dal je tisto, kar je. Njegovo delo ni laž. Tam, kjer mu zaradi tega ali onega ni šlo od arca, je mrtvo in kakor dejstvo suhoparno. Obil-kovno lepo prikazati razne proslave, ki jih stiska obroč bede, je trd oreh, zlasti še, če se zaradi omejenega prostora ni moči razmahnuti. Das' je knjiga skozl in skozl vedra, z nasmehom pisana, bje iz nje groza. Krut je Ravljjenov realizem, ki pre-haja mestoma v nepotreben naturalizem, dovolj sam po sebi. Delo, katerega hbi ni-moj namen razkrivati in se dotikam je najbolj perečih stvari, je tako pošteno in toplo napisano, kakor le malokatero; ni izumetničeno. Ni roman, ne novela, ni povest — ko iztrganega življenja je. In ker je to, ker je hotelo biti živo, je zaradi vladajočega časa marsikaj pridrušeno, mar-sikaj neizjajeno, je nakazano, iz neke bo-lstne bojazni, da ne bi preveč ali vsega povedal, skrito. Vse kaže, da je hotelo biti več kakor je. Skopo, za to snov pre-skopo določeni prostor je pisatelja zasu-žil, tako da se ni mogel lotiti izseljenca v njegovi veliki podobli današnje socialne krize. Vendar, izvršil je pionirsko delo. In da je poleg krasno opisane Westfalije prikazal tudi današnje politično in indu-strijsko življenje nemškega delavca, je de-hu, zlasti ker je namenjeno množici, v ve-liko korist. Vsekakor pa bi bil mogel naj-ti ali moral dati rudarju-izseljencu malo drugačen ideal kakor sta dva granta. Pe-pon jih je bil že vesel, tudi Anka, in nčče od tistih tisočev, ki so ostali v Westfaliji jima ju ne za-vida. Ali delo, ki je p'sano tako pošteno, bi moralo izzveneti in bi moralo imeti nit velike skupnosti, v neki rešitvi za vse.

Pa kakor sem dejal: na delu je težka pest. In kakor »mora uboga reznica zar-devati vsa stoletja, da je paradoks: in vendar ni njegova krivda, pravi Schopen-hauer, se je Ravljjen moral ravnati malo po pravilu: »Če molčim, ostanem modri-janc, namreč, da se je delikatnim stvar-tem, nekaterim socialnim in političnim vprašanjem, ki so v pogledu izseljenca njuna, ognili ali pa jih le nakazal.

Tisti pa, ki bo hotel, bo Ravljena razu-mel, si v megi današnjega evropskega sveta lahko utri pot do sonca, o katerem sanja izseljenec, in dal pisatelju »Tulipa-nac« v duhu roko.

Rudolf Kresal.

Srečko Kosovel v slovaškem prevodu. V najnovejši številki slovaškega književno-umetniškega mesečnika »Elanc« sta izšla dva prevoda iz lirike Srečka Kosovega. J. Ha-ranta je preložil v slovaški jezik »Pesem in »Sonet smrti«.

Razstava umetniške skupine »Oblik« v Beogradu. Umetnostna skupina »Oblik« bo v nedeljo otvorila v Umetnostnem paviljo-nu na Malem Kalemegdanu razstavo slik, grafik in kipov. Po številu del in razstav-ljalec bo to ena največjih razstav v pre-slojnicah.

Dve novi knjigi založbe »Nolit«. Znana beogradska založba Nolit je objavila v zad-njem času prevode dveh malih znanih av-torjev. V knjigi »Samac« ameriške pisatelj-ice Agnes Smedley se izpoveduje žena, ki se z največjimi žrtvami in s čudovito življenj-sko silo prebija skozl življenje v današ-nji ameriški družbi. »Samac« je avtobiogra-fija, roman preživljenega življenja, eden najsilnejših krikov ženske duše, kar smo jih kdaj slišali iz književnosti. Pretresljiva knjiga! — Drugo knjigo z naslovom »Je-reji bez novca« je spisal Michael Gold. Opi-suje z nepotvorjenim realizmom življenje in umiranje siromašnih Judov najhujške židovske četli. Knjiga odpira pogled v ko-lektivno usodo stotisočev in pomeni zlasti za nas odkritje novega sveta.

Za inscenacijo nove Leharjeve operete »Ju-lietta«, ki jo bo še pred božičem uprizaril »Grosses Schauspielhaus« v Berlinu v režiji Maxa Reinhardta, bodo potrošili okrog 2 milijona dinarjev. Križa?

Položaj današnjih gledališč označuje vest iz Budimpešte, da se je ondi ustanovilo ta-kozvano »Vinarsko gledališče« (Filler scin-ház), v katerem so cene od dveh pengov do 50 vinarjev. Specializeta gledališča je tudi to, da daje vstopnice na up, če gost nima de-narja pri sebi.

Janko Kač:

GRUNT

TRETI DEL.

I.

Večer je legal na zemljo. V daljavi se je čula slabotna pristrelka, ki so jo zdaj pa zdaj udušile polke lahke poljske baterije, ki se je še držala nekje za vasjo. Škipaje so se premikale skozl vas kolone vozov. Prav pod soncem, ki je stalo še za dva moža nad obzorjem, je gorela velika vas in zdelo se je, kakor da bo zdaj pa zdaj padla tudi sončna obla v ognjeno morje in bo vsega konec.

Ranjenci so hropili med zelenjem krompirja in grebli v razpokano zemljo s prsti, da so jim krvaveli. Na širokih zarah je vstajal in padal zastaven dragonec, ves zasipev v obraz, se grabil za trebuh in rjul kakor žival. Granatni drobec mu je bil pretrgal čreva. Kakor pošastno odpevanje neubranega zbora so vpadale v njegov krik kletve, molitve in prošnje: »Der Teufel solls holen... Marija, Marija...; vode... Wasser; Jezus... Tak pridi no hudič po nas... ko nas je Bog v zadnjico sunil. Joj, ojoj, hu juhuuuuu...»

Tonče je pa ležal vznak v razgonu, negiben. Debele zelene muhe so se sede na napol zaprtih očeh in sesale vlago iz njih. Na svetli sabli so se odbijali zadnji sončni žarki...

»Sanitejci!« je nekdo kričnil v to brezupje. Kakor da jih je poklicalo vteleseno upanje, so prenehali ranjenci vzdihovati, celo dragonec na zarah je obstal za hip vravnat, kakor da straži to smrtno plesišče... Res, izza vasi se je pomikal voz z rdečim križem. Kakor pri lovu je šlo pred njim morda deset vojakov v presledkih drug za drugim. Čim so ranjenci videli, da se bliža pomoč, so hiteli klicati, mahati in lesti proti vozu. Čudna tekma se je pričela: kdo bo prej rešen...

Kako počasi se je bližala saniteta! Ni mogla hitreje, ko je bilo treba vsakega ležečega vojaka pogledati, če ni morda še živ. Voz je prihajal bliže, odhajal in spet prihajal ter jemal s seboj ranjence, mrtvece pa so zlagali na kupe kakor slabovečne vreče krompirja...

»Mjort

Iz življenja in sveta

Večno življenje

Skrivnost možganskega podaljška in vitamina G

Angleški fiziolog dr. Bidder je postavil trditve, da je staranje in smrt v neki določeni zvezi z rastjo. Bitja, ki ne prenehajo rasti, tudi ne umrejo, če jih ne usmrtijo kvečjemu nasilni procesi, sovražna druga bitja, ki se od njih redijo, ali bolezenske klise.

Takšno bitje je n. pr. žival, od katere izvirajo naše solske gobe. Poleg mehkega, lukničavega ogrodja teh gob obdaja to žival živo tkivo, ki se ne razlikuje dosti od tkiva človeškega telesa. Morska goba rase neprestano in če bi ne imela neštetih sovražnikov, ki jo zasledujejo, in če bi je ta ali oni slučajno odtrgal od tal, na katerih živi, ter je predal smrti v valovih, bi zrasla lahko do neznanske velikosti in ne bi umrla.

Sposobnost za večno življenje je bila dana po dr. Bidderju organizmom že od vsega početka, a se ni izkazala za izvedljivo. Dar večje gibčnosti in lažje prilagoditve okolici plačujejo zato živali in ljudje s staranjem in smrtjo. V morjih je možnost

mirnega razvoja morda večja nego na kopnem, zato postajajo neke morske živali neprimerno večje nego kopne in možno je, da se skrivajo v morskih globinah celo velikani, o katerih nimamo niti pojma.

Na kopnem pa se orjaki niso mogli obdržati in so propadli kakor dinosavri. Končno je prišla narava do neke najbolj primerne velikosti, ki znaša za človeka 160—180 cm, za žensko malo manj. Tu preneha rast, kar je v glavnem posledica določenih kemičnih vplivov. Ti kemični vplivi povzročajo potem staranje in smrt. Če bi mogli podaljšati čas rasti, bi si podaljšali tudi življenje, a ker človek gotovo ne bi imel interesa za še večjo rast, bi morala znatnost odkriti pripomočke, da bi brez nadaljnje rasti podaljšala življenje, to je zavrla razvoj staranja in smrti. To je videti nemogoče. Morda pa bodo odkrili kdaj kakšno podaljševalno metodo v zvezi z žlezo hipofize, ki ovira preveliko rast, in z vitamini G, ki je po vsem videzu v zvezi s predčasnim staranjem.

Konec demonstracij gladnih v Londonu

Angleški detektivi spremljajo v avto znanega delavskega voditelja Hanningtona, ki je organiziral pohode in demonstracije gladnih

Vpliv lune na vreme

Kako sodi o teh odnošajih znanost

Med ljudmi je zelo razširjeno mnenje, da sta naša zemlja in luna v tesnem medsebojnem razmerju. Kaj pravi znanost o tem?

Natančna raziskovanja mnogih učenjakov kažejo, da je ta vpliv meseca na vreme, če sploh obstoji, vsekakor zelo majhen in se kaže sedaj v tem smislu, sedaj pa zopet v nasprotnem. Meteorolog Slegmund Günther je dolgo let raziskoval ta vpliv in je svoje uspehe reasumiral tako, da ne kaže vmesec v naših širinah nobenega takšnega vpliva na barometer, dež in veter, da bi ga bilo mogoče ugotoviti v dvajsetih letih. Če ta vpliv eksistira, je tako minimalen, da ni vredno ozirati se nanj. To je pa treba priznati, da učinkuje mesec globalno na naše ozračje kakor na svetovna morja, ki jim ustvarja plimo in oseko. Zrak se mora proti njemu periodično prav tako dvigati kakor vodovje. A ta zračna plima in oseka morata

biti minimalna, v kolikor ju moremo teoretično sploh določiti.

Laplace in Bouvard sta dognala, da povzročata na barometru komaj nihaj dvih stotink milimetra. Malo čudno je slišati, da je učinek meseca na zrak toliko manjši nego na težjo vodo. A to se da kaj pojasniti. Baš zato, ker je zrak tako lahek in prožen eventualni zračni val, ki ga povzroči mesec, ne more dolgo vztrajati, temveč se takoj razteče na vse strani, a prožnost ozračja upošteva ravnotežje v najkrajšem času. Privlačnost meseca poleg tega ne učinkuje mahoma, temveč že dolgo pred njegovim najvišjim stanjem. Ozračje se razteza, postaja istočasno s nastajanjem zračnega vala ob svoji meji lažje, tako da višji zračni stebel ne obremenjuje nižjih plasti. Skratka niti praktično niti teoretično se ne da dokazati, da bi mesec imel kakšen poseben učinek na ozračje in s tem na vreme kakor trdi staro ljudsko mnenje.

Slabotni značaji ozdravljivi

Ljudi, ki nimajo nobene izrazite volje, ki se dajo lahko vplivati in ki ne vedo najti svoje poti v življenju, imenujemo slabotne značaje. Dejstvo pa je, da jim ugotovimo postati prehodno podobne tudi močne osebnosti, ki imajo drugače veliko duševne prisotnosti in aktivnosti. Skrbni in tuge duševne ali gnotne vrste povzročijo lahko tudi v močnih osebnostih neko nedopornost.

Kakor so psihiatri že davno ugotovili, segajo vzroki šibkega značaja prečesto-krat v otroško dobo. Nekemu znanemu umetniku je narava podala n. pr. poleg velikega talenta in bogastva fiksno idejo, da zasluži premalo in da bo čisto obubo-žal. S to njegovo slabostjo se je okoristil neki pustolovec, ki ga je začel izsiljevati in ga spravil v takšen obup da so ga zgrabile samomorilne misli. Tedaj so ga spravili k zdravniku, ki je ugotovil, da tiči prvotni vzrok njegove šibkosti v tem, da so ga v otroških letih popolnoma pomehkžili in ga vzgojili tako, da je bil nesposoben za realno življenje. Na podlagi te diagnoze je zdravnik našel pravilno metodo, ki je nesrečnika ozdravila.

Neki znameniti skladatelj je čutil spet čuden strah pred ženskami. Ustvarjal si je, da ga ovirajo v njegovem delu, zato se jim je popolnoma umaknil. Zdravnik za duševne motnje je dognal, da so sklada- telja v otroških letih starejši bratje vedno zapostavljali in ravnali z njim, kakor da je manj vreden. Ker mu je bila mati vedno boleha, ga je vzgajala pestunja. To ga je še bolj potlačilo in rezultat je bil ta, da se ga je prijelo neko sovraštvo

Smrt v plavžu

V Mühlheimu na Hesenskem se je te dni primerila strašna nesreča v plavžu Friederika Viljema Nek: predelavec je porinil v plavž kovinski drog, ki ga je nena- doma nesel kvišku in ga vrel v peč z raz- beljeno rudo. Moža niso mogli rešiti. Ker pa nesreča navadno nikoli ne pride sama, se je kmalu po tem zgodilo še nekaj huj- šega. V peč je vdrl zrak in nastala je eks- plozija, pri kateri je bilo pet mož rešene kolone hujše ali lažje ranjenih.

Častna legija za Yvette Guilbert

Francoška šansonetka Yvette Guilbert je pred kratkim prejela odlikovanje Častne legije. To odlikovanje ima svojo zgodovino in zgodbo.

Pred kratkim so hoteli v Parizu biva-joči inozemski novinarji počastiti največjo fran- cosko šansonetko. Povabili so jo na poje- dino katere se je bil udeležiti tudi minister Aristide Briand. Ko je napolnil čas zdravic, je v nemalo začudenje zbrane družbe vsta- la prva slavljenska, napravila nekaj kora- kov proti vnanjemu ministru Francije in spregovorila: »Častita gospoda! Gospod mi- nister! Jaz si nisem pridobila slovesa v po- stelji ampak na gledaliških deskah. Če ima vlada kaj smisla za takšne reči, bi mi morala podeliti odlikovanje Častne legije!« Briand je pritril, da ima slavljenska po- polnoma prav, a ni več ugetoval izposlovati zaslužni umetnici odlikovanja, ki ga je pre- lela sedaj — pač dvakrat po lastni za- slugi.

Milijon komarjev nokončanih v eni uri

18 letna Germaine Gourdon, hči znane- ga francoskega učenjaka, pomaga očetu v laboratoriju in te dni je prišla na idejo, ki bo najbrže tudi nji prinesla slavo. Germaine posebej so ultraviolečni žarki, s katerimi dela poskuse v industrijske svrhe.

Nedavno je mlada dama ugotovila, da imajo ultraviolečni žarki velikanstvo pri- vlečnost za mrčes. Zato je skonstruirala preprosto napravo, sestojajo iz žarnice z močnim reflektorjem. Skozi ta reflektor se žarki koncentrirajo v posebni cilindrični odprtini. Mogočna svetloba privablja ko- marje in mušice, ki zaidejo v prazen pro- tor in od tam v posebno vrečko, iz katere se ne vrnejo več živi.

Napravo so z uspehom preizkusili v francoskem kopališču Saintes Maries de le Mer, kjer je aparat, ki je tehtal bori 20 kilogramov, uničil vse komarje.

V slučajih zastrupljenja, povzročene- ga po zastrupljenju pokvarjenih jedil ka- kor tudi po alkoholu, nikotinu, morfiju, opiju, kokainu, je uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice bistven pri- pomoček. Zdravniška strok dela navaja- jo, da pri zastrupljenju s svinčeno staro- preizkušena »Franz Josefova« voda ne odpravi samo trdovratno zapoko, temveč da učinkuje tudi kot specifično proti- sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in spe- cerijskih trgovinah.

Številke govore

Svetovna radijska zveza je pred krat- kim izdala statistiko o radiu po vsem svetu, ki kaže, kako silno se je razvila ta naprava v teh kratkih letih svojega ob- staja.

L. 1920. je bilo po vsem svetu komaj ne- koliko tisoč družin, ki so imele svoj radio, danes jih je skoraj 34 1/2 milijona, tako da cenijo vse poslušalce na kakšnih 138 mi- lionov. Oddajne postaje izdajo letno za svoje naprave in programe okrog 8 mi- liard dinarjev. Kulturni pomen radija nam postane očiten, zlasti če upoštevamo, da je samo za honorarje umetnikom in av- torske pravice v preteklem letu izplačal dosti več nego poldrugo milijardo dinar- jev. Njegov gospodarski pomen osvetljuje- jo še sledeče številke:

Oddajne družbe zaposlujejo danes 25.000 do 30.000 ljudi, v radijski industriji je bilo l. 1931 samo na Nemškem in Angleskem zaposlenih okrog 230.000 ljudi, skupna vrednost vseh sprejemnih aparatov znaša po približni cenitvi do 50 milijard dinar- jev.

★

Kriza ni šla niti mimo ameriških mili- jarderjev, kakor kažejo naslednje številke:

Rooseveltovo imetje, ki je znašalo še l. 1928. 200 milijonov funtov, cenijo danes »samo« 30 na 30 milijonov funtov. Henry Ford, ki se je kosal še nedavno tega z Rooseveltom, si je ohranil »samo« 40 milijonov funtov. Približno v tem razmer- ju se je zmanjšalo tudi imetje drugih ameriških Krezov. Statistika ugotavlja, da si je večina ameriških milijonarjev oču- vala samo neko razmerno blagostanje in da je danes prav za prav Angleska dežela bogatstvo. Angleska šteje 540 milijonar- jev in med temi jih je 157, ki imajo več nego 100.000 funtov letnih dohodkov. A tudi angleški Krezji niso šli skozi krizo brez izgub, kakor »pomrjavljeno« pripo- minja statistika.

Tragedija na jezeru

Na jezeru Erie, ki leži na severu Zedinjenih držav, je pred dnevi razsajal hud vihar. Ko je reševalna kolona odplula s čolnom na pomoč neki ogroženi ribiški barki, se je čoln preuknil in posadka je padla v vodo. Nekemu članu rešilne odprave je grozila smrt, zato so ga začeli reševati vsi tovariši, ki so ga sicer z veliko muko potegnili na suho, kjer pa je kmalu nato zdihlil

Mož iz ljudstva med ljudstvom

Francoški ministrski predsednik Herriot je med obiskom v Španiji hodil po ulicah med množicami, ki so ga burno aklamirale

Namakanje ustvarja rodovitna tla

Umetnost, ki so jo poznali že najstarejši narodi

Ze tisoče let izkoriščajo v starih kultur- nih deželah ob Nilu in Evfratu, v Indiji in na Kitajskem, za obdelovanje vsako ped zemlje, kamor se da dovajati namakajoča voda. V Egiptu, kjer obsega namakano zemlje danes 31 140 kv. km, je bilo vodno gospodarstvo pred 2000 leti celo na višji stopnji nego danes in že samo po faro- nih zgrajena, 686 kv. km obsegajoča zbiral- na kotlina Morskega jezera, ki je bila do danes največja namakalna naprava nasve- tu, nam to dokazuje. Danes je to jezero izginilo in obsežna ozemlja ob morski oba- li, kjer je prej zemlja rodila vsakovrstne kulture, so se spremenila v močvirje. Šele v novejšem času so Angleži z zgraditvijo velikih jezer v Zgornjem Egiptu izboljšali namakanje.

S posebnimi napravami po tako zvanem sešifskem sistemu, z jezovi, nasipi itd. ču- vajo tu rodovitno zemljo pred nilskimi po- plavami, obenem pa odvajajo vodovje v zbiralne kotline, od koder jo spuščajo v času suše na njive in polja. Ta sistem omo- goča dve in celo tri žetve na leto in pri- delavo rastlin, kakor sladkornega trsa in bombaža, ki potrebujejo samo za svoj raz- voj več nego pol leta.

Ob Indu in Gangi je namakalna kultura prastara in gre pred vsem v prid riževim poljem, ki zahtevajo ob določenih časih veliko moče. Tudi tu je poljedelstvo za- dolgo časa zaostalo v svojem razvoju in je šele angleška uprava z zgradbo ogromnih prekopov in zbiralnih jezer pospešila ta razvoj. V Birmi, Siamu, Kambodži, sploh

v vsej Zadnji Indiji, na Filipinih in na Javi so Kitajci po vsej priliki že v davnem času naučili domačine namakanja plodnih tal.

Kitajci so to umetnost prevzeli od sred- njeazijskih ljudstev že v 3. tisočletju pred našim štetjem in so jo tako izpopolnili, da prevajajo vodo s pomočjo v terasah zgra- jenih zbirališč celo v gorate dežele. Na Japonskem je namakanje tal istotako vzor- no, v Srednji Aziji in Severni Afriki je obdelovanje zemlje mogoče samo po zaslu- gi namakalnih sistemov in celo v izžgani Arabiji, v saharških in libijskih oazah se vrši namakanje kultur s pomočjo dvigalnih vodnjakov ali kakor v sredini suhe av- stralske celine s pomočjo artezijskih vod- njakov.

V Zedinjenih državah so bili že Indijan- ci prišli graditi namakalne naprave in Mormoni so že pred desetletji spremenili na isti način puščavo okoli Slanega jezera v plodovito zemljo. Po tem zgledu so se ravnali prebivalci »Suhega Zapada«. Kjer so se prej razprostirale ogromne puščave in žalostne stepe, zelenijo danes bogotno pšenična, koruzna in hmeljska polja ter vi- nogradi. Puščavnih tal pa je tu še ogromno in silovite kulture bi tu nastale in bodo nastale, ko bodo rešili problem njihovega namakanja. Ta tla imajo namreč veliko prednost, da vsebujejo neprecenljivo mno- žine rudniških soli, ki jih voda in dežev- je nista mogla izorati in ki so rastlinam najboljša hrana. Tla so nadalje lahka in rahla, saj sestojijo iz preperle prakamenine.

Zofija Schliemann

Srčni roman velikega arheologa

Iz Aten je te dni prišlo poročilo, da je umrla tam gospa Zofija Schliemannova, vdova po velikem arheologu Heinrichu Schliemannu, ki je umrl že l. 1900. Zofija je bila možu zvesta pomočnica pri vseh njegovih velikih arheoloških delih in bila je tudi prva in edina ženska, ki je po ti- sočletjih smela nositi zlati diadem in ogr- lico lepe Helene. Oboje sta našla zakonca po dolgoletnem, žilavem iskanju v razva- linah slavne Troje.

Kako sta se dobila ta dva človeka iz dveh popolnoma različnih narodov in po starostni dobi v razdalji celih 31 let, v os- ta-lem pa duševno sijajno uglasena, ta zgo- ba bi lahko dala srov za ljubezniv roman.

Heinrich Schliemann, sin pobožne pasto- rske družine, se je že v mladih letih od- pravil iz rodnega kraja, s katerim se ni mogel sprijazniti. S seboj je vzel komaj 10 pruskih tolarjev — a pozneje je postal zelo bogat, pri čemer mu je mnogo kori- stil njegov naravni talent za jezike. Že kot 11 leten deček si je s svojim stricem pa- storjem dopisoval latinsko. Potoval je ne- prestano iz dežele v deželo in trgovina z indigom mu je prinesla bogastva. Svoje bo- gastvo pa je delil s polnimi rokami svojim sorodnikom. Bil je šestokrat zaljubljen in skoraj bi se bil poročil s svojo sestrično. V Rusiji pa se je zagledal v neko rusko de- kle, ki jo je vzel za ženo in je imel z njo tri otroke. Ker se nista dobro razumela, sta se potem ločila. V Parizu je postal last- nik več palač, v Atenah se je v starosti 47 let seznanil s 16letnim grškim dekletom, ki je postala njegova druga žena in zvesta tovarišica njegovih slavnih arheoloških de- janj. To je vršilo tako le:

V Petrogradu se je bil seznanil z nekim metropolitom Teoklitom, od katerega se je bil naučil grščine. Nekdo, ko je iz Ameri- ke pripotoval v Pariz zaradi svojih palač, mu je šnilo v glavo da bi odšel na Grško in tam pričel izkopavati ostanke tistega slavnega sveta, ki ga opeva Homer. Ob- enom bi se poročil s kakšnim grškim de- kletom. Spomnil se je metropolita Teokli- ta in mu je z brzino, ki je odlikovala vsa njegova dejanja, napisal pismo, v katerem mu je razodel svoje načrte in ga prosil, naj mu morda nasvetuje kakšno dekle iz kroga svojih znancev. Lahko je revna, biti pa mora visoko naobrazena in navdušena za Homerja. Če mu pošlje njeno sliko, mu bo tem bolj hvaležen!

Metropolit je bil seveda malo začuden nad tem pismom nemškega čudaka, a ker ga je poznal kot izvrstnega človeka in tudi kot bogataša, je sklical svoje sorodnike na posvet. Ti so sklenili, da se odpošljejo Schliemannu fotografije metropolitovih ne- čakinj. Naimlajša med njimi, 16letna Zofi- ja, je bila krasotica z rjavimi lasmi in mo- žnimi očmi, vselega značaja in tudi na- obražena. Revna pa je bila prav toliko, da se je morala fotografirati v oblačilu svoje

starejše sestre, ker sama ni imela boljšega. Slike so poslali Schliemannu v Ameriko, ki je kmalu potem pripotoval v Atene k Zofijinim staršem in jih prosil za njeno roko.

Prej pa jo je še malo izprašal: »Ali bi ra- da šla na daljša potovanja? Ali mi lahko poveste točni datum, ko je cesar Hadrijan prišel v Atene? Katere Homerjeve ode znate na pamet?« Zofija je na vsa vpraša- nja hitro in točno odgovorila in ko je zde- klamirala še nekoliko Homerjevih verzov, se je Schliemann odločil. Tako se je po- ročil z ubogim dekletom, ki je odtlej de- lila z njim vse težave, a tudi časti in ob- čudovanje vsega civiliziranega sveta

ATELJE TVRKE

DRAGO SCHWAB

kroji najelegantnejše jesenske obleke in površine Najmodernejše jesensko blago za obleke je dospelo. Vabim na ogled in na ugoden nakup.

ANEKDOTA

Edisna je vprašal pravnuček, da-li je res izumil prvi govoreči aparat.

»Ne, ne, dete,« je odvrnil starec z na- smehom vase, »tega je izumil sam Bog. Jaz sem zgradil samo prvega, ki se da ustvariti.«

Vsak dan ena

»Hocete igrati z nami?«
»Hvala, sovražim hazardne igre.«
»Pa to vendar ni hazardna igra — vsi igralci goljufajo...«

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanja. vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za tisk ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se računajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posredni«, »Lokalni«, »Stavogradnja«, »Strojstvo«, »Vrednotenje«, »Informacije«, »Življeno«, »Običajno« ter pod rubrikama »Trgovski potnik« in »Zasluge«, če se s oglašom nudi zasluga, oziroma, če se išče potnik. Kdor si pa pod temi rubrikama išče zasluge ali službo, plača se

Za odgovor 3 Din v znakah

Mali oglasi

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po din 1.— za besedo, se računajo enkratna pristojbina Din 5.— in tisk ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za tisk ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo po Din 15.— Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vplačati v pisno obvezo s naročilom.

ČITATELJ!

Posluži se dobrot, ki ti jih redno nudijo „Jutrovi“ mali oglasi

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (1)

Prvovrstno vezilo

za cvetličarno. — Po-nudbe na Interklam d. d., Zagreb, Masarykova 28. — pod broj 1-2653. 46142-1

Pisarniško moč

popolnoma samostojno, v knjigovodstvu ter slovenski in nemški korespondenci, sprejemam takoj v trgovino na dohodu. Ponudbe z zahtevno plačo na področju »Jutra« v Mariboru pod »Jutra« znanost. 46261-1

Mesto hišnika

v Ljubljani sprejemam državni in zasebni. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46261-1

Kdo nudi

simpatični in poučljivi go-spodinjci in druge rodbine, vodstvo samostojnega go-spodinjstva. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46261-1

Sodarje

za skladenje dela sprejemam. Gospodinjstvo prvovrstno d. d., Laško. 43323-1

Kalkulanta

popolnoma verne, v trgovini, trg. pomočnika. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 43323-1

Natakarico

dobro izobrazbeno, vsake 2. dan. — Po-nudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46141-1

Kuharico

popolnoma samostojno, vsake 2. dan. — Po-nudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46141-1

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralji džungle

DRUGI DEL

108.

Ko je Tarzan počel, da bi skočil nanj, je stražar v nedoloci slutnji mahoma pislil kvišku. Njegove oči so se od groze razširile in njegova prva misel je bila, kako bi usel temu strašnemu belemu divjaku. A preden se je utegnil obrniti, ga je zgrabila mogočna roka za grlo in ga vzlic obupnemu otepanju podrla na tla.

109.

Tarzan si je vrgel stražarjevo truplo na široka ramena in splezal nazaj v drevesne višave. Ko so se sovražniki zbudili in pogrešili stražarja, so začeli iz vrhov zategnjenih, zlovesnih tuljenj. Vsi so se ozirli, kaj je; a tisti mah je Tarzan treščil truplo mednje, da so se prestrašeni razleteli na vse strani.

Korespondenta

s perfektnim znanjem slovenskega, arhivskega in nemškega jezika, stenografije ter dobrega strojeveca z večletno prakso išče večje industrijsko podjetje v Ljubljani. Lastnorocno pisane poudbe v vseh treh jezikih (tudi v cirilici) z navedbo referen-cije in plačo poslati pod »Jutra« tako: na Aloma Company, reklamno in agencijsko podjetje, Ljubljana, Aleksandrova št. 2. 46173-1

Hotelska kuharica

samoostojna, dobi takoj mesto. Dopolne na področju »Jutra« Maribor pod »Kuharica« 46262-1

Višjeja natakarica

mlajša, za dobro izobrazbo, sprejemam takoj v kavelj 3-2000 Din sprejemam. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46262-1

Dva čevljarska pomočnika

sprejemam takoj v kavelj 3-2000 Din sprejemam. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46262-1

Stalno službo

v trgovini dobi gospodinjstvo v kavelju. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46262-1

Dobra kuharica

mlajša, ki mora opravljati tudi druge hišne delo, dobi takoj mesto. Ponudbe z navedbo dose-dajevitja poslati na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46262-1

Inkasant

in raznašalec zmožen kavelje, dobi takoj mesto. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46262-1

Iščemo barvarja

veščega, zanesljivega, morda s prakso v kavelju, dobi takoj mesto. Ponudbe z navedbo dose-dajevitja poslati na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46262-1

Čevljar, pomočnik

zmožen kavelje, sprejemam takoj v kavelj. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46262-1

Slugo

ki ima 5-10.000 Din kavelje, sprejemam v trgovini. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46262-1

Kontoristinja

obeno blagajničarka, 5-10.000 Din kavelje, dobi takoj mesto. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46262-1

Krojaške pomočnice

izkušene za sešivanje dela — kakor dobro izkušene sprejemam Fr. Reiser, trgovina v krojaški, Koparjeva ulica št. 1. 46143-1

Frizerko

izvrstno in ki zna trajno vodno železno ondu-lacijo sprejemam v stalno službo. Gurin, Aškerčeva ul. 17. 46339-1

Zakonski par

brez otrok sprejemam kot gospodinjstvo v več-je posvestvo. — Zmožen mora biti kmetijskega dela in mlekarskega. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46339-1

Perfektno hišno

poslovodjo in pranju perila se išče na dohodu. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46414-1

Dekle

zmožno vsih hišnih del, išče žena zdravniška na dohodu. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46460-1

Kroj. pomočnika

kot praktikanca in va-lenca sprejemam. Premič, Dunajska 29, Ljubljana. 46253-1

Poslovodjo

za pekarno z mojskristim izpitom in večletno prakso sprejemam. Neozelen imajo prednost. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46501-1

Skladiščnika

ki se razume nekoliko v kletarstvu in sadjarstvu, 2 n'kaj gotovini, sprejemam takoj v službo. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46521-1

Vajenci ke

zmožno vsih hišnih del, išče žena zdravniška na dohodu. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46460-1

Učenko

s primeroma koleko izobrazbo, potnih starih kate-za ima roč vsesede do trgovine z mesečnim blagom, se takoj sprejme. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46163-1

Učenko

za manufakturno trgovino sprejemam takoj. Lastnorocno pisane poudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46163-1

Hči železnica

z meščansko šolo in trgovinami, dobi takoj mesto. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46260-1

Vajenka

sprejemam za restavracijo v Celju. Ponudbe z navedbo dose-dajevitja poslati na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46210-1

Vajenke

sprejme damski modni salon Rozman Pavlina, Siska ul. 1. 46327-1

Absolvent

meščan. šole išče mesto učena v trgovini na Goronjskem, kjer bi imel nekako, izven železnice, Ljubljana, Vodovodna cesta 92. 46348-1

Pekov. vajenka

sprejemam po dogovoru. — Pavlin Franc, Bleska do-brava. 46270-1

Za brivca

in mesarja že vajen te obrti, bi se žele učiti rada dva fanta. Ponudbe na Frane Pretnar, Kokrsko predmestje 38, Kranj. 46292-1

Mesar. vajenka

do 18 let starega, močnega, kmetijskega, sprejemam. — Piti se osebno predstavi takoj. Mesar Karl Senica v Hrastniku. 46302-1

Učenca

s primeroma koleko izobrazbo sprejemam Maks Zeff, trgovina z mesečnim blagom Slov. Bistrica. 46294-1

Dekle s trg. šolo

veščega, meščanske, ki se je že 2 let učila v trgovini, želi vsled opustitve šole, v kakršni trženi na dohodu, dobi takoj mesto. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46379-1

Vajenka

za elektro-stroko sprejemam Nalov v oglasnem oddelku »Jutra«. 46380-1

Vajenka

za trgovino z meščanskim blagom sprejemam takoj. Prednost imajo iz Ljubljane ali okolice. Havelka, Zg. Siska 63. 46532-1

Vajenka

sprejemam bejško trgovina v Ljubljani. Nalov v oglas. oddelku »Jutra«. 46380-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (2)

Mlad in zdrav fant

bi rad prišel v tiskarno kot tiskarski vajenec, ali v kakemu mesarju. Vešč je slovenske in nemške. — Nalov, Rupert Ude, Mešica pri Prevaljah. 46324-1

Prekajevalski in mesar. pomočnik

samoostojni in znanstveni, vsake 2. dan. — Po-nudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46200-1

1000 Din nagrade

dobiti tisti, ki preiskrbi kakršnokoli službo 20 let aramiranih, ki je vešč tudi vseh pisarniških poslov. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46163-1

Prodajalka

priljena, izkušena, strank milo, se želi izučiti v kuhinji, izkušena, v knji gozdnj, izkušena, galantna, ki se želi izučiti v stroki. — Po-nudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46163-1

Dekle

stara 16 let, pridna in po-stojna, se želi izučiti v kuhinji in v kakem hotelu. — Nastopi lahko takoj. Nalov v oglas. oddelku »Jutra«. 46076-1

Čevljarski

prikojevalec za fina delo, zalen pome-rija, starejša, solidna osea, bi došlo v trgovino, pla-tila, Toplo ga priporoča, oprava posredstva Slovenije pri Mariboru. 46394-1

Gospodična

stara 27 let, izobrazbeno izobrazena in perfektno go-spodinjca, želi mesto pri solitnem gospodinjstvu. — Po-nudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46396-1

Kuharica - vdova

prosi dobroščeno osebo za pomoč, dobi takoj mesto. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra«. 46307-1

Dekle

išče službo samostojne kuharice, oziroma, kaveljarske v restavraciji ali kavarni. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46330-1

Brivski pomočnik

pridno in pošteno, z do-brimi sprejemali, vajeno vseh hišnih del in nekoli-ko kuhinjskih, ki ima vsesede do oboke, želi priditi k po-stepi dnušini. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46143-1

Dekle

pridno in pošteno, z do-brimi sprejemali, vajeno vseh hišnih del in nekoli-ko kuhinjskih, ki ima vsesede do oboke, želi priditi k po-stepi dnušini. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46143-1

Kovač

dobro izurjen, išče zasp. — Nalov v kavelji industriji, prašični ali pri moletu. — Cenjene ponudbe na naslov: Dermota, pošta Stra-šica 165, Kranj. 46104-1

Knjigovodinja

vešč vseh pisarniških poslov, samostojna korespondentka v slov., arhiv., in nemškem jeziku, z daljšo prakso, želi klerikalno namestitev — tudi na dohodu. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46310-1

Mesto hišnika

iščem. Ponudbe na področju »Jutra« v Celju pod »Jutra« znanost. 46294-1

Perfektna kuharica

z domaćinskim sprejemom, išče mesto v kuhinji, poig-sobarice ali mudi buri. — A. Sobor, Zlatni most. 46220-1

Prikojevalka

popolnoma samostojna, želi mesto. Evont, sprejemam tudi vodstvo plešne stroke. — Nalov pri področju »Jutra« v Celju. 46238-1

Delavec

trazen in pošten, zmožen vsakega dela, sprejemam v kavelji in farbo, na kmetijski službi. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46292-1

Natakarica

stara 27 let, agnina in so-lina, želi proučiti službo v boljši gostini. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46227-1

Frizerka

mlada moč, ki zna trajno železno in vodno ondu-lacijo, maki in farbo, sprejemam v kavelji najraje v Ljubljani takoj ali po dogovoru. Cenj. po-nudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46331-1

Natakarica

išče službo v boljši hiši na dohodu. Nastop takoj. Cenj. ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46293-1

Natakarica

pridna in zanesljiva, gre v službo v okolici Ljubljane. Nalov v oglas. oddelku »Jutra«. 46313-1

Kot hotelski sluga

skladniški ali kaj sli-nega iščem službo. Zmožen tudi kavelje 5-10.000 Din. Nalov v oglas. oddelku »Jutra«. 46319-1

Deklica

popolnoma zanesljiva — z malo manj pri znanjem nemške in arhivarske, išče mesto k otrokom. Po-magala bi po potrebi v go-spodinjstvu. Nalov v oglas. oddelku »Jutra«. 46323-1

Brivski pomočnik

mlajši, išče službo. Nalov v oglas. oddelku »Jutra«. 46337-1

Konjski hlapec

popolnoma vpejan v vseh go-spodinskih poslih, vešč, pošten in trezen, bo radi zmanjša izdatkov osebni bren službi. Toplo ga priporoča, oprava posredstva Slovenije pri Mariboru. 46394-1

Dacar-preglednik

želi službo za pobiranje obinskih doklad. Dopolne na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46334-1

Šofer-ključavničar

popolnoma samostojni, Nalov v oglas. oddelku »Jutra«. 46378-1

Blagajničarka

zmožna kavelje in vseh pisarniških del, najboljša, imajo prednost, želi namestitev. Cenj. ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46382-1

Kuharica

želi mesto kot gospodinjka v vdoru. Nalov v oglas. oddelku »Jutra«. 46306-1

Dekle

vajena hišnih del želi mesto kot pomoč gospodinjstva. Nalov v oglas. oddelku »Jutra«. 46307-1

Absolvent

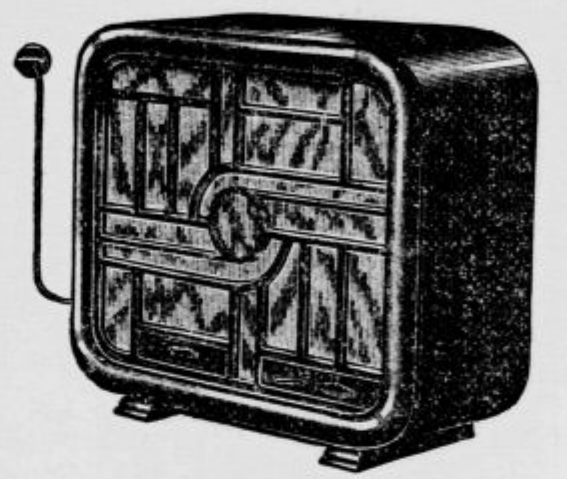
4. gimnazije išče službo, ali se gre učiti elektro-stroke, oziroma, kmetijske, želi namestitev. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46163-1

60.000 let

že živi človek! In vendar...

100 let

nazaj nismo še imeli železnic, elek-trike, telefona, avtomobilov! Čudo-vito, da je človek vse to izumil baš v zadnjem vlomku svojega časa...

RADIO LJUBLJANA

Miklošičeva cesta št. 5

Sofer

išče službo. Gre tudi kot spremljevalec ali žagar na kakršnokoli žago. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46380-1

Kot praktikanca

išče mesto absolutna tr-govskega tečaja, z ma-njem slovenske in nem-ške. Cenjene ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46384-1

Tehnik

v III. letniku srednje tehniške šole, zaradi pomanjkanja izstopil, išče mesto kot prakti-čen radio-tehnik ter elektro-tehnik ali teh-nični risar. — Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46423-1

Mlad drogerist

išče službo v Ljubljani ali izven. Cenjene po-nudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46412-1

Kot zdravnikova asistentka

ali tajnica išče mesta v higienski stroki in tr-govskem poslovanju iz-kušena moč, ki zna trajno železno in vodno ondu-lacijo, maki in farbo, sprejemam v kavelji najraje v Ljubljani takoj ali po dogovoru. Cenj. po-nudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost. 46423-1

Mlada deklica

ki zna opravljati vsa hišna dela, išče mesta pri manjši družini. Nalov v oglas. odd. »Jutra«. 46424-1

Brivski pomočnik

ki je tudi dober bubl stuer, išče službo za takoj. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Jutra« znanost.

Stanovanje
sobe, kuhinje in pralnice, v bližini Stadskega 186 e, zakonski par brez otrok. Ponudbe na ogled oddelku »Jutra« pod šifro »Mirna stranka 10«. 46367-21

Majhno stanovanje
sobe, kuhinje in pralnice, v bližini Stadskega 186 e, zakonski par brez otrok. Ponudbe na ogled oddelku »Jutra« pod šifro »Mirna stranka 10«. 46367-21

Štirisob. stanovanje
v centru mesta, v bližini Stadskega 186 e, zakonski par brez otrok. Ponudbe na ogled oddelku »Jutra« pod šifro »Mirna stranka 10«. 46367-21

Enosob. stanovanje
sobe, kuhinje in pralnice, v bližini Stadskega 186 e, zakonski par brez otrok. Ponudbe na ogled oddelku »Jutra« pod šifro »Mirna stranka 10«. 46367-21

Mirna stranka
brez otrok, s seboj stanovanje v kuhinji za stalno in v mestu najeti. Ponudbe na ogled oddelku »Jutra« pod šifro »Mirna stranka 10«. 46367-21

Starejša gospa
želi s seboj svetlo sobo in kuhinjo za stalno in v mestu najeti. Ponudbe na ogled oddelku »Jutra« pod šifro »Mirna stranka 10«. 46367-21

Dijakške sobe
Vsaka soba 50 par, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (22)

Dijakinjo
sprejemam z vso opremo v sobi, naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Dijaka
kot sestanovalec sprejemam z vso opremo, ali poljubno v Trnovem. Starejša 25. 46367-21

Sobo odda
Vsaka soba 50 par, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (22)

V Sisk
oddam lepo opremljeno sobo gospodu ali gospodini. Jernjeva ulica št. 8, pritišče levo. 46367-21

Dva gospoda
ali gospodini, sprejemam v stanovanju in lepo in zračno sobo. Naslov v ogled oddelku »Jutra«. 46367-21

Lepo sobo
stano, separirano, z razgledom na ulico, oddam na Starem trgu št. 9/11. 46367-21

Dve prazni sobi
separirani v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Sobo
lepo opremljeno oddam 2 solidna gospodoma. Na ulov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Lepo delavnico
takoj oddam Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Opremljeno in prazno sobo
separirano v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Veliko sobo
separirano v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Opremljeno sobo
v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Sostanovalec
v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Srednješolka
v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Sostanovalec
v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Lepo, solčno sobo
oddam v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Lepo sobo
v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Veliko prazno sobo
v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

V Sisk
oddam lepo opremljeno sobo gospodu ali gospodini. Jernjeva ulica št. 8, pritišče levo. 46367-21

Prazno sobo
oddam lepo opremljeno sobo gospodu ali gospodini. Jernjeva ulica št. 8, pritišče levo. 46367-21

2 opremljeni sobi
oddam lepo opremljeno sobo gospodu ali gospodini. Jernjeva ulica št. 8, pritišče levo. 46367-21

Veliko sobo
oddam lepo opremljeno sobo gospodu ali gospodini. Jernjeva ulica št. 8, pritišče levo. 46367-21

Sobo
lepo opremljeno, z vhodom v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

2 veliki prazni sobi
skupaj, v pritličju, za parno ali ordinacijo takoj oddam. Izve se v ogled oddelku »Jutra«. 46367-21

Prazno sobo
na 180 Din oddam gospodinu ali gospodini. St. 48/11. 46367-21

Lepo solčno sobo
s pešnim vhodom oddam v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Opremljeno sobo
s pešnim vhodom oddam v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Lepo svetlo sobo
separirano, za rimski stol, na Mirju oddam. Naslov v ogled oddelku »Jutra«. 46367-21

Prazno sobo
v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Opremljeno sobo
v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Sobo
lepo opremljeno, z vhodom v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Sobo
v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Nasproti sodišča
oddam veliko sobo, meblirano, s souporabo kopalnice, boljšemu stalnemu gospodu, prosi zmeri najemnika. Naslov v ogled oddelku »Jutra«. 46367-21

Sobo
opremljeno ali prazno oddam solidnemu gospodu. Franc Kralj, fotograf, Gradska ulica št. 8, Trnovo. 46367-21

Opremljeno sobo
oddam v novo hišo v centru mesta solidnemu gospodu. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Krasno sobo
lepo opremljeno, z vhodom v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Sobo
novoopremljeno, z vhodom v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Opremljeno sobo
v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Prazno sobo
parkirano, z elektr. razsvetljavo in pešnim vhodom, pešni oddam v St. 48/11. 46367-21

Prazno sobo
s predsobo, elektriko, parket, strogo separirano, vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Sobo
strogo separirano, takoj oddam. Naslov v ogled oddelku »Jutra«. 46367-21

Sostanovalec
v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Srednješolka
v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Sostanovalec
v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Lepo, solčno sobo
oddam v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Lepo sobo
v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Veliko prazno sobo
v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

V Sisk
oddam lepo opremljeno sobo gospodu ali gospodini. Jernjeva ulica št. 8, pritišče levo. 46367-21

Prazno sobo
oddam lepo opremljeno sobo gospodu ali gospodini. Jernjeva ulica št. 8, pritišče levo. 46367-21

2 opremljeni sobi
oddam lepo opremljeno sobo gospodu ali gospodini. Jernjeva ulica št. 8, pritišče levo. 46367-21

Veliko sobo
oddam lepo opremljeno sobo gospodu ali gospodini. Jernjeva ulica št. 8, pritišče levo. 46367-21

Sobo
lepo opremljeno, z vhodom v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Sostanovalec
v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Lepo, solčno sobo
oddam v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Lepo sobo
v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Veliko prazno sobo
v vhod, v centru mesta oddam do 1. februarja 1933. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46367-21

Sobo
lepo opremljeno, solčno, s strogo separiranim vhodom oddam s 15. novembrom. — Dežman, Domobranska c. 17. 46466-23

Separiran kabinet
komforten, oddam. Na razpolago tudi kopalnica. Naslov v ogled oddelku »Jutra«. 46466-23

Sobo pod Rožnikom
lepo, mesečno, z vrtom, ugodno oddam takoj ali pozneje. Naslov v ogled oddelku »Jutra«. 46324-23

Sobo
separiranim vhodom, oddam v vili okraj mestu pri Leončiču — Na Kodeljevo 13. 46331

Opremljeno sobo
veliko in zračno, parkirano, s pešnim vhodom, v centru mesta oddam 2 osebama. Miklošičeva c. 20. 46331-23

Mesečno sobo
posebni vhod, elektrika, opremljeno za dve osebi oddam. Kasiljeva c. 30. 46331-23

Sobo
zelo ugodno, s pešnim vhodom, elektrika, event. klavirjem in zajtrkom oddam enemu ali dvema solidnim osebama. Ljubljana, Tabor 5. I. nadsir. desno. 46331-23

Opremljeno sobo
s pešnim vhodom, takoj oddam v Komenskova ulici Naslov v ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Sobo
oddam 1 ali 2 gospodoma. Naslov v ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Opremljeno sobo
solčno, oddam etajni, boljši gospodini v Rožni ulici št. 17/L. 46331-23

Opremljeno sobo
z vhodom s stopnicami in uporabo kopalnice, oddam 1 ali 2 osebama v Gleda ulici št. 12/III, vrata 10. 46331-23

Sobo
novoopremljeno, z elektriko in kopalnico, tik nove remize oddam 2 osebama v 150 Din. Naslov v ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Sobo
lepo in zračno, oddam gospodini, tudi z dobro domačo hrano. Naslov pove oddelku »Jutra«. 46331-23

Prazno kletno sobo
veliko, svetlo, oddam takoj Kralja Petra trg 8. 46331-23

Sobe išče
Vsaka soba 50 par, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (22)

Drž. uradnik
z materijo upokojenke, išče mirno enosobno stanovanje. Ponudbe na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Gdčna z deželo
želi ženo z državnim službenikom. Stara 32 let, s 40.000 Din. Le rene ponudbe pod šifro »Resne« na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Obrtnik
z deželo, dolga situacija, stara 32 let, želi poročiti gospodini od 32-30 let z gotovino 40.000 Din za poročilo. Rečne ponudbe s sliko na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Hčerka posestnika
iz lesona trgovca, stara 18 let, čedna, znanost, želi poznanstva zaradi splošne družbe s trgovcem ali državnim uradnikom. Rečne ponudbe na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Mlada trgovka
založena z inovativnim blagom, 22 let, poročila da izplačam kompanjono. Prednost ima 40.000 Din. Pismene ponudbe na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Soba s štedilnikom
ali skromno enosobno stanovanje išče za takoj maloletna družina. — Po. nudi na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Soba s štedilnikom
ali skromno enosobno stanovanje išče za takoj maloletna družina. — Po. nudi na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Soba s štedilnikom
ali skromno enosobno stanovanje išče za takoj maloletna družina. — Po. nudi na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Soba s štedilnikom
ali skromno enosobno stanovanje išče za takoj maloletna družina. — Po. nudi na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Soba s štedilnikom
ali skromno enosobno stanovanje išče za takoj maloletna družina. — Po. nudi na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Soba s štedilnikom
ali skromno enosobno stanovanje išče za takoj maloletna družina. — Po. nudi na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Soba s štedilnikom
ali skromno enosobno stanovanje išče za takoj maloletna družina. — Po. nudi na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Soba s štedilnikom
ali skromno enosobno stanovanje išče za takoj maloletna družina. — Po. nudi na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Soba s štedilnikom
ali skromno enosobno stanovanje išče za takoj maloletna družina. — Po. nudi na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Soba s štedilnikom
ali skromno enosobno stanovanje išče za takoj maloletna družina. — Po. nudi na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Soba s štedilnikom
ali skromno enosobno stanovanje išče za takoj maloletna družina. — Po. nudi na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Soba s štedilnikom
ali skromno enosobno stanovanje išče za takoj maloletna družina. — Po. nudi na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Soba s štedilnikom
ali skromno enosobno stanovanje išče za takoj maloletna družina. — Po. nudi na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Dopisi
Vsaka beseda 2 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (24)

Mladenč
brez posla in brez denarja, želi poznanstva zaradi splošne družbe s trgovcem ali državnim uradnikom. Rečne ponudbe na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Dr. Franc Papež
prosim Vaš sedanjí naslov. Franc Gruden, Bled. 46331-23

Jernej Subert
iz Gropinja, prosim Tvoj naslov. Franc Gruden, Bled. 46331-23

Franc Košak
iz okolice Gropinja, prosim Tvoj naslov. Franc Gruden, Bled. 46331-23

Stanislav!
Pisala Maribor — Terežni bi bilo mogoče. — Javite se točno. — Marija. 46331-23

Žensko
Jugoslovenco, z znanjem angleškega jezika, ne izpod 30 let, išče za 4 mesečno primorsko potovanja. Ponudbe: Geršak, Sv. Peter p. sv. Gorani, Ples št. 1. 42900-24

Državni uradnik
nerešeno poročilo, išče tih in dobro prijateljico. Cenj. dnevne na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Osamljena gospa
erodnih let, želi samo dnevno z izobraženim gospodom, v svojo razvedrila. Cenj. dnevne na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Mlad gospod
išče muzikalno — srčkano partnerico za zasedniški ples in smek. Slika zale. Ponudbe na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Ženitve
Vsaka beseda 2 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (25)

Trgovca
s poslovanjem v Zagrebu in Ljubljani, v vseh večjih mestih države, išče gospodino ali vdovo, v svojo ženo. Star 37 let, Resne ponudbe na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Obrtnik-vdovec
z doraslim otroci, dobro situiran, star 46 let, s premoženjem od 400.000 Din želi poročiti gospodini ali vdovo brez otrok, v starosti od 30-50 let, s primernim kapitalom. Resne ponudbe s sliko na ogled oddelku »Jutra«. 46331-23

Preklje
Podpisana Frančiška Fuš, soprega tov. mojstva na Blejski Dobravi, obdajam in predložim »Zaljubljeni« listem 34. izdanka dne 30. oktobra t. l. zvečer na cesti pred gostilno Stare na Blejski Dobravi napram gospe Minki Stare in o njej, objavljam poročilo, da me ne bo tožila pred sodiščem — Blejska Dobrava, dne 2. novembra 1932. Frančiška Fuš. 46063

Frizerka gđ. Rezi
Višnar se naj takoj javi na naslov kamor je imela nastopiti ali na spodnji naslov: Givrin, Aškerčeva ulica 17. 46390-31

Živali
Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (27)

Kanarčke
izborne hčerke vrvice (Edelroller) prodaja od 100 Din dalje, samice od 30 Din. Franja Kmit, Maribor. Medje 31, Trnjavka 211. 46331-23

Etikete
Sitar & Svetek Ljubljana, Sv. Petra c. 18. Zahtevajte ponudbe! Lastni izdelki. 340-30

Novosti!
Na 40 m Vam pridem za vedno, brez noža in brez bodala, na prav enostaven način odstranijo kurja ošca in trdo kožo (Hornhaut). Cenjene ponudbe s tečajem terminom za mesto Ljubljano ob dne 8. do 25. t. m. na cesti, naslov: Jutra pod značko »Kurje oko«. 46077

Novosti!
Na 40 m Vam pridem za vedno, brez noža in brez bodala, na prav enostaven način odstranijo kurja ošca in trdo kožo (Hornhaut). Cenjene ponudbe s tečajem terminom za mesto Ljubljano ob dne 8. do 25. t. m. na cesti, naslov: Jutra pod značko »Kurje oko«. 46077

Novosti!
Na 40 m Vam pridem za vedno, brez noža in brez bodala, na prav enostaven način odstranijo kurja ošca in trdo kožo (Hornhaut). Cenjene ponudbe s tečajem terminom za mesto Ljubljano ob dne 8. do 25. t. m. na cesti, naslov: Jutra pod značko »Kurje oko«. 46077

Novosti!
Na 40 m Vam pridem za vedno, brez noža in brez bodala, na prav enostaven način odstranijo kurja ošca in trdo kožo (Hornhaut). Cenjene ponudbe s tečajem terminom za mesto Ljubljano ob dne 8. do 25. t. m. na cesti, naslov: Jutra pod značko »Kurje oko«. 46077

Novosti!
Na 40 m Vam pridem za vedno, brez noža in brez bodala, na prav enostaven način odstranijo kurja ošca in trdo kožo (Hornhaut). Cenjene ponudbe s tečajem terminom za mesto Ljubljano ob dne 8. do 25. t. m. na cesti, naslov: Jutra pod značko »Kurje oko«. 46077

Novosti!
Na 40 m Vam pridem za vedno, brez noža in brez bodala, na prav enostaven način odstranijo kurja ošca in trdo kožo (Hornhaut). Cenjene ponudbe s tečajem terminom za mesto Ljubljano ob dne 8. do 25. t. m. na cesti, naslov: Jutra pod značko »Kurje oko«. 46077

Novosti!
Na 40 m Vam pridem za vedno, brez noža in brez bodala, na prav enostaven način odstranijo kurja ošca in trdo kožo (Hornhaut). Cenjene ponudbe s tečajem terminom za mesto Ljubljano ob dne 8. do 25. t. m. na cesti, naslov: Jutra pod značko »Kurje oko«. 46077

Novosti!
Na 40 m Vam pridem za vedno, brez noža in brez bodala, na prav enostaven način odstranijo kurja ošca in trdo kožo (Hornhaut). Cenjene ponudbe s tečajem terminom za mesto Ljubljano ob dne 8. do 25. t. m. na cesti, naslov: Jutra pod značko »Kurje oko«. 46077

Novosti!
Na 40 m Vam pridem za vedno, brez noža in brez bodala, na prav enostaven način odstranijo kurja ošca in trdo kožo (Hornhaut). Cenjene ponudbe s tečajem terminom za mesto Ljubljano ob dne 8. do 25. t. m. na cesti, naslov: Jutra pod značko »Kurje oko«. 46077

Novosti!
Na 40 m Vam pridem za vedno, brez noža in brez bodala, na prav enostaven način odstranijo kurja ošca in trdo kožo (Hornhaut). Cenjene ponudbe s tečajem terminom za mesto Ljubljano ob dne 8. do 25. t. m. na cesti, naslov: Jutra pod značko »Kurje oko«. 46077

Novosti!
Na 40 m Vam pridem za vedno, brez noža in brez bodala, na prav enostaven način odstranijo kurja ošca in trdo kožo (Hornhaut). Cenjene ponudbe s tečajem terminom za mesto Ljubljano ob dne 8. do 25. t. m. na cesti, naslov: Jutra pod značko »Kurje oko«. 46077

Novosti!
Na 40 m Vam pridem za vedno, brez noža in brez bodala, na prav enostaven način odstranijo kurja ošca in trdo kožo (Hornhaut). Cenjene ponudbe s tečajem terminom za mesto Ljubljano ob dne 8. do 25. t. m. na cesti, naslov: Jutra pod značko »Kurje oko«. 46077

Novosti!
Na 40 m Vam pridem za vedno, brez noža in brez bodala, na prav enostaven način odstranijo kurja ošca in trdo kožo (Hornhaut). Cenjene ponudbe s tečajem terminom za mesto Ljubljano ob dne 8. do 25. t. m. na cesti, naslov: Jutra pod značko »Kurje oko«. 46077

Novosti!
Na 40 m Vam pridem za vedno, brez noža in brez bodala, na prav enostaven način odstranijo kurja ošca in trdo kožo (Hornhaut). Cenjene ponudbe s tečajem terminom za mesto Ljubljano ob dne 8. do 25. t. m. na cesti, naslov: Jutra pod značko »Kurje oko«. 46077

Novosti!
Na 40 m Vam pridem za vedno, brez noža in brez bodala

Michel Zévaco:

187

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

Videti je bilo, kakor da bi na tihem nekaj računal.
»Danes je petek,« je dejal nato. »Odložimo stvar do prihodnjega tedna. Recimo — do srede.«
To je rekel z naporom. Sklep, da odloži ugrabljenje Bertille, mu je bil očitno težak. Upri je črne oči v četvorico in rezko dodal:
»Dotlej naj se nihče ne pokaže v okolici tiste hiše.«
»Ali jo naj nehamo nadzorovati?« je začuden vprašal Saint-Julien.
»O ne, corpo di Bacco! A opazujte jo od daleč in tako previdno, da ne bo nihče ničesar zasluhlil.«
»Prav. Ravnali se bomo po tem; preteto zviti bi moral biti, kdor bi kaj opazil.«
Concini je pokimal, nato pa še bolj osorno in oblastno nadaljeval:
»To mi vse. Do nadaljnjega vam je strogo prepovedano, storiti Jehanu Hrabremu karkoli žalega.«
Saint-Julien, Longval, Roquetaille in Eynaus so se mahoma vzdignili in naježili. Zakaj zdaj so sovražili Pardaillanovega sina iz svojih posebnih razlogov, skoraj enako besno kakor njihov gospodar. Kar vzrojili so.
»Kako to?« je vprašal Saint-Julien. »Mar se je vaša svetlost odrekla maščevanja? Jaz zase bi se rajši odrekel nebes!«
»Spodite me, svetlost, če hočete,« je vzklil Eynaus, »a povem vam, da mi nič ne ubrani zasidati temu rokavju bodala v prsi, ako se ponudi prilika!«
»Dokler mu ne izrujem drobno, ne bom mirno spal!« je rekel Longval.
»Svojega lastnega očeta bi zaklal, če bi mi zastopil pot do tega človeka,« je zaškrtil Roquetaille.
Concini jih je gledal z mračnim zadoščenjem.
»Mirujte, volčiči,« je dejal. »Ničesar se ne odrečem. Umaknem se, a le zato, da bom bolje skočil. Razumete?«
Z iskrenimi se očmi in stisnjenimi zobmi ga je četvorica obstojala.

»Kako mislite, vaša svetlost?« je spoštljivo vprašal eden izmed njih.

Concini se je pogreznil v zlovesče premišljevanje. Nato je vzdignil blede glavo, rekoč:

»Če dam temu lopovu pet ali šest dni odloga in mu dovolim — Bog ve, da ne rad! — da med tem še vozi kočijo okoli svoje krasotice, storim to le zato, ker hočem zbuditi v njem zaupanje in mnene, da mi je šla kraljeva grožnja do živega in da ga ne mislim več nadlegovati... V resnici bom pa v tem času z vašo pomočjo razpeš svojo mrežo, v katero se bo sam ujel. Prišežem vam, da bodo zanke te mreže tako trdne in goste, da ga ne reši iz njih nobena človeška moč!«

Zadoščenje pobijaške četvorice je bilo prav tako hrupno in odkritosrčno, kakor malo prej njihovo razočaranje in gnev:

»Saj sem vedel! — Tako mi papeževega trebuha! — Ali smo neumni! — Le po njem! Dajmo ga!...«

»Poslušajte!« je rekel Concini in jim mignil, naj stopijo še bliže.

S pridruženim, vročim glasom jim je razložil svojo misel. Čim delj je govoril, tem strašnejše so žareli obrazi četvorice od divjega veselja.

Kmalu bomo videli, kakšen je bil Concinijev načrt. Za zdaj povemo le toliko, da so po njegovih besedah poslušalci kar ponoreli od glasnega, divjega veselja. Nato so vsi zajahali konje in se počasi vrnili v Concinijev dvorec.

Pardaillan in njegov sin sta med tem dospela v Louvre in se poslovala od kralja, ki jima je iznova zatrdil svojo naklonjenost.

Prvi človek, ki ga je vitez zagledal v Louvru, je bil kapitan de Vitry; stal je kakor po naključju pri vratih ter krenil za kraljem in njegovima spremljevalcema na častno dvorišče.

Pardaillan se je hudomušno nasmehnil, ko ga je opazil. In ko je kralj odhajal, prijateljski oprt na vojvodo Bellegardskega, je rekel dovolj glasno, da ga je še lahko slišal:

»O, gospod de Vitry! Nate, vračam vam konja... Dobra živalca je, bogme da. Njej sem dolžnik, da sem za časa došel kralja in še utegnili ustaviti konje, ki so se bili od žeje splašili. Posredno imate torej veliko zaslugo, da je kralj ostal živ.«

Vitry se je skrivaj ozrl na Henrika IV. Le-ta je okrenil glavo, ne da bi se ustavil, in smehljaje se zaklinal:

»To si zapomnim, Vitry, ne bojte se.«

Nato je odšel, ne da bi ne čakal odgovora.

Vitry je stopil k Pardaillanu in mu ponemobno stisnil roko: »Bogme, gospod de Pardaillan, najboljši človek ste, kar jih poznam. Prosim vas, da me prišete med svoje vdane prijatelje.«

»Gospod,« je resno odvrnil Pardaillan, »verjemite mi, da si bom štel vaše prijateljstvo v čast.«

Nato je s komaj opazno pikrostjo pripomnil:

»Popolnoma upravičeno se mi je zdelo, da opozorim kralja na vaš delež pri tej stvari.«

»Saj res,« je prešerno vzklil Jehan Hrabri, »tudi jaz sem vzela konjička na posodo! Sitno je le to, da ni bil lastnik nič kaj zadovoljen.«

»Čudil sem se že, kdaj ste tako obogateli,« se je dobrodušno posmehljival Pardaillan.

Vitry je takoj opazil, da je Jehan jahal ob vratih kraljeve kočije. To je bila čast, ki so jo najvišji imenitniki zavidali drug drugemu. Mladi neznanec torej ni mogel biti kdor si bodi. Tako misleč je Vitry značilno pogledoval zdaj viteza, zdaj Jehana. Pardaillan je uganil njegovo željo in jo seznanil.

»Kaj?« je ves osupel vzklil Vitry. »Jehan Hrabri? Pa ne da bi bil ta gospod junak čudovite dogodivščine na montmartrskem morišču?«

»Kdo drugi naj bo?« je veselo potrdil Pardaillan.

Nato je neprisljano dodal:

»Temu mlademu možu, ki so ga hudo obrekovali, je bila sreča mila, da je storil njegovemu veličanstvu znatno uslugo. Zato ga kralj odkljuje s svojo posebno naklonjenostjo, kar ste gotovo opazili.«

Kaj ne bi bil opazil! Pardaillanova opazka je zadoščala, da se je Vitry pokazal proti mlademu možu na vso moč ljuboznega.

»Gospod de Pardaillan,« je rekel nato, »ker se vam konj ne zdi slab, bodite tako dobri in sprejmite ga kot majhen dokaz mojega globokega spoštovanja in moje resnične hvaležnosti.«

Pardaillan je hotel odbiti darilo. A zadelo se mu je, da sin dokaj željno ogleduje ponudeno žival. Zato je s hudomušnim nasmehom odvrnil:

»Na mojo vero, gospod, težko je zavrniti dar, ki ga tako ljubozno ponujate.«

Zima prihaja
in treba je misliti na
TOPLI PLAŠČ
V to svrbo naj si cenj. občinstvo blagovoli
ogledati v povečani in renovirani trgovini
IGN. ŽARGI
Sv. Petra cesta šte. 11
ogromno zalogo pravkar došlih damskih in otroških plaščev najboljšje kvalitete od najpreprostejših do najmodernejše izdelave. 13279
Cene priznane!
Ogled brezplačen!

Popolna razprodaja
modnega blaga trdke »BERKOC, Ljubljana. Izrabite to res ugodno priliko ter si nabavite srajce, kravate, ovratnike, nogavice, klobuke itd. vsled likvidacije trdke pod nabavnimi cenami.
Prodaja se vsak dan, dokler bo trajala zaloga
v skladišču »BALKAN«
skladišče šte. 4. 12808
Samo z dodatkom cikorije »FAVORIT« dobite kava dober okus
POSKUSITE FAVORIT cikorijo
Oslajeni ječmen Menilo (zam. kave). 12836

Zahvala
Zaradi izvanredno velike udeležbe iz vseh krogov na zadnji poti našega nepozabnega očeta, gospoda
Engelberta Digruberia
in za mnoge ljube dokaze sočutja ob priliki naše težke izgube kakor tudi za poklonjene zadnje požrtvovalne nismo v stanu, da bi se vsakemu posamezniku zahvalili in izrekamo zato tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo.
Posebno smo dolžni g. dr. Pavlu Pancetu v Trzinu, da mu izrečemo za njegov nesebičen in požrtvovalen trud med težkim obolenjem našega očeta našo globoko zahvalo. 13233
Breže, Friesach na Koroškem, Trzin, Budimpešta, v novembru 1932.
Globoko žalujoči ostali.

Zahvala
Ob hudi izgubi, ki nas je zadela s smrtjo naše dobre, nepozabne soproge in mamice, gospe
Ane Goldstein
izrekamo najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so spremili blago pokojnico na zadnji poti, ki so na kakršenkoli način počastili njen spomin in ki so nas tolažili.
V Ljubljani, dne 5. novembra 1932.
Žalujoči ostali.

VSJ JO OBČUDUJEJO
ker je lepa. Pred kratkim je bila še korpulentna, namesto gladke kože je kazala obilo mastnih gub. Pričela je uživati
Slatinske tablete BAHOVEC
ki zmanjšajo težo telesa tekom 1 leta za 8—14 kilogr. Nelepe mastne oblike na licu, podbradku, hrbtu, trebuhu, bokih in stegnih izginevajo, prsa se manjša, kilo za kilo izgubljate in na vseh delih telesa se uveljavlja vitkost.
Nevolja in nerazpoloženje se umikata in po nekaj mesecih se pojavi na mestu korpulentne mase vitka, mladostna, elegantna in graciozna postava. Istočasno z uničevanjem masti se pomnožujejo rdeča krvna telesa, ki dajo telesu in živcem novih sil.
Doza 100 tablet Din 46.—
doza 200 tablet Din 74.—
Slatinske tablete za hujšanje proizvaja:
Apoteka Mr. BAHOVEC LJUBLJANA
Kjer vsa druga sredstva odpovedo, dosežejo Slatinske tablete za hujšanje presenetljiv uspeh. 11731

Brez posebnega obvestila + Mestni pogrebni zavod Maribor
Potrti nelzmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš nad vse ljubljani, nepozabni oče oziroma tast in stari oče, gospod
Florian Rudolf
uslužbenec državnih železnic v pokoju
v soboto 5. novembra ob 14.30 po dolgotrajni in mučni bolezn, previden s tolažili sv. vere, v 73. letu svoje dobe, v Gospodu mirno zaspal.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 7. novembra ob 15.45 iz mrtvašnice na mestno pokopališče na Pobrežju.
Sv. maša zadušnica bo darovana v torek dne 28. novembra ob 7. zjutraj v mestni in stolni župni cerkvi.
Maribor — Gradec — St. Florian — Ulm, dne 6. novembra 1932.
Žalujoči ostali

+
Umrli nam je naš ljubi oče
Peter Krebelj
upokojenec in posestnik
v visoki starosti 82 let.
K zadnjemu počitku ga spremimo v nedeljo dne 6. novembra 1932 ob 2 1/2 uri popoldne iz hiše žalostr. Tatenbahova 26, v Mariboru.
Sv. maša zadušnica bo v ponedeljek 7. novembra v franciskanski cerkvi ob 7. uri.
Maribor — Beograd — Kralj. dobro Belje — Stari trg — Sv. Lovrenc na Pohorju, dne 4. novembra 1932.
Josipina, soproga — Hčere in sinovi: Leo, učitelj, Janja, Nataša, Marija, Pavla, Cveta, Peter, inženjer, Srečko, veterinar, Ovetko, uradni minist. prometa — Zetje: Ivo Benčina, veleposestnik in trgovec, Leo Benčina, industrijalec, Jože Floriančič, šef stanice, Dr. Aleks. Daržilo, zdravnik. — Vnučki in vnukinje. 13283

INSERIRAJTE V „JUTRU“

KUPIMO
Tudi ti ne grede nikamor drugam kakor v
Trgovski dom Stermecki * Celje št. 20
kjer se dobi za malo denarja veliko dobrega blaga.
Cenik in vzorci za zastoj!

KUPIMO
vložne knjižice Ljubljanske Kreditne banke v vsaki višini
M. JANKOLE, komanditna družba, LJUBLJANA, Beogradova ulica 6. Telefon 3052. 13232

Otvoritev!
LA DAME nova trgovina
na Masarykovi cesti, v palači Vzemne zavarovalnice, tik glavnega kolodvora
se cenjenim damam vljudno priporoča
za nabavo modernih tu- in inozemskih ročnih del, zaves, blazin, pregrinjali itd., finega perila, stesnikov po meri, šivalnih potrebščin itd. Cistimo in popravljamo stesnike, ažurom, entlamo, predtiskamo itd.
Na zahtevo obiščemo cenjene stranke na domu!
Solidna in točna postrežba, zmerne cene!
Plačilne olajšave!
Le z našimi predmeti vam je omogočeno urediti si stanovanje res arhitektonsko moderno! 13273

Zahvala
Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti našega dragega očeta, gospoda
Lavoslava Jerina
uradnika T. P. D. v pokoju in posestnika na Toplicah kakor tudi za poklonjene vence in cvetje se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujemo.
Posebno zahvalo smo dolžni g. dr. Tomo Zarniku, častiti duhovščini, zastopstvu T. P. D., zastopstvu Celjske sokolske župe, sokolskim društvom Trbovlje, Dol pri Hrastniku, Medija-Izlake in Zagorje, gasilnemu društvu Zagorje, združenim pevcom za gniljive žalostinke, rudniški godbi ter vsem prijateljem in znancem, ki so nepozabnega pokojnika v nad vse častnem številu spremlili na njegovi zadnji poti.
Vsem še enkrat prisrčna zahvala.
Zagorje, dne 5. novembra 1932. 13252
ŽALUJOČI OSTALI

TRI MILIJONE žen ve: PRAVA LEPOTA

brez kreme,
brez pudra
samo po

"VELOUTY de DIXOR"

Nadomešča kremo
in pudra, a se ne masti
in ne maže obleke.

Gratis-kasete (proti 2 din za odposiljatev) zahtevajte od zastopnika: COSMOCHEMIA, Zagreb, Smičiklasova ulica šte. 23

Prosimo, oglejte si našo zalogo!

Potrudili smo se, da Vam nudimo letos še večjo izbiro v gotovih

damskih plaščih

od najcenejše do najboljše vrste, v najnovejših vzorcih in fazonah.

Se priporoča trdika

12732

J. Preac, Maribor, Glavni trg šte. 13

PUH - PERJE R. MIKLAUC LJUBLJANA

LEPO OPSRSJE

dosežete s preparatom »JOLIFEMME« prof. dr. med. Biera. Preparat je naraven, s sončnim uporabljanjem. PRI NERAZVITIH OPSRSJAH

t. j. v razvoju soostali in upadli prsih, povzročeni po oslabilosti vseh telesnih ali dojenja, dosežete že v 4-6 tednih njih popolno in normalno obliko, ne da pri tem ojačate telo in boka. Uspeh se pokaže že po prvi uporabi. Garnitura Din 135.—

PRI UPADLEM MEHKEM OPSRSJU dosežete s preparatom »Juno« že v nekaj tednih prvotno elastičnost in čvrstost. Preparat sta priznala ocenila in priporočila dr. med. Funke in dr. med. H. Majer. Dr. med. Funke piše: »Vaš »Juno« je brezprimerno sredstvo za jaganje žensk prs. Garnitura Din 70.—

Preparate SCHRÖDER-SCHENKE razpošilja prosi plačilo v naprej (poština 6 Din) ali po povzetju (poština 12 Din) depa za Jugoslavijo: »Omnia« odd. 1/3, Zagreb, Draškovičeva 27. — Zahtevajte brezplačno ilustracijo cenik. 11602

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska c. 4.

SODE

vseh velikosti za vino, žganje, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo. — Solidna in trpežna izdelava. — Sprejem vsa v to stroko spadajoča popravila po najnižjih cenah. — Postrežba točna! Delo solidno!

Sodarsko podjetje:
FRANJO REPIČ, LJUBLJANA
TRNOVO, Kolesarska ulica 18. 305

Strokovnjak v kovinski industriji

ISČE delokroga kot družabnik, tehnični vodja in slično. Isti ima bogate izkušnje v fabriki galanterijskih predmetov na debelo kakor tudi vseh manjših kovinskih izdelkov, konstruiranja stroje, avtomate in vsakovrstno orodje za izdelavo navedenih predmetov.

Kot dober organizator in kalkulator ima najboljše reference od vodilnih industrij tu- in inozemstva. 12781

Ponudbe na Aloma Company, Ljubljana, pod »Strokovnjak«.

KUPIM TRGOVSKO eventuelno

stanovanjsko HIŠO

v sredini mesta. Plačam do 700.000 Din v gotovini, ostalo prevzamem v hipoteko. Če se želi, plačam tudi v tuji valuti. Posredovalci izključeni. 12813

Ponudbe na glasni oddelek »Jutra« pod »Tuja valuta«.

DR. FR. DERGANČ:

BORBA ZAPADA IN VZHODA

Berilo za vsakega inteligentnega Slovenca. Orientacija v kaos socialne in plemenske borbe. Po Marxovi antitezi prinašajo svobodo Slovani. Cena 12.— Din. — Kot nujen uvod priporočamo spis istega avtorja:

SPOMINI NA KREKA

13226 (Odmevi slovanskega sveta, II. leto, 2. knjiga.)

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

Glavni razpečevalec

najbolje upeljanega znamkinega predmeta za kraljevino Jugoslavijo prevzame na svoj račun ali v provizijsko prodajo predmet, kateri spada v specerijsko, delikatesno ali kolonialno stroko. Cenj. ponudbe pod »Znamkini predmet 1933« na oglaš. oddelek »Jutra«. 13241

Glazbila
katera Vas bodo
popolno zadovoljila
v najboljši kakovosti po
jako zmernih cenah dobite
pri največji domači
odpevni trdnici
KRAJEVSKI DVORNI DOBAVITELJ
F. SCHNEIDER
PROIZVOD GLAZBIL IN PRIBOR
ZAGREB, Nikoličeva ul. 12
Violine... od Din 71.- dalje
Gitare... .. 163.-
Mandoline... .. 108.-
Harmonike... .. 75.-
ZAHTEVATE BREZPLAČNO
POUČI
CENIK

Mali oglasi v „JUTRU“

imajo siguren uspeh

Delo

dobi danes v teh
tednih časih še
najboljše veselje, če
si doma opremi
domačo pisalnico.
Damo tekoče va-
komur delo s tem,
da mu odkupijo
moj izdatke po-
tomne, dobavljajo
moj prejo in izpla-
čujemo merzo za
pisalnice, kar do-
kazuje mnogo za-
hvalnih pism. Če
hočete delati in
zastopati, obrnite
se zaupno na gra-
tisprospekte na
svetlo: Domača
pisalnika industrija
Josip Kalaš,
Maribor, Trubar-
jeva 2 odd. 6. 375

Seno in slamo

dobavljajo po konkurenčnih cenah 308

Gospodarska
zveza
v Ljubljani.

Moško silo

zadostno že po eni
uri samo s timo-
krat sijajno se ob-
nešam, neškodljivim
in trajno krepečim
spojem. Sredstvom,
ki delo po pri-
pravi prof. Delbea
pevne čudeže. Bo-
dilo organizma k
novi življenjski sre-
či. Starost postara-
ska stvar. Zopet
polna energija in
moč. Varujte se po-
srebi! Cena 70 Din,
dvojnica 120, za po-
polno okrepitev 160
Din. Neostota za-
hvalnih pism. Di-
skretno proti pov-
zetju pošilja
Kemistični laboratorij
Institut V. Havelka
Praga, Vrbovice —
Ruska 452, poštni
predal 12. 370

MODROCE

posteljne mreže, že-
lezne zložljive poste-
lje, otomane, divane
in tapetistične izdelke
nudi najceneje
RUDOLF RADOVAN
tapetnik, Mestni trg
šte. 13. Ugodni na-
kup morske trave, ži-
me, cviliva za modro-
ce in blaga za prevle-
ke pohištva.

MOŠKE IN DEČJE BLEKE

J. LAH
MARIBOR

Sadvita

Sadje v čokoladi. Vrečica 5 Din
Tovarna čokolade Mirim

Trgovina glasbil J. Stjepušin v ZAGREBU

Frankopanska br. 16,
priporoča najboljšo tambu-
rico in vsa ostala glasbila,
najboljše strune, pribor,
note, žole in popravila
vseh glasbil po najgud-
nejših cenah. 365

Moč osebnega vpliva

Korespondenčni tečaj za pouk v hipno-
tiziranju, sugestijah itd. — Uspeh ga-
rantiran! Cena znižana! — Zahtevajte
prospekte pri

„Veda in Znanost“, Celje,
Razlagova 3 a. 12698

Dobra naložba denarja

mogoča z ugodnim nakupom znane, do-
bro uvedene tovarne čokolade in bonbonov.
Pojasnila: Informacijska in komercial-
na pisarna, Maribor, Jurčičeva ulica št. 8,
I. nadstropje. 12787

Spolno bolni!

Zahtevajte takoj pojasnjujočo literaturo o
sifilisu, boleznih sečne cevi in možni slabosti

o temeljitom in trajnem ozdravljenju brez živga
srebra in salvarzana, brez nevarnih naknadnih bolezni
in brez ovire v poklicu, novega sijajno preizkušnega
strupa prostega zdravljenja. Moogo navdušenih pri-
znanih korenitih uspehov, ki so druge vrste
zdravljenja po dolgih letih odpovedale. Brošura v
sodbam in priznanjih štev. zdrav. avtoritet, 116 strani.
Cena 10 Din. Samo proti v naprej poslanemu denarju
Prosimo, da pošlete v nemškem jeziku.

»Chemische Fabrik Lutégia

G. m. b. H. Kassel 232«

Nemčija 8217

? ? Kaj Vas čaka?

Kaj čaka človek Vašega življenja? Kaki
viharji? Kake reči? Kake nevarnosti? To
vse Vam povedo samo zvezde:

Zvezde govore resnico.

V letu Vašega rojstva so odločile zvezde
o Vašem značaju, o Vaših težnjah, o Vaši
sreči, o Vašem uspehu v ljubezni, v ra-
konu in poklicu.

Ne veste, kaj Vas čaka,

kaj Vam prinese prihodnji dan, prihod-
nje leto. To vse povedo zvezde onemu, ki
zna v njih čitati tako, kakor znate Vi
čitati knjigo. Spoznajte svojo usodo —
poglejte ji v karte! Ne živite kar na sle-
po, spoznajte samega sebe. Zahtevajte
nacrtni Vašega horoskopa, ki ga to pot iz-
jemoma pošljemo

vsakemu čitatelju popolnoma
zastonj!

Samo za stroške priloge Din 10.—. Moji
prijetelji mi pišejo takole: Gospod M. P.
Mimonj: »Iskreno se Vam zahvaljujem za
razložitev podrobnega poteka mojega živ-
ljenja in za horoskop za letošnje leto.
Bil sem močno iznuden, ker se mi vse
priказuje kakor v zraku. Kaj me pozna-
te? Vsek prosti čas ga čitam, ali se vse
izpolnjuje in vse se dogaja po napovedi.
Da bi Vam le mogel vse podrobno opi-
sati. Zahvaljujem Vas še enkrat za odkrito-
srčne svete.«

Horoskop Vam napravim brezplačno
jaz, prof. astrolog Helen osebnost.
Ta izredna ponudba velja samo kratak
čas. Zato pišite takoj, še danes, preden
pozabite. Navedite dan, mesec in leto
rojstva.

Naslovite na: Astrologični laboratorij
K. Havelka, Praha — Vinohrady, Selská
116 — Jo. Poštni schr. 18.

IZGUBAM

se ognete, ako se pred vsako kupčijo in-
formirate o premoženjskih razmerah Va-
ših odjemalcev ter izročite vse Vaše že
zapadle terjatve v inkaso. — Informacijska
in komercialna pisarna Maribor, Jurčiče-
va ulica 8-I, preskrbi točne podatke iz vseh
krajev države. — Inkaso oddelek Vam
vnovč v najkrajšem času Vaše terjatve po
učinkoviti, preizkušeni metodi. 12821

Seno sladko in polsladko kupim več vagonov

Ponudbe z navedbo množine vagonov, cene
franko vagon meja Spielfeld na podružni-
co »Jutra« Maribor pod značko »Seno«. 13240

Denar

naložiš najbolje

če kupiš slamorezno in druge poljedel-
ske stroje, plug, brano, kotle za krmo in
žganjekuho, vodovodne cevi in črpalke za
vodo in gnojnico, kuhinjsko posodo, čeb-
larske potrebščine in vso drugo železnino
pri trdnici

FR. STUPICA

MONOPOLNA ZALOGA RAZSTRELJIV

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 1
12536

Stenske obloge in ploščice za štedilnike

nikjer ne dobite zastonj!

Mi smo cene ponovno znižali in zato najcenejše pri

GRADBENI IN KERAMIČNI MATERIJAL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta šte. 15. Telefon šte. 2037.

KLEPARSTVO IN VODOVODNE INSTALACIJE

FRANJO DOLŽAN, CELJE

prevzema vsa v zgoraj omenjene stroke spadajoča dela, kakor kritje streh,
zvonikov, vodovodne naprave, moderno urejene kopalnice, straniščne na-
prave, instalacije strelovodov, kakor tudi vsakovrstna popravila istih. Vsa
dela se izvršujejo točno in solidno, proračuni vedno na razpolago.

CENE ZMERNE!

12651

TELEFON ŠT. 245

Zahvala

»Slaviji« jugoslov. zavarovalni banki v Ljubljani izreka podpisana
najlepšo zahvalo za v gotovini točno izplačani znesek

Din 50.000

za katero vsoto je bil moj pokojni mož Slavoj Dimnik komaj 1½ leta
na doživeti in smrt zavarovan in le za ta čas tudi premijo plačeval.

Kulturnost tega najstarejših domačih zavodov toplo priporočamo
vsakomur, osobito onim, kateri pravilno tolmačijo življenjsko zavarovanje.

Maribor, dne 1. novembra 1932.

13242

Vida Dimnik.

PERJE

kokošje, purje, gosje in račje, naravno,
s strojem čiščeno in čehano, dobavljajo v
vsaki množini in

po najnižjih cenah

E. Vajda, Čakovec

Telefon 59, 60, 3, 4.

Išče se

direktor

za samostojno trgovsko vodstvo velike pro-
dajne organizacije v tekstilni stroki.

Biti mora jugoslovanski državljan, dober trgovec in organizator in biti
mora več polg državnega jezika tudi nemščine. — Osebe, ki so že
delovale z uspehom na vodilnih mestih v tekstilni stroki, imajo pred-
nost. — Ponudbe s točnim opisom dosedanjega delovanja, prepisom spri-
čeval, s sliko in navedbo plačilnih zahtev ter referenc poslati nujno pod
šifro »249« na Jugoslovansko Rudolf Mosse a. d., Beograd, pošt. pret. 409.

Spolne bolezni

sifilis, kapavica, beli tok so ozdravljive brez strupenih vbrizgavanj, brez
živga srebra in salvarzana. Tisoči žen in mož enodušno hvalijo svoje
ozdravljenje (trajno) na naroden način s preparatom »VIGI-TABLE« brez
motenj in izvrševanju poklica. Sijajna priznanja. Tisoče zahval. »VIGI-
TABLE« učinkuje z jamčeno, sigurno in prav hitro. Učinki so naravnost
presenetljivi. Prof. Herry se je o njih izrazil, da »delajo prave čudeže«. Samo
preparat »VIGI-TABLE« Vam nudi gotov uspeh, v nasprotnem pri-
meru pa se znesek vrne! Uporabljanje je za zdravje povsem neškodljivo.
Cena Din 120.—, posebno za stare slučaje Din 200.—. Pošilja diskretno
le HAVELKOVA Pharm. laboratorij, Praga-Nusle, Božetěchova 10 - T. R.
801. CSR.